

Projekt zhodnocení vlastního majetku s využitím technické a fundamentální analýzy

Bc. Jakub Zubík

Diplomová práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Jakub Zubík

Osobní číslo: M11721

Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: Finance

Forma studia: prezenční

Téma práce: Správa rodinného majetku prostřednictvím nástrojů světových finančních trhů

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- **Zpracujte rešerši z dostupných literárních pramenů týkajících se investování na kapitálových trzích.**

II. Praktická část

- **Na základě teoretických poznatků provedte technickou a fundamentální analýzu prostředí a vybraných instrumentů kapitálového trhu.**
- **Vytvořte projekt investování do daných instrumentů pomocí vybraného brokera.**
- **Analyzujte výsledky investičního procesu a navrhněte jeho možné zlepšení.**

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

FILIP, Miloš. Osobní a rodinné bohatství: jak chytře investovat. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2006, 381 s. ISBN 80-7179-523-2.

GLADIŠ, Daniel. Naučte se investovat. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2005, 174 s. ISBN 80-247-1205-9.

KOSTOLANY, André. Kostolanyho burzovní seminář pro kapitálové investory a spekulanty. 3. vyd. Liberec: Mirage, 2008, 207 s. ISBN 80-238-5969-2.

KRÁL', Miloš. Mezinárodní finance. Žilina: GEORG, 2010, 329 s. ISBN 978-80-89401-08-6.

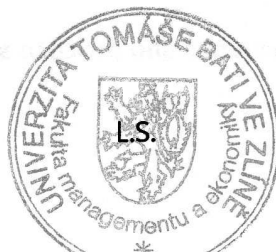
TUREK, Ludvík. První kroky na burze. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2008, 154 s. ISBN 978-80-251-1915-0.

VESELÁ, Jitka. Investování na kapitálových trzích. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 789 s. ISBN 978-80-7357-647-9.

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Miloš Král', CSc.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: 22. února 2013
Termín odevzdání diplomové práce: 2. května 2013

Ve Zlíně dne 22. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- ♦ odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- ♦ bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- ♦ na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- ♦ podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- ♦ podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- ♦ pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- ♦ jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- ♦ odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 1. 5. 2013

.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédá k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Diplomová práce je zaměřena na zhodnocení vlastního majetku prostřednictvím nástrojů světových finančních trhů, zvláště je zaměřena na technickou a fundamentální analýzu a jejich aplikaci na obchodní proces. Teoretická část rozebírá možnosti zhodnocování prostřednictvím vybraných trhů, analýzy finančních instrumentů a prvky obchodního procesu. V praktické části poté aplikuje teoretické poznatky a analýzy vybraných instrumentů potřebné pro projekt reálného zhodnocení vlastních finančních prostředků. V projektové části je obsaženo řízení pozic pomocí vstupů a výstupů, řízení peněz neboli našeho počátečního kapitálu a řízení rizika během obchodního procesu. Cílem práce je zhodnotit vložený kapitál, za použití vybraných metod, více, než procento, které nabízí nejvýnosnější bankovní produkty navýšeno o inflaci a rizikovou přírážku obchodování na finančních trzích.

Klíčová slova: finanční trhy, technická analýza, fundamentální analýza, forex, komodity, money management, risk reward ratio, finanční páka, obchodní plán, broker

ABSTRACT

Diploma thesis is focused on the appreciation of own assets through the instruments of global financial markets, particularly focusing on technical and fundamental analysis and their application to business process. The theoretical part discusses the possibility of appreciation through selected markets, analysis of financial instruments and elements of the business process. In the practical part, theoretical knowledge is applied to analysis of selected instruments needed for the project of appreciation of their own funds. The project part contained management positions with inputs and outputs, money management, or our initial capital and risk management within a business process. The aim is to appreciate the contribution of capital by the use of selected methods, aiming to appreciate more than the percentage that offers the most profitable banking products increased with inflation and risk premium of financial markets business.

Keywords: financial markets, technical analysis, fundamental analysis, foreign exchange market, commodity market, money management, risk reward ratio, financial leverage, trade plan, broker

Děkuji vedoucímu mé diplomové práce, panu doc. Ing. Miloši Král'ovi, Csc., za věcné připomínky, rady a názory. Také děkuji všem, co mě po dobu studia podporovali.

„Trhy se mění, nové příležitosti se objevují, staré se vytrácejí. Dobří tradeři jsou úspěšní, ale pokorní lidé se neustále učí. Být obchodníkem je celoživotní výzva.“

Alexander Elder

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ZPŮSOBY ZHODNOCENÍ	12
1.1 ŘÍZENÍ RIZIKA	13
2 FINANČNÍ TRH	15
2.1 PODSTATA, VÝZNAM A FUNKCE.....	15
2.2 STRUKTURA FINANČNÍHO TRHU	16
2.2.1 Peněžní trh.....	17
2.2.2 Kapitálový trh.....	17
2.2.3 Měnový trh	17
2.2.4 Trh stálých aktiv	18
2.3 INSTRUMENTY FINANČNÍHO TRHU	19
2.4 FOREX.....	21
2.4.1 Vstupování do trhu	22
2.4.2 Typy obchodních příkazů.....	23
2.4.3 Broker.....	23
2.4.4 Obchodní styl	24
3 INVESTIČNÍ ANALÝZY	26
3.1 TECHNICKÁ ANALÝZA	26
3.1.1 Druhy grafů	27
3.1.2 Dowova teorie	29
3.1.3 Support a rezistence	31
3.1.4 Dvojité (trojité) vrcholy a dna.....	32
3.1.5 Formace hlava-ramena	32
3.1.6 Fibonacci retracement	33
3.1.7 Volume	34
3.1.8 Technické indikátory.....	34
3.1.8.1 Klouzavý průměr	35
3.1.8.2 Bollingerova pásma	36
3.1.8.3 MACD	37
3.1.8.4 Momentové indikátory.....	37
3.2 PSYCHOLOGICKÁ ANALÝZA.....	39
3.2.1 Teorie stáda podle Le Bona.....	40
3.2.2 Keynesova teorie	40
3.2.3 Kostolányho teorie	41
3.3 FUNDAMENTÁLNÍ ANALÝZA	41
4 OBCHODNÍ PLÁN	44
4.1 STRUKTURA OBCHODNÍHO PLÁNU	45
4.2 ŘÍZENÍ PENĚŽ A RIZIKA	45
4.2.1 Money management	45
4.2.2 Risk reward ratio	46
4.2.3 Řízení pozic.....	47

4.3	OBCHODNÍ SYSTÉM	47
4.3.1	Vstup do trhu	48
4.3.2	Výstup z trhu	48
4.3.3	Testování a kontrola	49
II	PRAKTICKÁ ČÁST	50
5	VÝBĚR TRHU	51
5.1	OBCHODNÍ HODINY	53
6	ANALÝZA VYBRANÝCH INSTRUMENTŮ	55
6.1	GLOBÁLNÍ FUNDAMENTÁLNÍ ANALÝZA	56
6.2	MĚNOVÝ PÁR EURUSD	58
6.3	MĚNOVÝ PÁR GBPUSD	59
6.4	MĚNOVÝ PÁR USDJPY	60
6.5	VZÁCNÉ KOVY	62
6.5.1	Zlato	62
6.5.2	Stříbro	63
6.6	KORELACE VYBRANÝCH INSTRUMENTŮ	65
7	PROJEKT ZHODNOCENÍ MAJETKU	67
7.1	VÝBĚR BROKERA	67
7.1.1	Volba měny účtu	70
7.1.2	Volba typu účtu	70
7.2	PŘÍPRAVA NA OBCHODOVÁNÍ	71
7.3	OBCHODNÍ PLÁN	73
7.3.1	Obchodní platforma MetaTrader 4	75
7.3.2	Obchodní systém	77
7.4	ANALÝZA VYBRANÝCH OBCHODŮ NA REÁLNÉM OBCHODNÍM ÚČTU	78
7.4.1	Obchodní pokyn č. 505950	78
7.4.2	Obchodní pokyn č. 498797	79
7.4.3	Obchodní pokyn č. 521961	80
7.4.4	Obchodní pokyn č. 448093	81
7.4.5	Obchodní pokyn č. 457096	82
7.4.6	Obchodní pokyn č. 509581	83
7.4.7	Obchodní pokyn č. 533049	83
7.5	VYHODNOCENÍ OBCHODNÍHO PROCESU	84
7.6	NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ OBCHODNÍHO PROCESU	86
	ZÁVĚR	89
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	90
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	94
	SEZNAM OBRÁZKŮ	96
	SEZNAM TABULEK	97
	SEZNAM PŘÍLOH	98

ÚVOD

V dnešní době velkých nejistot je důležité se orientovat ve složitém světě financí a mít schopnost zajistit se finančně do budoucna. Ve své diplomové práci se chci zaměřit na možnosti zhodnocení majetku aktivním investováním. Investování (nebo krátkodobé spekulace) do derivátů za použití páky je stále více využívaný produkt, jelikož je využitelný a účinný při krátkodobém obchodování.

Obchodování na kapitálových trzích si získává na oblibě i mezi širokou veřejností. V době nízkých sazeb, které se odrážejí do nízkých sazeb spořicí, termínovaných a jiných produktů, jejichž cílem je zajistit investora do budoucna, resp. vytvořit větší jmění za pomoci nejnovějších metod a obchodních systémů. K přílivu nových obchodníků na trzích přispěl také marketing brokerských společností, nižší poplatky za obchodování a nižší náročnost na počáteční vložený kapitál či možnost vyzkoušet si skutečné obchodování včetně všech jeho principů nanečisto.

Cílem práce je tedy zhodnotit vložený kapitál více, než je možné prostřednictvím pasivních bankovních produktů. K tomu je třeba přičíst aktuální inflaci a ještě navíc stanovenou rizikovou přírážku, která odráží rizikovost a náročnost procesu zhodnocení kapitálu na světových finančních trzích.

V teoretické části se zaměřím na možnosti zhodnocení majetku prostřednictvím kapitálových trhů, jaké metody se používají pro zjištění hodnoty a předvídání cen daných aktiv a jakými způsoby můžeme řídit náš obchodní proces. Důležité je rozpoznat jednotlivé typy investičních aktivit podle časového horizontu, základní principy finančních a kapitálových trhů, pochopit podstatu technické, psychologické a fundamentální analýzy. V kapitole Obchodní plán jsou rozebrány způsoby řízení našich pozic, peněz a rizika, protože nemůžeme ovlivnit pohyb cen na trzích, jediné, co můžeme ovlivnit, je naše riziko, výši vložených finančních prostředků, otevírání a uzavírání obchodních pozic za pomocí našich analýz.

Praktická část obsahuje výběr trhů a instrumentů, na kterých provedeme analýzy, a následně budou poznatky uplatněny v projektové části. Sestává se z analýzy prostředí a

Projektová část se zabývá obchodováním na účtu se skutečnými penězi, které mám za úkol zhodnotit na požadovanou úroveň pomocí vybraného brokera.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZPŮSOBY ZHODNOCENÍ

Zhodnocení finančního majetku (úspor) je proces, při kterém z již vydělaných, či naspořených peněz dochází k vydělávání dalších peněz (peníze dělají peníze). Způsoby zhodnocení dělíme do několika skupin, nejčastější je dělení podle rizikovosti daného procesu na:

- **Spoření** – proces, ve kterém určitou část peněz (osobních úspor) necháte dále ke zhodnocení v bance, penzijním fondu, stavební spořitelně nebo jiné podobné instituci. Výnos je zpravidla nízký, jedná se o dlouhodobější proces.
- **Investice** – aktivum, které kupujeme s vidinou generování pravidelných budoucích výnosů, popř. s vidinou budoucího růstu daného aktiva na trhu. Jedná se v podstatě o odloženou spotřebu – peníze namísto koupě zboží použijeme ke koupi majetku, který bude generovat další majetek v budoucnu.
- **Spekulace** – jedná se o spekulativní nákup, držení či prodej investičních aktiv – cenných papírů, komodit, měn, uměleckých sbírek nebo nemovitostí. Spekulace je prováděna za účelem zisku, v krátkodobém časovém horizontu, je zde oproti investici zvýšené riziko, které je vyhledávané (vyšší možnosti zisku se sebou obvykle nesou vyšší rizikovost), je zde však možnost riziko řídit. Spekulanti se snaží svést s trendem, očekávají masovou vlnu nákupů nebo prodejů a vydělávají obvykle bez ohledu na fundamentální data.
- **Hazard** – stejně jako při spekulaci je zde cílem krátkodobá maximalizace zisků, ústředním prvkem je zde však náhoda – procesy při loterii nebo ve výherních automatech probíhají zcela náhodně a jdou obtížně, ne-li vůbec odhadovat. (Filip, 2006, s. 73-78)

Za kombinaci investování a spekulace se dá považovat trading, i když tíhne spíše ke spekulaci. Za kombinaci investora a spekulanta považuje Král (2006, s.31-32) kontrariána. Kontrarián má vlastnosti jak investora, tak spekulanta a bere si z nich ty lepší vlastnosti a schopnosti. Jako investor dokáže odhalit skutečnou hodnotu daného aktiva a kupuje jej, když je na nízké úrovni. Jako spekulant umí odhadnout pomocí momenta přeprodanost (neboli podhodnocení, neobvyklý a fundamentálně nepodložený dlouhodobý pokles, vyčerpání nabídky) a překoupenost (nahodnocení, neobvyklý a fundamentálně nepodložený dlouhodobý růst, vyčerpání poptávky) a jde v té době proti trendu (z angl. Contrary – opačný) a následně se sveze s velkou vlnou opačného pohybu.

Později si vysvětlíme, jak se dělí různé tradeři podle obchodního horizontu. Trading je založen na nákupu a prodeji finančních instrumentů podle aktuální situace, v klidných obdo-

bích se dá očekávat uzavírání konzervativních obchodů, ve volatilních obdobích se uzavírají krátkodobější obchody podle pohybu. Záleží také na typu finančního instrumentu.

O spekulacích se zmiňuje Gladiš (2005, s. 11): *„Na spekulacích samotných není nic špatného. Spekulovat není ani neetické ani nemorální a ani ilegální. V řadě případů lze dokonce argumentovat tím, že spekulace prospívají trhům, že pomáhají vyrovnávat nerovnováhu mezi nabídkou a poptávkou, že přispívají k rychlejšímu a efektivnějšímu fungování trhu a že přinášejí trhu likviditu. To je vše pravda a dá se tedy říci, že existence spekulantů a jejich transakce mohou být z určitého pohledu obecně prospěšné. Pro většinu investorů a potencionálních investorů je však lepší, když se spekulacím vyhnou. Zaměňovat investice za spekulace je nejčastější chyba lidí pohybujících se na kapitálových trzích. Tato obecná chyba se může projevat v mnoha různých manifestacích a kombinacích.“*

V případě dostupnosti nižšího počátečního kapitálu a za použití pákového efektu je však mnohdy nebezpečné dlouhodobě držet daný instrument. V případě použití vyššího kapitálu bez pákového efektu je třeba zejména řídit riziko a pečlivě analyzovat a sledovat naše obchody.

1.1 Řízení rizika

Riziko při aktivních investičních a spekulativních strategiích vždy existuje a lze ho pouze snížit.

První technikou snižování rizika je předpověď vývoje na finančních trzích. Předpověď se zakládá na analýze historických a aktuálních dat, které jsou podkládány různými modely, úsudkem analytiků nebo kombinací obou. Můžou být využívány matematické, statistické či ekonometrické modely. Makroekonomové se snaží odhadnout výkonnost ekonomik pomocí základních ukazatelů, jako je inflace, nezaměstnanost, růst HDP, platební bilance, úrokové míry či měnových kurzů. Analytici mohou předpovídat vývoj cen akcií na základě dostupných fundamentálních údajů (tržby, zisk, nákup aktiv, akvizice apod.), nebo předpovídat vývoj cen komodit (zlato, ropa apod.). (Filip, 2006, s. 85-88)

Tyto předpovědi však nejsou vždy přesné, mohou být zkreslené kvůli použití nevhodných metod, či lehce záměrně zkresleny z důvodu jakéhosi investičního marketingu. Spolehlivost předpovědí také není vždy stoprocentní. Je tedy důležité sledovat alespoň základní investiční předpovědi a doporučení, analýzy odborníků a ekonomické zpravodajství, nelze jim však bezmezně věřit, je proto důležitá další vlastní analýza.

Podle Turka (2008) jsou předpovědi založeny na burzovních datech, technické a fundamentální analýze, kterým se budu věnovat později.

Druhým prostředkem ke snížení investičního rizika nedlouhodobá investiční strategie neboli Hold and Buy (kup a drž).

Dalšími prvky jsou alokace a diverzifikace portfolia. Alokace je kategorické, procentuální rozdělení našeho investičního majetku mezi daná aktiva (investiční instrumenty). Jedná se o procentuální podíl daných položek na našem portfoliu. Podle toho můžeme portfolio považovat za vyvážené, konzervativní či dynamické.) – je to dáno tím, kolik % portfolia tvoří výnosnější, ale rizikovější aktiva nebo naopak méně výnosná, ale jistější investiční aktiva. Diverzifikace je oproti alokaci rozdílná v tom, že jsou v portfoliu i aktiva, která nejsou pozitivně korelována s daným aktivem (eliminuje se ztráta v případě stejného vývoje dvou silně pozitivně korelovaných aktiv). (Filip, 2006, s. 91-92)

O dalších možnostech řízení rizika a předvídání cen instrumentů bude řečeno v dalších kapitolách.

2 FINANČNÍ TRH

Pro naše obchodování musíme pochopit základy finančního trhu. Finanční trh podle Veselé (2011, s. 19-20), představuje fenomén, který přitahuje nejen investory a akademiky, ale také v poslední době celou širokou veřejnost. Lidé se snaží zhodnotit své volné finanční prostředky, přičemž odkládají svou spotřebu (tj. statky, které by si mohli za daných cen v současnosti koupit - současné hodnoty svých prostředků).

Globální finanční trh se pak dále dělí na peněžní a kapitálové trhy.

Peněžní trhy představují místo, kde se střetává nabídka a poptávka po penězích – nejlikvidnějších instrumentech finančního trhu. Zařadit sem lze zejména banky a úvěrové společnosti, na straně poptávky pak jsou zejména drobní spotřebitelé.

Dále se však budu zabývat pouze kapitálovými trhy.

2.1 Podstata, význam a funkce

Podstata finančního trhu tkví ve střetávání 3 významných subjektů. Jedná se o:

- přebytkové jednotky – tím jsou myšleny zejména domácnosti, banky, obchodníci s cennými papíry a ostatní investoři s volnými peněžními prostředky.
- deficitní jednotky – jednotky s nedostatkem finančních prostředků, které mají zájem si je vypůjčit na finančním trhu.
- bankovní a nebankovní zprostředkovatelé – v tržních podmínkách globálních finančních trhů je obvykle nemožné, aby 2 subjekty, které se neznají, mezi sebou zprostředkovaly finanční transakce (např. při emisi a prodeji dluhopisů, půjčkách atd.). Proto je zde důležitá funkce bank a ostatních zprostředkovatelů. (Veselá, 2011, s. 20-21)

Od toho se odvíjí funkce finančního trhu:

- shromažďovací
- alokační
- obchodní
- cenotvorná
- diverzifikace rizika
- realizace vlastnických práv
- funkce uchovatele hodnoty
- depozitní

Hlavní význam finančního trhu lze spatřovat v efektivní alokaci finančních prostředků, minimálních transakčních nákladech, rychlosti zprostředkování daných investičních činností a v neposlední řadě také k zajištění likvidity. (Veselá, 2011, s. 23-25)

2.2 Struktura finančního trhu

Strukturu lze podle způsobu alokace finančních prostředků rozdělit na:

- Přímá alokace finančních zdrojů – závisí na přímé dohodě dvou jednotek.
- Polopřímá alokace – důležitá je zde funkce prostředníka, eliminují se nedostatky přímé alokace, kdy je obtížné najít protistranu.
- Nepřímá alokace – hlavní funkce zprostředkovatelů, kteří nakupují od deficitních jednotek a sami vydávají tzv. druhotné (sekundární) investiční instrumenty.

Trh se dále dělí na:

- Primární – probíhá zde primární prodej právě emitovaných cenných papírů. Jedná se tedy o trh s novými finančními instrumenty
Podle dostupnosti se primární trh dělí na veřejný a neveřejný trh.
Na veřejném trhu je emise nabízena široké veřejnosti.
Neveřejný trh je význačný tím, že emise je nabídnuta předem vymezené skupině investorů.
- Sekundární – obchodování již jednou emitovaných instrumentů. Má také veřejnou a neveřejnou část. Sekundární trh může být organizovaný, či neorganizovaný.
(Veselá, 2011, s. 26-29)

Organizovaný sekundární trh je veden licencovaným subjektem, který organizuje střetávání nabídky a poptávky po finančních instrumentech podle daných pravidel a legislativy. Může mít podobu burzovního či mimoburzovního trhu. V případě burzovního trhu je obchodování prováděno osobně či elektronicky ve vymezeném čase, podle vymezených pravidel, s danými nabízenými instrumenty. Představiteli tohoto typu jsou největší světové burzy, kam patří např. burzy v New Yorku, Londýně, Frankfurtu či Tokiu. U nás je hlavním burzovním trhem BCPP v Praze. Na burzách se obvykle obchoduje ve velkých jednotkách (lotech), což je jedna s odlišností mezi burzovním a mimoburzovním trhem.

Mimoburzovní trh již nepodléhá přísným požadavkům kladeným na instrumenty obchodované na burze. Také však zde existují určitá pravidla, ale je zde snadnější dostupnost pro potenciální drobné investory. (Veselá, 2011, s. 29)

Neorganizovaný sekundární trh je volně přístupný, není organizovaný žádným subjektem. Investoři, kteří disponují na trhu s určitými instrumenty, zde prodávají každému, kdo přijde a respektuje jejich cenu. Pro tyto trhy se užívá také označení OTC (Over-the-counter) neboli „přes přepážku“.

Na neorganizovaném trhu se obchoduje s mnoha různými investičními instrumenty. Pro naše účely si je rozdělíme do 4 segmentů. (Veselá, 2011, s. 30)

2.2.1 Peněžní trh

Prvním segmentem je peněžní trh, kde se obchoduje s nejlikvidnějšími instrumenty, s dobou splatnosti do jednoho roku. Charakteristické pro tyto instrumenty je nízké riziko, nízký výnos a vysoká likvidita. Obchoduje se zde pokladničními poukázkami, depozitními certifikáty, směnkami a jinými krátkodobými cennými papíry. Patří sem i decentralizované obchody s denními či termínovými penězi mezi jednotlivými bankovními subjekty. Ceny těchto peněz jsou odvozovány od referenčních sazeb IBID a IBOR (podle státu transakce jsou známy např. české sazby PRIBID a PRIBOR, britské LIBID a LIBOR, německé FIBID a FIBOR). Centrem světového bankovníctví je považován Londýn, tak pro mezinárodní transakce se používají sazby LIBID a LIBOR. Jsou zde také zahrnovány krátkodobé úvěry a půjčky velkým subjektům a investorům. (Veselá, 2011, s. 30-31)

2.2.2 Kapitálový trh

Kapitálový trh tvoří druhý segment. Zde se obchoduje s dlouhodobými finančními instrumenty. Volné finanční prostředky jsou zde poskytovány obvykle na několik let. Nejobvyklejšími instrumenty kapitálové trhu jsou akcie, dlouhodobé státní dluhopisy (2-30 let), podílové listy, hypoteční zástavní listy, investiční certifikáty, nebo také finanční deriváty v podobě opcí, futures kontraktů, warrantů, swapů a jiných. Výnos a riziko instrumentů kapitálových trhů je povětšinou vyšší, likvidita závisí na běžně obchodovaném objemu daného instrumentu, což se liší případ od případu. (Veselá, 2011, s. 31; Polách a kol., 2008, s. 13)

2.2.3 Měnový trh

Pro mou pozdější analýzu je důležitý třetí segment, který se zabývá devizovým (měnovým) trhem. Devizy jsou bezhotovostní likvidní pohledávky v cizí měně s různou dobou splatnosti. Obchodování s valutami, tj. s konkrétními měnami v hotovosti, tvoří jen malou část obchodů na trhu s měnami. Na trhu je vysoký stupeň likvidity, konkurence a infrastruktury. Obchoduje se zde pomocí terminálů prostřednictvím dealerů a brokerů, kteří obchodují na

vlastní účet a riziko a poskytují likviditu na trh. Rolí dealerů je také určování zveřejňování dvoucestné kotace nákupního a prodejního kurzu (bid/ask). Rozpětí mezi bid/ask se nazývá spread neboli kurzové rozpětí a představuje zisk dealera z otevřené pozice, nebo nákupu a prodeje deviz či valut. Nejnižšího spreadu je dosahováno na nejvíce obchodovaných měnách. Pro devizové trhy je typické, že jsou decentralizované, v důsledku existence časových zón se zde obchoduje 24 hodin denně. Nejvýznamnějším, největším a nejlikvidnějším světovým decentralizovaným devizovým trhem je FOREX (Foreign Exchange Market). (Veselá, 2011, s. 31)

Dělíme 2 druhy produktů – akciové, komoditní a dluhové obchody vedené v cizí měně a vlastní obchody s devizami za účelem platebního styku, nebo za účelem otevření ziskové devizové pozice. Tyto operace jsou prováděny za pomoci finančních derivátů (forward, futures, opce, swapy), které tvoří velkou část obchodů s měnami v současnosti. (Kráľ, 2010, s. 37)

Z hlediska státní devizové politiky rozlišujeme:

- Politiku devizových rezerv – devizové rezervy slouží k ovlivňování hospodářského vývoje, pomocí rezerv může stát manévrovat s kurzy a posílit národní hospodářství
- Politiku devizových kurzů – zde je politika pohyblivých kurzů, částečně pohyblivých kurzů a nepohyblivých kurzů. Kvůli podpoře zahraničního obchodu a lákání zahraničních investorů se nejvíce využívají pohyblivé měnové kurzy.
- Politiku platební bilance – rozlišujeme aktivní (přebytkovou) a pasivní (schodkovou) platební bilanci (která zahrnuje export a import zboží služeb, stejně jako transakce s finančními a kapitálovými aktivy, rezervami a ostatními finančními operacemi se zahraničím), dlouhodobě je žádoucí aktivní platební bilance, aby se stát nezadlužoval
- Politiku zahraničních úvěrů – efektivní nakládání se zahraničním dluhem
- Politika disponibility s peněžními prostředky – systém směnitelné a nesměnitelné měny, méně devizových omezení mají vyspělé země, které si dokážou zajistit dostatek deviz svou vývozní produkcí
- Politika mezinárodní měnové spolupráce – otevřenost země vůči spolupráci se zahraničními organizacemi a státy. (Kráľ, 2010, s. 39-41)

2.2.4 Trh stálých aktiv

Čtvrtým segmentem je trh stálých aktiv, kde se obchoduje s investičními instrumenty vázanými na konkrétní aktivum, komoditu. Mezi nejznámější komodity obchodované na bur-

zách patří vzácné kovy (zlato, stříbro, palladium, platina), průmyslové kovy (zinek, měď, hliník, nikl, olovo, cín), energie (ropa, zemní plyn), potravinové komodity (pšenice, kukuřice, káva, kakao), ale také třeba nemovitosti či umělecké sbírky. (Veselá, 2011, s. 32)

2.3 Instrumenty finančního trhu

Instrumenty finančního trhu

Obchodní instrumenty finančního trhu se dělí do několika kategorií. Pro náš pozdější projekt nám bude stačit rozdělení na následující instrumenty (Veselá 2011, s. 230, Filip 2006:s.110, 179)

- Akcie – akcie představuje účast na majetku společnosti a je spjata s různými právy, jako právo hlasovat na valné hromadě společnosti, nebo právo obdržet dividendy. Dělí se na běžné a prioritní. U prioritních akcií existuje přednostní právo na výplatu dividend a také právo na uspokojení při případném bankrotu společnosti.
- Měnové páry (Forex) – je mezinárodní decentralizovaný trh s měnami, který propojuje banky, pojišťovny, brokerské domy, penzijní fondy a jiné velké finanční instituce. Obchodování zde probíhá 24h denně v pracovní dny, od neděle 23:00 do pátku 22:00. Lze na trh vstoupit přímo pomocí STP brokera (Straight through processing, přímý přístup na trh), který vyžaduje vyšší kapitálovou náročnost, nebo obchodovat měnové páry pomocí derivátů prostřednictvím Market Maker (dealing Desk) brokera, kde není tak vysoká potřeba počátečního kapitálu a je zde poskytována dostatečně vysoká finanční páka (u některých brokerů je až v poměru 1:1000, běžně se však pohybuje v rozpětí 1:50-1:200). Na tento trh bude více méně zaměřena pozdější analýza a projektová část mé diplomové práce.
- Komodity – reálná aktiva, z významných a často obchodovaných zde patří zlato, stříbro, ropa, kukuřice a jiné.
- ETF – veřejně obchodované fondy – fondy se zaměřením na určitý druh akcií podle odvětví (telekomunikační, energetické, technologické, farmaceutické atd.), na určité komodity (akcie těžařů zlata, stříbra, hliníku atd.), nebo se zaměřením na určitý trh v dané zemi či na konkrétní instrument. Pomocí ETF se obvykle obchodují i burzovní indexy.
- Dluhopisy – jsou dluhové cenné papíry, které mají předem stanovenou splatnost a nesou určitý roční výnos. Za nejběžnější dluhopisy se považují 10leté státní

dluhopisy, své dluhopisy vydávají i regionální a komunální jednotky a také velké korporace. (Polách a kol., 2008)

Dané instrumenty se prostřednictvím moderních obchodních platforem (později bude o nich řečeno v projektu) dají obchodovat využitím futures a CFD kontraktů – tzn. finančních derivátů, které navíc využívají pákového efektu k potenciálnímu zvýšení zisků.

Futures kontrakty mají specifikum k danému podkladovému aktivu. Další náležitostí je termín expirace, tzn. do kdy by se měl kontrakt vypořádat. Výhodou futures kontraktů je pákový efekt – velká část prostředků je půjčených a umožňuje znásobení zisků, ale také je zde nebezpečí prohloubení ztrát.

CFD nebo-li Contract for difference, je další derivátový produkt, který je založen na dohodě dvou stran o vyrovnání rozdílů v cenách. Jedná se o mimoburzovní neboli OTC (Over-The-Counter, „přes přepážku“) produkt. Mezi těmito dvěma stranami (obvykle broker a investor) se sjedná dohoda, že za určitou cenu jedna strana poskytne druhé právo na držení tohoto derivátu, jehož cena se odvíjí od určitého podkladového aktiva (měny, akcie, komodity, dluhopisy, ETF atd.), aniž by investor musel držet dané podkladové aktivum. V budoucnu dojde k vypořádání rozdílů, buď investor odhadl dobře cenu a po uzavření obchodu realizuje zisk (odhad růstu v dlouhé pozici, odhadnutý pokles při vstupu do krátké pozice), nebo utrpí ztrátu při neodhadnutí vývoje ceny podkladového aktiva. CFD je podobné futures kontraktům, je zde využíváno pákového efektu, lze obchodovat menší než minimální standardní burzovní jednotky loty - tzv. mikroloty. U CFD není dána doba expirace, mohou tedy být drženy neomezeně, přes noc si však většina brokerů účtuje úrokový swap za rozdíl dvou úrokových měr daného instrumentu.

Nejčastějším rizikem derivátů CFD je tržní riziko, které se zakládá na volatilitě cen na světových finančních trzích, které je násobeno použitou finanční pákou.

Likvidační riziko je způsobeno nutností držet určité volné prostředky (marži) na obchodním účtu. V případě poklesu majetku může broker uzavřít pozici, nebo požadovat doplnění finančních prostředků na obchodní účet.

Riziko poskytovatele souvisí se solventností daného brokera a s jeho finanční stabilitou. V případě nízkých finančních prostředků může investor utrpět ztrátu. Pro případ vlastní insolvence však musí brokeři vést majetek svých klientů odděleně. (trhy.mesec.cz, investopedia.com)

2.4 FOREX

FOREX - Foreign exchange market (z angl. Trh s cizími měnami) – je mezinárodní decentralizovaný trh s měnami. Hlavními subjekty jsou zde velké banky a dealerské společnosti. Ti jsou zodpovědní za velkou část objemů zde zobchodovaných. Je považován za vůbec nejlikvidnější trh s denním obratem cca 4 biliony amerických dolarů.

Klasická dealingová instituce je schopna realizovat během 24hodinového dne na FOREXu tisíce devizových transakcí. Kurzy hlavních měn se mění v řádech sekund, několikrát za minutu. Jen kurz nejobchodovanějšího měnového páru EUR/USD se může měnit za jediný den 18000krát. Obchodování tedy probíhá prostřednictvím počítačů, sítí a terminálů po celém světě od neděle 23 h našeho času až do páteční dvaadvacáté hodiny, 24 hodin denně. Na Forexu propojuje globální elektronická síť banky, brokerské společnosti, fondy, pojišťovny a jiné instituce, jejichž zájmem je využít pohybu kurzů měn ke spekulaci, či zajištění devizových rizik.

Forexový obchodník spekuluje na pohyby kurzů měn, či pohybu vzájemných kurzů mezi měnami (měnových párů). Jeho zájmem povětšinou není držet danou měnu delší dobu, ale profitovat ze změn měnových kurzů.

Je to v současnosti největší finanční trh na světě a otevírá se čím dál většímu počtu drobných obchodníků. To umožňuje již zmíněná možnost obchodovat na margin (zúčtovací zálohu) s velkým využitím leverage (efektu finanční páky.) Rozvoj obchodování na Forexu na přelomu tisíciletí nastal především díky vývoji v oblasti informačních technologií a globalizaci trhů.

Likvidita na devizových trzích kolísá v závislosti na časových pásmech a obchodních seancích v těchto pásmech. Obecně se považuje za neaktivnější období 9-12 hodin dopoledne, největší objem transakcí je dle dlouhodobého průměru v úterý. Hlavními dealingovými centry na světě jsou New York, Londýn, Sydney a Tokio.

Kromě měn se dají obchodovat i devizové deriváty, mezi nimiž jsou nejrozšířenější futures a opce Burzy s těmito deriváty se nacházejí v Londýně (největší světové centrum obchodu s devizami), Chicagu (centrum komoditního a derivátového obchodování) a Singapuru (asijské finanční centrum). Dále je možno obchodovat měny pomocí ETF (veřejně obchodovaného fondu) zaměřeného na určitou měnu, či pomocí měnových indexů (měnový koš, zpravidla obsahující několik měnových párů, kde daná měna posiluje či oslabuje v páru s druhou měnou).

Mezi nejčastěji obchodované měny patří měny největších světových ekonomik, států, které jsou významné, hospodářsky silné a dostatečně stabilní (i když to je v poslední době relativní, kvůli vysoké nejistotě, turbulenci a volatilitě na trzích.)

Jsou to zejména:

- americký dolar (zkratka USD)
- euro (EUR)
- japonský jen (JPY)
- britská libra (GBP)
- švýcarský frank (CHF)
- kanadský dolar (CAD)
- australský dolar (AUD)
- novozélandský dolar (NZD)

Nejčastěji jsou měny obchodované v měnových párech, které zobrazují vztahy mezi 2 měnami.

Nejvýznamnějším měnovým párem je euro na páru s americkým dolarem, označením EURUSD, hovorově nazývaný "eurodolar" (neplést s termínem eurodolar, který označuje depozita denominovaná v amerických dolarech mimo území Spojených států amerických).

Na těchto nejvýznamnějších měnových párech jsou obvykle nejnižší spready - čili rozdíly mezi nákupní a prodejní cenou daného brokera, čili z tohoto důvodu je nejvýhodnější obchodovat, náklady na daný obchod jsou nižší a obchodování efektivnější. (Turek, 2008, s.21-22)

2.4.1 Vstupování do trhu

Do trhu vstupujeme pomocí příkazů, které elektronickou formou zasíláme svému brokerovi. Je možné spekulovat nejen na růst (vstup do dlouhé pozice, long), ale také na pokles (vstup do krátké pozice, short).

Nejtypičtějším příkazem je buy, kdy se spekuluje na vzestup ceny, vstupuje se do dlouhé pozice. V případě vyšší ceny při uzavření pozice je vytvořen zisk, v případě nižší ceny aktiva vzniká ztráta. Tento příkaz se užívá jak při investicích (koupě a následné dlouhodobé držení), tak při spekulacích.

Druhým typem příkazu je sell, čili vstup do krátké pozice, spekulace na pokles. Dochází k vypůjčení daného finančního aktiva (akcie, měna, derivát či jiný finanční produkt) a jeho následném prodeji. Nyní jsme zavázáni svému brokerovi toto aktivum vrátit a náš zisk tvoří rozdíl mezi vyšší prodejní a nižší nákupní (když nakupujeme, abychom splatili "dluh" za

půjčku aktiva) cenou. V opačném případě vzniká ztráta, když zpětně nakupujeme za vyšší cenu. V krajních případech může být tzv. "short selling" zakázán, a to obzvláště v době nejistoty a nestability na trzích, nebo v době nedostupnosti daného aktiva (není dostupné na trhu, tak nám jej broker nemůže vypůjčit). To se však netýká forexu, kdy vstup do long pozice jednoho měnového páru znamená vstup do long pozice hlavní měny a zároveň vstup do short pozice druhé párové měny a naopak. (Turek 2008, s. 27-28)

2.4.2 Typy obchodních příkazů

Market - jedná se o nejzákladnější obchodní příkaz, kdy kupujete nebo prodáváte za jakoukoliv aktuální tržní cenu. Výhodou je možnost kontrolovat vstup do pozice, cena je garantována v případě dostatečné nabídky, či poptávky.

Limit - tento příkaz slouží ke koupi nebo prodeji daného aktiva za předem stanovenou cenu. Limitní příkaz k nákupu se provede za stejnou, nebo nižší cenu, kdežto příkaz k prodeji (shortu) se provede za stejnou nebo vyšší cenu. Užitečnost je k efektivnějšímu nákupu, či prodeji za lepší cenu, než je aktuální. Expirace limitních příkazů bývá neomezená. Nemusí být ale vykonán v případě rychlého překročení limitní ceny, ještě než se příkaz stihne realizovat.

Stop - oproti limitnímu příkazu se zde obchoduje protnutí (průraz) určité ceny, takže nakupujeme, nebo prodáváme za horší cenu, než je aktuální tržní. Při určitém průrazu však může cena daným směrem dále růst, či klesat v náš prospěch (protnutí linie supportu či resistance). Pokyn stop-loss a profit-target (nebo take-profit) slouží k již otevřeným pozicím, kdy mají buď eliminovat riziko ztrát, či uzavřít pozici s daným ziskem. Zvláštním stop pokynem je trailing stop-loss, který se posouvá při růstu ceny o dané rozpětí nahoru (např. nastavíme o 100 bodů, takže rozdíl mezi stop pokynem a tržní cenou bude 100 bodů). Při poklesu však pokyn zůstává na stejném místě, takže se při dotyku uzavře, předtím však stoupá a snižuje případné ztráty, resp. Může uzavřít pozici se ziskem. Posouvat hranici take-profit a stop-loss lze během obchodování ručně. (Turek, 2008, s. 29-30)

2.4.3 Broker

Důležitým prvkem v našem obchodování je výběr vhodného brokera. Nejvýznamnější světoví brokeři pocházejí z USA, kde má trading nejrozvinutější historii. U výběru brokera záleží, jaké instrumenty chceme obchodovat. Hodně brokerů nabízí např. pouze akcie a to

fyzicky, bez použití pákového efektu, výhodou je nižší riziko, výplata dividend a bezpečnost vkladu v bance. V současnosti však také stoupají v oblíbenosti forex a CFD brokeri. Jak již bylo řečeno, forex a CFD jsou pákovými produkty, takže jsou dostupné širšímu okruhu drobných investorů a spekulantů. Zvláště pomocí CFD můžete obchodovat akcie, komodity, indexy, ETF, dluhopisy a jiné finanční produkty. Každý broker nabízí svým klientům různé spready a poplatky. Je možné si vybrat mezi fixními a variabilními spready, kdy fixní spread je stanoven brokerem dlouhodobě na základě nabídky a poptávky, kdežto variabilní spready se pohybují v určitém rozpětí, v závislosti na aktuální krátkodobé nabídce a poptávce. Nejmenší spread je logicky u nejobchodovanějších měnových párů a finančních instrumentů, na měnovém páru EUR/USD se obvykle pohybuje v rozmezí 10-20 bodů (1-2 pipy).

Obchodování probíhá pomocí webových platforem daných brokerů, nebo pomocí speciálních programů, které v sobě zahrnují různé užitečné analytické nástroje a indikátory, pomocí kterých se budeme řídit, a využívají se v technické analýze. (Turek, 2008, s. 32)

2.4.4 Obchodní styl

Před zahájením investičního procesu se musíme rozhodnout, jak dlouho budeme v naší pozici setrvávat. Podle tohoto rozlišujeme 5 základních stylů:

- technika „kup a drž“ – užívá se zejména u akcií a dluhopisů, bez užití pákového efektu (případné výkyvy neohrozí naši pozici), hledají se podhodnocená aktiva, která jsou držena i několik let, i zde jsou však rizika, např. prasknutí akciových bublin apod. Investora nezajímají drobné korekce, a proto musí volit takovou velikost pozice, aby nebyl následně vyhozen z pozice. (Dvořák, 2008, s. 25)
- poziční (trendové) obchodování - snaha o „svezení“ se s hlavním trendem, hodnota nákupu a prodeje je podložena technicky i fundamentálně
- swing obchodování – jedná se o zkrácenou verzi pozičního obchodování, v pozici setrváváme kolem 2-5 dnů, je zde větší uplatnění technické analýzy, Dvořák (2008, s. 25) říká, že při otevření trhů máme jasno o vstupech a výstupech, takže samotné obchodování je časově nenáročné. Důležité je si zjistit volatilitu daného trhu a podle toho určovat stop-lossy. Oproti delšímu obchodování se tady můžeme vyhnout tzv. stop-loss huntingu, kdy drobnými manipulacemi se vybíjí stop-lossy investorů a trh se obrací v našem požadovaném směru.
- daytrading – krátkodobé obchodování (uzavření obchodu v průběhu 1 dne), sleduje se pouze graf, resp. se spekuluje na daný konkrétní fundament oznamovaný

v průběhu dne; výhodou je sledování pozic, usínání „s čistou hlavou“ (pozice nedržíme do druhého dne) a osvobození od placení úrokových swapů za „přesnoční“ držení dané pozice; nevýhodou je časová náročnost a menší dosahované zisky, které jsou však dosahovány častěji v daných intervalech. Dvořák (2008, s. 26) tvrdí, že nebezpečím je, když trh jde proti nám a z toho může plynout řada několika ztrát, což činí tento způsob obchodování psychicky náročnějším.

- scalping – je nejrizikovější technikou, jde v podstatě o velmi krátkodobé, vysoce rizikové obchodování, je založeno na otevření velké pozice s velkou pákou, která je však rychle zavřena, aby nedošlo k velkým ztrátám, resp. po dosažení stanoveného zisku; obchodů je prováděno až několik desítek denně. Podle Dvořáka (2008, s. 26) je to nejnáročnější typ obchodování a není doporučován pro začátečníky. Vyžaduje sledování skluzů (rozdíl mezi zadanou cenou a realizovanou cenou našeho pokynu), důležitým prvkem je pozornost, soustředěnost a schopnost rychle reagovat. Příkladem je například průraz určité hranice při oznamování makroekonomických dat. (Turek, 2008, s. 47-51)

Dvořák (2008, s. 14-15) rozlišuje investora a tradera. Investor podle něj sleduje vývoj trendu, volatilitu a řízení kapitálu. Svě pozice drží ve směru trendu. Do pozice vstupuje, když je klidný a volatilita je nízká.

Tradeři (krátkodobí a střednědobí obchodníci) vychází z podobných hledisek, ale obchodní strategii vytváří rozdílným způsobem, protože jdou po menších cenových pohybech, např. i korekci proti směru trendu (odraz od trendového kanálu proti směru a pak výběr zisku při odrazu od protější linie trendového kanálu), nebo pohyby v rangi. Jejich strategie by měla fungovat ve všech fázích trendu, nebo by období fungování strategie mělo být ziskovější než pozdější ztrátové období při nefunkčnosti daného systému.

3 INVESTIČNÍ ANALÝZY

Před vstupem do pozice je třeba provést analýzy daných instrumentů. Nejčastěji se k analýze vývoje a hodnoty cenných papírů a finančních instrumentů využívá technické, fundamentální a psychologické analýzy. Psychologická analýza se někdy uvádí jako součást technické. Mezi zastánci jednotlivých metod dochází k rozepřím. Techničtí obchodníci říkají, že jakékoli fundamenty jsou do ceny papíru či instrumentu započteny ještě před tím, než se dané fundamenty dozví široká veřejnost. Zastánci fundamentální analýzy pro změnu tvrdí, že se vše odvíjí od vnitřní hodnoty podniku, či stavu ekonomiky. Nejlépe pro naše analýzy a rozhodování bude tyto analýzy kombinovat, každá má svá pro a proti.

K podkladům pro analýzy slouží zejména internetové zdroje a novinové články. Je zapotřebí sledovat vývoj hospodaření podniků či vývoj ukazatelů národních hospodářství, na druhou stranu také vývoj grafů a objem zobchodovaných instrumentů. (Turek, 2008, s.53-57)

3.1 Technická analýza

Technická analýza využívá zejména grafů vývoje cen a objemu obchodů.

V grafech se vyskytují různé formace, které mají tendenci se v určitých intervalech v budoucnosti opakovat (cena se jednou navrací k hodnotě, na které byla v minulosti). Ceny se pohybují buď v trendech (býčí, nebo medvědí) nebo jdou v bočním trendu (tzv. range).

Technická analýza je založena na 5 základních principech:

- Kurzy cenných papírů a instrumentů jsou určovány pouze nabídkou a poptávkou
- Nabídka a poptávka je ovlivňována jak racionálními, tak i iracionálními činiteli.
- Kurzy mají tendenci se pohybovat v trendech po významné časové úseky.
- Změny v trendech jsou způsobovány posuny nabídky a poptávky a lze je včas identifikovat studiem historických cen a objemu obchodů. Mnoho grafických formací v grafech a diagramech má tendenci se opakovat, což umožňuje prognózovat budoucí vývoj kurzů.

Metody si můžeme rozlišit do 3 základních skupin:

Vyhodnocování trendu – zakladatelem je americký obchodník Charles H. Dow, který zkoumal vývoj akcií, většina se na trhu chová podobně, jen málo akcií se chová jinak.

Druhy těchto trendů podle délky trvání jsou:

- ❖ Primární trend - několikaletý

- ❖ Sekundární trend - několikaměsíční
- ❖ Terciární trend – několik dnů, až týdnů

Každý trend má potom 4 fáze:

- Klesající fáze (Medvědí trh, downtrend)
- Postranní fáze akumulace
- Růstová fáze (Býčí trh, uptrend)
- Postranní fáze distribuční

Druhou skupinou metod jsou zkoumání grafů pomocí linií a formací. Základním vodítkem jsou pro nás linie podpory (support) a odporu (rezistence). Od těchto linií má povětšinou cena tendenci se odrazit, buď směrem nahoru od supportu a směrem dolů od resistance. Užitečné jsou nám i jiné formace, o nichž bude psáno v pozdějších kapitolách.

Do třetí skupiny patří zkoumání pomocí statistických metod. Tato skupina zahrnuje mnoho indikátorů a oscilátorů. Nejvýznamnější jsou klouzavé průměry, index relativní síly (RSI), divergence mezi klouzavými průměry (MACD). (Turek, 2008, s. 63-65)

3.1.1 Druhy grafů

➤ Čárový graf

Jednoduchý čárový graf, který spojuje jednotlivé koncové ceny daného zvoleného období. Neukazuje nám vývoj v jednotlivých částech, ale celkově celé období.

➤ Čárkový graf

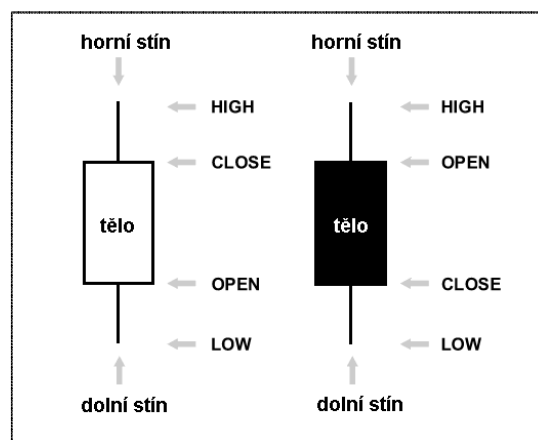
Oproti čárovému grafu už jsou zde vidět čárky ilustrující nabídku a poptávku po instrumentech. Každá čárka je charakterizována čtyřmi cenami: OPEN, HIGH, LOW a CLOSE. Rozdíl mezi HIGH a LOW se nazývá RANGE (rozpětí). OPEN cena je vyjádřena horizontální čárkou na levé straně, CLOSE je na pravé straně. HIGH a LOW vyjadřují nejvyšší a nejnižší cenu instrumentu během vybraného obchodního období. Obdobím rozumíme tzv. timeframe grafu. Ten si podle horizontu obchodování zvolíme např. 1M (období jedné čárky je jedna minuta), 15M (15 minut), 30M (30 minut), 1H (1 hodina), 4H (4 hodiny), 1D (1 den), 1W (1 týden) až 1MN (1 měsíc). Pokud je OPEN vyšší než CLOSE cena, obchodníci instrument prodávají, je o něj nižší zájem. Pokud je naopak OPEN nižší než CLOSE, dochází k nákupu větší částí obchodníků a cena roste.

Výběr timeframu (Nesnidal, Podhajský, 2008, s. 153) je osobní záležitost, měli bychom před jeho výběrem provést průzkum a taky zohlednit obchodní horizont ve kterém držíme obchodní pozici. Každý timeframe sebou nese různou frekvenci obchodů a vyžaduje rozdílnou soustředěnost na průběh grafu. Když chceme například obchodovat bezprostřední

reakce na významnou událost, je vhodné mít zobrazen nejmenší timeframe M1, kde se jednotlivé svíčky (či čárky, nebo linie) uzavírají po 1 minutě. Lze také kombinovat různé timeframy, jeden mít zvolen za základní a na ostatních si ověřovat naše analýzy a rozhodování. (Turek, 2008, s. 66-67)

➤ Svíčkový graf

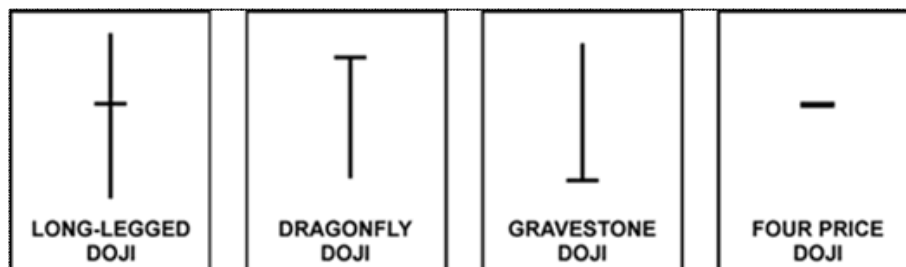
Svíčkový graf považují za nejvýznamnější a bude využit pro pozdější rozhodování. Svíčkové grafy vznikly v 17.století v Japonsku jako pomůcka při obchodování s rýží. Západnímu světu je představil až ve 20.století Američan Steve Nison (sepsal knihu Japanese Candlestick Charting Techniques, tzn. techniky grafů za pomoci japonských svíček). Grafický vzhled svíček poskytuje detailní náhled na psychologii účastníků trhu. Uplatňuje se zejména v krátkodobých obchodních seancích, kde je psychologie nejvýznamnější veličinou. Lze ji však uplatnit i při dlouhodobém obchodování. Oproti čárkovému grafu tu nacházíme tělo svíčky a stíny (knoty). Tělo tvoří RANGE mezi OPEN a CLOSE cenou, stíny (knoty) nám zobrazují HIGH a LOW ceny. Rostoucí a klesající svíčka jsou odlišeny barevně, standardně je rostoucí svíčka označena bílou barvou, oproti tomu klesající svíčka bývá obvykle znázorněna černou barvou. (Turek, 2008, s. 67-68)

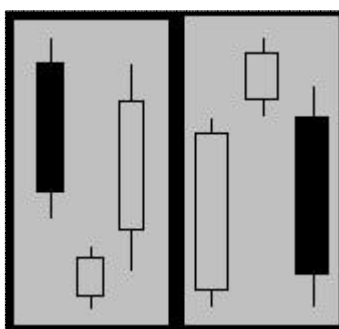
Obrázek 1: Svíčky (candlesticks) (Zdroj: forex-zone.cz)

Jisté druhy svíček nám naznačují možnou změnu v trendech nebo aktuálních pohybech. Největším příkladem je svíčka doji, označovaná také jako kladivo. Svíčka se vyznačuje dlouhými knoty, kdy obchodníci nejsou schopni akceptovat danou cenu a na závěr svíčky se navrací do středu svíčky, či na druhou stranu. Čím delší je knot, tím je pravděpodobnější změna ceny proti tomuto knotu (dlouhý spodní knot značí možný obrat vzhůru, dlouhý horní knot možný obrat dolů).

Svíčky také tvoří formace, nejznámější jsou ranní a večerní hvězda. Ranní hvězda naznačuje obrat směrem vzhůru, kdežto večerní je k ní reverzní, takže naznačuje možný obrat dolů.

Obrázek 2: Svíčky doji (Zdroj: forex-zone.cz)

Obrázek 3: Ranní (vlevo) a večerní (vpravo) hvězda (Zdroj: financnik.cz)

3.1.2 Dowova teorie

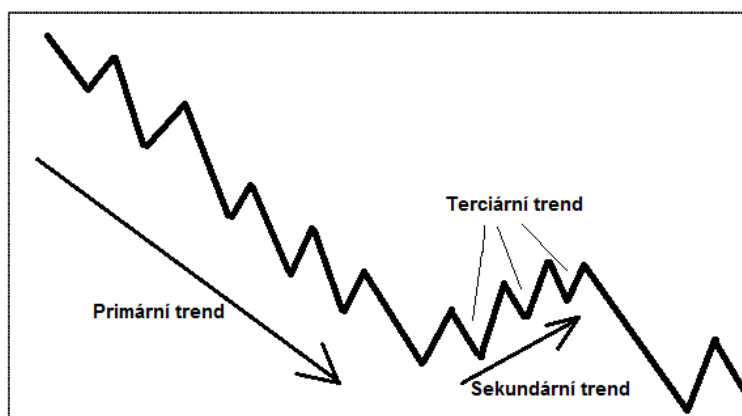
Dowova teorie hovoří vývoji cen v trendech. Její zakladatel Charles Dow přišel na to, že cena většiny akcií se hýbe stejným směrem. Vzal několik akcií, udělal z jejich cen průměr a tato jediná hodnota vyjadřovala vývoj na trhu. S pomocí této hodnoty zjistil také, že ceny akcií se mění o něco dříve, než se na veřejnosti objeví zpráva, která má zapříčinit jejich pohyb. Tento poznatek využíval Dow ve skutečné ekonomii a také k analýze a obchodování jednotlivých akcií.

Podle jeho teorie, jak bylo zmíněno, rozlišujeme rostoucí a klesající trend. Rostoucí trend (uptrend) nastává, když se na grafu vytvoří higher trough (vyšší dno) a pak higher peak (vyšší vrchol). V případě klesajícího trendu hledáme lower trough (nižší dno) a lower peak (nižší vrchol) oproti minulým formacím. Každý nový trough a peak slouží k potvrzení pokračování, respektive můžeme zjistit nastávající změnu trendu.

Pro správné a z obchodování je právě důležité rozpoznat trend. Nákup na počátku, či lehce pokročilé fázi uptrendu a následný prodej (uzavření pozice) v začínajícím downtrendu nám může pomoci k udržitelným ziskům. Většina investorů a spekulantů však dělá pravý opak. Důvodem bývá například euforie, chamtivost, nevědomost, ignorance, či pouhá naděje, že

cena se obrátí našim směrem. Správným rozpoznáním trendu mohou obchodníci porozumět psychologii investičního davu a využít ji pro svůj prospěch.

Začínající obchodníci se řídí heslem „buy low, sell high“, což je sice efektivní, ale prakticky se málokdy vyskytne taková příležitost, resp. ji málokdo odhadne. Správně by mělo platit „buy high, sell higher“. Je to ale využitelnější zejména pro dlouhodobé nebo poziční obchodníky. Cílem není tedy odhadnout trend od počátku do konce, ale využít jeho hlavní části někde uprostřed. Ceny se v trendu pohybují ve schodištní formaci, kdy se vytvářejí různá dna a vrcholy, které potvrzují trend. (Turek, 2008, s. 68-70)

Obrázek 4: Fáze trendu (Zdroj: fxstreet.cz)

K určování síly trendu nám pomáhají trendové čáry (trend lines). Slouží jako psychologické hranice mezi vrcholy a dny, mezi kupci a prodejci. Hlavní trend se určuje pohybem cen, ne trendovými čarami nebo indikátory. Během jednoho velkého trendu můžeme zakreslit několik dílčích různých trendových čar. V uptrendu zakreslujeme trendline spojením nízkých cen, resp. spojíme dna, naopak v downtrendu spojujeme vyšší ceny a vrcholy. Jestliže se cena vychýlí od trendové čáry, může to svědčit o akceleraci nebo zpomalování trendu. V případě akcelerování, nebo zpomalování trendu je nutné překreslit trendové linie. Jestliže dojde k proražení trendové linie, musíme být na pozoru, protože může nastat obrát trendu. Ceny mají tendenci po průrazu kvalitní trendové čáry (které se trh dotkl minimálně čtyřikrát) se obrátit proti aktuální trendové čáře. V uptrendu čáry zakreslíme pod cenami, v downtrendu nad cenami. Kreslí se v blízkosti, nebo, pokud možno, na dotyku bodů. Jakmile se dotkne čára 2 bodů, nakreslí se provizorní trendová čára. Jakmile se dotkne třikrát a více, změníme provizorní trendovou linii na platnou. Platná trendová čára je jedna z nejvyužívanějších metod technické analýzy. Je velká pravděpodobnost, že pokud se od dané čáry cena odrazila, tak se v budoucnu od dané trendové čáry odrazí znovu. Je třeba ale pořád sledovat možné změny trendu. (Elder, 2006, s. 111-114)

Identifikace trendu (Nesnidal, Podhajský, 2008, s.155) je jedním ze stěžejních bodů, protože platí přísloví „Trend is your friend“ (trend je tvůj přítel) – to znamená, že se obchodník může svézt po masové vlně trendu, jít proti silnému trendu je jednou z největších chyb. Zároveň ale existuje i druhý přístup - protitrendové obchodování, když dojdeme k názoru, že daný trend je u konce a nastává brzy obrat. Kromě formací určují trend technické indikátory, zejména pak klouzavý průměr, o nich se zmíním později.

3.1.3 Support a resistance

Funkčnost hladin podpory a odporu (support a resistance) je spjatá s psychologií obchodování. Obchodníci na těchto bodech mají tendenci nakupovat a prodávat finanční instrumenty. Stejně jako u trendových linií i zde platí, že čím vícrát jsou supporty či resistance dotčeny, tím jsou odolnější v pozdějším období, tím více pak na ně reaguje cena v budoucnu. Platí také, že čím větší objem obchodů je proveden u dané linie supportu či resistance, tím víc obchodníků má tuto hranici na paměti. Mnoho obchodníků si pamatuje supporty a resistance kolem kulatých čísel, proto je dobré si nastavovat hranice stop/lossů a také/profitů těsně pod či nad. Víc lidí si také bude pamatovat linie vytvořené nedávno, než před například 5-10 lety. Zase na druhou stranu jsou starší hladiny podpory a odporu více a častěji testovány, tak mohou být pevnější. Nakupování poblíž hranice dlouhodobé supportu a prodávání poblíž hranice dlouhodobé resistance je méně rizikové, než uprostřed daného rozpětí. To však neznamená, že nemohou být proraženy. Dlouhodobé a krátkodobé linie podpory a odporu jsou základem pro naše obchodování a musíme je pečlivě sledovat. (Turek, 2008, s. 80-82)

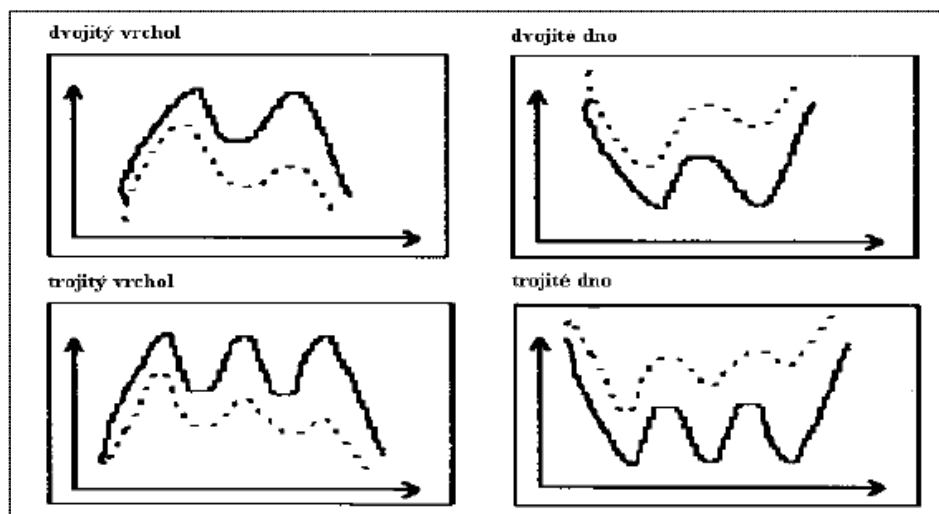

Obrázek 5: Support a resistance (Zdroj: fxstreet.cz)

3.1.4 Dvojité (trojité) vrcholy a dna

Častou formací v tržních grafech jsou dvojité či trojité vrcholy a dna. Jde o dva až tři vrcholy, či dvě až tři dna na stejné cenové úrovni. Po dvojitém vrcholu obvykle následuje nižší low oproti předchozímu mezi těmito dvěma vrcholy (proražení této minimální hodnoty je signálem k dalšímu prodeji (shortování)). Oproti tomu u dvojitého dna to vede k tendenci vyšší high ceny oproti high ceně mezi těmito dvěma dny. Fungování této metody je podepřeno častým výskytem, čili je zde i psychologický faktor – když obchodníci uvidí odraz od druhého dna, povede to obvykle k dalšímu nákupu, či prodeji. Měli bychom ale také sledovat další podpůrné signály, jako např. svíčkové formace naznačující obrat trendu apod.

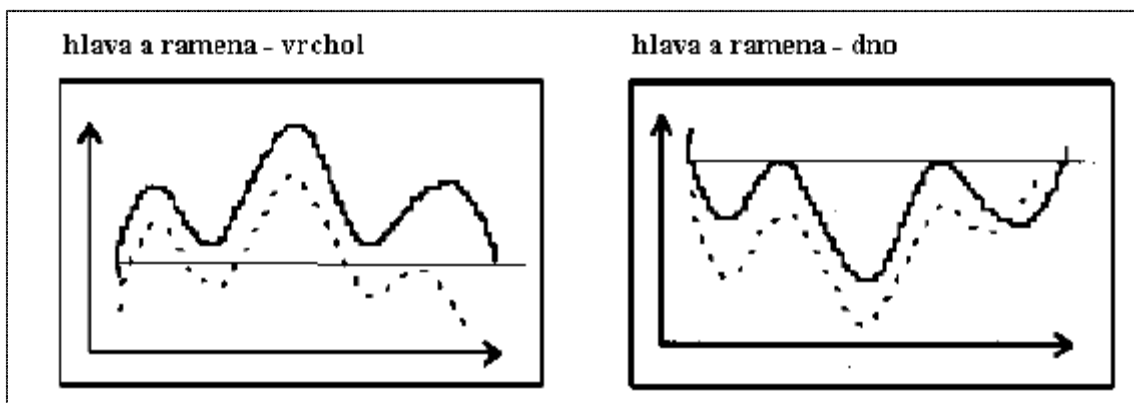
(Turek, 2008, s. 82-83)

Obrázek 6: Dvojité (trojité) vrcholy a dna (Zdroj: miras.cz)

3.1.5 Formace hlava-ramena

Tato formace obvykle naznačuje změnu trendu, protože rostoucí úsek nevytvořil higher high, nebo pokles vytvoří lower low. „Hlava“ je cenový vrchol, kolem kterého jsou z obou stran nižší vrcholy, označované jako „ramena“. Neckline („krční linie“) spojuje dna poklesů hlavy a ramen. Pokud je klesající, naznačuje to přechod od rostoucí fáze ke klesající. Opačnou formací je inverzní hlava-ramena, která naopak signalizuje přechod od klesající k růstové fázi. (Elder, 2006, s. 127)

Obrázek 6: Formace hlava-ramena (Zdroj: miras.cz)

3.1.6 Fibonacci retracement

Fibonacciho úrovně souvisí se supporty a rezistencemi, respektive je určují. Jsou založeny na Fibonacciho číslech. Podle Krále (2007, s. 113-114) Fibonacciho čísla se zakládají na číselné řadě, kdy součet 2 předchozích čísel vždy dává stejný poměr (s výjimkou prvních tří). Nižší číslo k vyššímu dává vždy poměr 0,618, kdežto vyšší číslo k nižšímu je vždy v poměru 1,618. Nástroj pro využití se pak nazývá Fibonacci retracement. Metoda se zakládá na spojení high a low ceny v daném období obchodovaného instrumentu. Spojením těchto bodů se na základě Fibonacciho posloupnosti vytvoří linie 0-23,6-38,2-50-61,8-100-161,8-261,8-423,6 atd. podle výpočtu Fibonacciho řady. Od daných úrovní má cena tendenci udělat retrace (obrat buď od supportu, nebo od rezistence), tzn. znovu se navrátit k předchozí linii, může nastat obrat trendu.

Obrázek 7: Fibonacci retracement (Zdroj: fxstreet.cz)

3.1.7 Volume

Volume neboli objem obchodů se používá pro potvrzení cenového pohybu. Zobrazuje se pomocí několika indikátorů, ať už je to prostá hodnota volume (uskutečněných obchodů), nebo např. On Balance Volume, Money Flow Index nebo histogramu. Ukazuje také, jaká strana má v daném časovém rozpětí převahu (jestli „býci“, nebo „medvědi“). Volume je důležitý indikátor, který se neodvozuje od samotné ceny, takže potvrzuje její směr více, než jiné indikátory. Pomáhá nám to při vstupech, či výstupech z pozice, potvrzení daného pohybu je signálem k pokračování trendu. Jedná se tedy o objem všech provedených obchodů v daném čase, na daném trhu (instrumentu). Jakmile je jeden směr pohybu ceny silnější než druhý (nakupující mají převahu nad prodávajícími a naopak), dochází ke zvýšení objemu obchodů v daném směru. Při korekci (pohyb proti danému směru, či trendu) je volume na daleko nižší hodnotě. Postupné klesání volume při změně ceny v daném směru předznamenává to konec optimismu, opadává zájem pokračovat v tomto trendu na námi zvoleném instrumentu. To také značí růst objemu obchodů v opačném směru při korekci. V kvalitních trendech platí, že objem obchodů potvrzuje trend. Při uptrendu bude při růstu ceny stoupat objem obchodů, při poklesu ceny bude objem obchodů výrazně menší. U downtrendu je růst objemu při poklesu ceny, při růstu ceny objem klesá. Jestliže volume nepotvrzuje pohyb ceny, je třeba být ve střehu a očekávat možnou změnu trendu. Když volume potvrdí proražení daného supportu či resistance, nejspíše to bude proražení silnějšího charakteru. Pokud ovšem volume nepotvrdí cenu při proražení důležitých historických hranic, bude toto proražení slabé, pohyb ceny je pravděpodobně falešný a bude krátkodobého charakteru. (Turek, 2008, s. 83-85)

3.1.8 Technické indikátory

Indikátory v technické analýze vycházejí z historických cen, takže je potřeba vždy sledovat také cenu a úroveň supportu/resistance. Slouží však jako výrazná podpora při rozhodování o vstupu či výstupu z pozice. Cena dané pozice instrumentu by tedy měla vykazovat podobnou tendenci jako zvolený indikátor, nesmí se v danou chvíli odporovat.

Zde máme základní rozdělení indikátorů:

- Trend following indikátory – pomocí nich si pomáháme určovat trend. Historická data se zformulují do matematického, či statistického vzorce, pak následně je vytvořena křivka, která vypoví o směru a kvalitě trendu. Nejznámějšími a nejpoužívanějšími trendovými indikátory jsou klouzavé průměry.

- Oscilátory – určují sílu a rychlost pohybu ceny. Jsou založeny na principu, že síla pohybu (momentum) se dá změřit, díky čemuž můžeme určit směr a rychlost daného pohybu. Jsou to tzv. leading indikátory, indikují změnu ceny ještě před tím, než se stane. Proto se nepoužívají při trendovém obchodování, ale při pohybech v rangi (cenovém rozpětí).

Další rozdělení je podle způsobu použití na daných fázích trhu. (Turek, 2008, s. 87-88)

- Trendové indikátory – zde patří klouzavé průměry, Parabolic SAR, Directional Movement, MACD (Moving average convergence/divergence)
- Indikátory volatility – volatilita vyjadřuje četnost a velikost odchylek cen v daném časovém rozpětí, mezi její indikátory patří Bollinger Bands (Bollingerova pásma) a Standard Deviation (Standardní odchylka)
- Indikátory hybnosti – hybnost (momentum) popisuje rychlost, kterou se ceny pohybují v daném časovém úseku, změny hybnosti obvykle vedou ke změnám cen, patří sem zejména Momentum Indicator, Price Oscillator, Stochastic Oscillator nebo Williams % R

3.1.8.1 Klouzavý průměr

Tento statistický nástroj nám pomáhá určovat trend. Klasické určování trendu pomocí higher highs a higher lows (resp. lower highs a lower lows) může být hodně subjektivní, trendové čáry jsou také více méně subjektivní. Klouzavé průměry jsou založeny na matematickém a statistickém porovnávání cen, čímž dochází k potlačení subjektivity. Vypočítávají se průměry za několik posledních období, většinou jde o průměry ze závěrečných cen, můžeme si však nastavit i průměry z high nebo low cen.

Nejčastěji se klouzavé průměry používají k nalezení počátku, nebo konce trendu. Nevýhodou je, že reagují až po určitém čase (tzv. lagging indikátory), reagují až se ceny pohnou daným směrem. Jsou tedy vhodné pro trendové trhy, v netrendových trzích může dojít vlivem zpoždění ke ztrátám. (Turek, 2008, s.89-90)

Nejčastějšími typy klouzavých průměrů jsou jednoduchý klouzavý průměr a exponenciální klouzavý průměr. Jednoduchý klouzavý průměr vypočteme tak, že sečteme data (ceny) za posledních několik období (závisí na nás, jestli chceme např. 50denní, nebo třeba 5týdenní, závisí také na timeframu, pro který klouzavý průměr počítáme). Získanou sumu čísel vydělíme jejich počtem, čímž získáme prostý aritmetický průměr. Klouzavý průměr se liší v tom, že při počítání vždycky „sklouzneme“ o jeden řádek dolů a vytvoří nám to řadu čísel, z nichž pak sestrojíme křivku pomocí zvoleného programu. Čím více období (hod-

not) v daném klouzavém průměru máme, tím je křivka vyrovnanější, kdežto krátkodobý klouzavý průměr je mnohem více volatilní. Krátkodobé klouzavé průměry tedy reagují rychleji na cenu, za to dlouhodobé křivky nám udávají více vypovídající hodnotu pro dlouhodobé investování na základě vývoje cen v delším časovém období. Exponenciální klouzavý průměr oproti jednoduchému dává větší váhu nověji naměřeným hodnotám a odpovídá na změny rychleji než jednoduchý klouzavý průměr. Nemá takové tendence skoků nahoru a dolů v závislosti na starých údajích. (Elder, 2006, s. 145-149)

$$EMA = P_{tod} * K + EMA_{yest} * (1 - K)$$

Zde vidíme vzorec pro výpočet exponenciálního klouzavého průměru, kde P_{tod} je dnešní cena, $K=2/(N+1)$, N je počet zkoumaných dní a EMA_{yest} je včerejší hodnota EMA.

Základní použití spočívá v určení směru pohybu dané křivky, jako základní indikace směru trendu či pro filtraci správných obchodů. Obvykle bývá cena v uptrendu, když je nad klouzavým průměrem a v downtrendu, pokud je pod klouzavým průměrem. Pro křížení ceny a klouzavého průměru platí tedy:

- Pokud cena protne klouzavý průměr směrem nahoru, je to signál k otevření long pozice (nákupu).
- Pokud cena naopak protne klouzavý průměr, je to signál k otevření short pozice (prodeji).

Teoreticky se tak dá vydělávat neustálým otevíráním a uzavíráním long a short pozic, protože růst klouzavého průměru značí růst trendu a pokles klouzavého průměru je známkou klesajícího trendu. Nebezpečím, jak už bylo řečeno, je však netrendový pohyb (boční trend, range). Je možno použít i křížení krátkodobých klouzavých průměrů s dlouhodobými. Když např. 50denní klouzavý průměr prorazí zespodu 100 či 200denní klouzavý průměr, tak obvykle následuje rostoucí trend, při opačném proražení shora dolů by měla trendová linie klesat.

Hlavní výhoda metody klouzavých průměrů tedy spočívá hlavně v jejich jednoduchosti.

3.1.8.2 Bollingerova pásma

Jak uvádí Král' (2007, s.112-113), jedná se o metodu založenou na procentuálním rozpětí, základem je statistický ukazatel standardní odchylka. Na základě dlouhodobého sledování bylo zjištěno, že až 95 % závěrečných hodnot se nachází uvnitř těchto pásem. Proražení nebo dlouhodobý dotek daného pásma může signalizovat překoupenost (horní pásmo) a přeprodanost (spodní pásmo). Slouží také k posouzení stavu volatility při širokém pásmu, úzké pásmo naopak indikuje obrat směru v brzké budoucnosti. Uprostřed je jednoduchý

klouzavý průměr (obvykle za 20 období), horní pásmo se vypočte jako součet tohoto průměru a dvojnásobku hodnoty standardní odchylky, kdežto spodní pásmo je rozdílem předchozích dvou hodnot.

3.1.8.3 MACD

Zkratka pochází z anglického Moving average convergence/divergence. (Konvergence/divergence klouzavých průměrů). Je považován za trendový indikátor, i když se jeví jako oscilátor. MACD je založený na křížení dvou klouzavých průměrů vyhlazených signální křivkou. Celý indikátor se počítá jako rozdíl dvou exponenciálních klouzavých průměrů ze závěrečných cen za 12 a 26 období. Poté se vezme exponenciální klouzavý průměr za 9 období z předchozích dvou křivek a tím to vytvoří MACD indikátor. Období v indikátoru si můžeme nastavit i jinak, standardně se však používá 12, 26 a 9 období. Křížení klouzavých křivek daných křivek indikátoru MACD nám pak dává signál k nákupu a prodeji. Obvykle překřížení zespoda nahoru by mělo vést k otevření long pozice, překřížení shora dolů nás naopak vede ke vstupu do short pozice.

Z indikátoru MACD se pro obchodování odvozuje ještě MACD histogram. Jedná se o oscilátor klouzavého průměru, který se skládá ze 2 MACD křivek. MACD histogram nám oproti klasickému MACD dává dřívější signály, MACD indikátor se opoždí zejména ve výstupních signálech z pozice. Oproti tomu vstupní pozice tento histogram občas indikuje předčasně, takže je rizikovější ho použít při vstupování. Histogram je rychlejší než klasické MACD, je tedy vhodnější pro obchodování (trading, spekulace), než pro dlouhodobější investování. (Turek, 2008, s.97-99)

3.1.8.4 Momentové indikátory

Momentové indikátory se používají v netrendových trzích. Je jednoduché vydělávat na růstu v uptrendu a na poklesu v downtrendu, trhy se však povětšinou pohybují v bočních pohybech (i např. v dlouhodobém trendu trh nějakou dobu vykonává boční pohyb, než se znovu odrazí ve směru trendu). Momentový indikátor (momentum) při silném růstu signalizuje překoupenou, nebo při silném poklesu předprodanou pozici. Dokáže předpovědět extrémní hladiny ceny ještě než se tam cena dostane. Brzký obrat trendu je také snažší předpovědět pomocí oscilátorů, než pomocí vlastní ceny. Momentum lze využít i pro trendující trhy. Klouzavé průměry nesignalizují změnu trendu, jen pouze směr a sílu tohoto trendu. Momentové indikátory signalizují korekce v trendech a v určité míře předpovídají i

odrazy od trendových kanálů. Navíc ne vždy lze ideálně zakreslit trendový kanál. (Turek, 2008, s. 94-95). Hlavními jsou:

❖ ROC – Rate of change

Jedná se v podstatě o samotné momentum, jedná se o jiný název momenta v jednotlivých softwarech pro obchodování (Turek 2008, s. 95)

❖ RSI – Relative strength index (Index relativní síly)

Na rozdíl od ROC je tento momentový indikátor obohacený o hranice překoupenosti a přeprodanosti. Díky tomu je velmi používaný a jeden z nejoblíbenějších indikátorů vůbec. Kalkulace RSI vychází ze závěrečných (close) cen několika dní (či období), obvykle se používá RSI pro 14 období, individuální nastavení závisí na osobních preferencích či časovém rozpětí, ve kterém se rozhodneme obchodovat. Extrémní hranice indikátoru nabývají hodnot 0 až 100, za přeprodaný trh se považuje kolem hodnoty 30, okolo hodnoty 70 už můžeme mluvit o překoupeném trhu, což znamená, že růst byl silný a blíží se jeho konec. Také to ovšem neznamená, že na překoupených, či přeprodaných hodnotách se nemůže indikátor držet delší dobu. Při změnách nastavených hranic dochází k vyfiltrování potenciálních obchodů, jak dobrých, tak špatných. Pokles indikátoru od 80 do 40 je považován za downtrend, naopak růst mezi hodnotami 20 až 60 za uptrend. Indikátor nám tedy pomáhá odhalit, kdy už nastává konec pohybu v jednom směru a obrací se (byť jen krátkodobě) do druhého směru. Musíme tedy počkat, až se sám RSI z extrémních hodnot dostane opačným směrem, protože nikdy nevíme, jak dlouho zůstane cena iracionální (přeprodaná či překoupená). Ve spojení s tímto indikátorem existují takzvané falešné pohyby (failure swings). Vycházejí z Dowovy teorie a používají se pro zvýšení pravděpodobnosti funkce RSI. Jedná se o obraty trendu, které nejsou vyvolány cenou, ale samotným indikátorem. Jakmile jsou odhaleny obraty trendu pomocí RSI v grafu, indikuje to změnu trendu mnohem silněji než při jednoduchém využití. (Turek, 2008, s. 95-96)

❖ Stochastic oscillator

Stochastický oscilátor vychází oproti RSI nejen ze závěrečných cen, ale také z obchodního rozpětí (high-low) námi zvoleného období. Díky tomu, že porovnává pohyb ceny relativně k závěrečné ceně, je dobře aplikovatelný na netrendové trhy, pohybující se v rozpětí (v rangi). Tento oscilátor se skládá ze 2 hlavních křivek a také z přeprodaných a překoupených oblastí. Křivky se označují jako %D a %K. Hodnoty jsou měřeny v %, dosahují podobně jako RSI rozpětí 0-100 a také jako u RSI jsou za

hranice přeprodanosti a překoupenosti považovány hodnoty 30 a 70. Křivka %D je v podstatě vyhlazená verze křivky %K, takže křivka %D bude pomalejší než křivka %K. %D je většinou zobrazena plnou čarou a %K přerušovanou, jejich vzájemné křížení pak dává signály k nákupu a prodeji. (Turek, 2008, s. 96-97)

3.2 Psychologická analýza

Důležité je jak psychologické vyhodnocení technické analýzy (odhadnutí psychologie trhu, tak psychologické řízení sebe sama. Turek (2008) píše o 10 základních pravidlech tradingu:

1. Přiznat si pravdu – vývoj cen může někdy být náhodný, důležité je si přiznat pravdu při omylu a přiznat ztráty. Většina obchodníku hledá tzv. Svatý grál (dokonalou obchodní metodu), který však neexistuje a důležité je řízení pozic, peněz, rizika a psychologie.
2. Plánujte obchody a pak podle plánu obchodujte.
3. Kdo moc neutratí, nemůže moc ztratit – přílišné riskování může vést k velkým ztrátám, otevírat větší pozici pouze do méně rizikových instrumentů a při dobrém přesvědčení a analýze.
4. Nemyslete na peníze – nesmíme myslet na ztráty, místo peněz si představovat čísla, riskovat pouze takový kapitál, který si můžeme dovolit ztratit.
5. Vyhněte se emocím – i když je to mnohdy obtížné je třeba se vyvarovat pocitům zmaru a beznaděje při ztrátám, stejně je třeba mírnit nadšení při ziskovém obchodování a „neusnout na vavřínech“.
6. Buďte svým vlastním šéfem – jen obchodník sám je zodpovědný za své obchody, neměl by věřit ostatním analytikům a traderům, neměl by obviňovat ze svých ztrát nadnárodní instituce, vlády, centrální banky, velké korporace – ty mohou výrazně ovlivnit cenu ve prospěch či neprospěch, ale důležité je naše řízení a naše analýza.
7. Myslete pozitivně – pozitivní myšlení se projeví do obchodů.
8. Méně je někdy více – méně hodin obchodování a méně uzavřených obchodů se někdy rovná menšímu náporu na psychiku a je to méně stresující; když se však daří a systém produkuje dlouho řadu ziskových obchodů, je dobré jich uzavírat víc, než přijdou první ztráty.

9. Užívejte si života – je třeba se věnovat také ostatním volnočasovým aktivitám, přátelům, rodině, zájmům.
10. Ved'te si obchodní deník – je vhodné si zaznamenávat myšlenky před otevřením, během a po uzavření dané pozice. Odhalí to spoustu informací o našich obchodech a nás samotných. (Turek 2008 s. 109-110)

Psychologické řízení je velice rozdílné na zkušebním účtu (demu) a na účtu s reálnými penězi. Dá se říci, že pouze na reálném obchodním účtu se můžeme naučit dobré disciplíně a poznat svou obchodní psychologii. Teprve tady vyplavou na povrch emoce jako chamtivost („musím vydělat víc“), strach („co když přijdu o účet“), nervozita („co když se obrátí cena proti mně?“), euforie („vydělal jsem, jsem maximálně šťastný, uzavírám jen dobré obchody“). Naším úkolem je ovládnout tyto emoce, aby nám nenabourávaly naše obchodování. Teprve po dlouhodobějším obchodování odhalíme všechna úskalí tradingu. Následující teorie nám přiblíží naopak psychologii účastníků na trhu, jak je popsali přední obchodníci, psychologové a ekonomové.

3.2.1 Teorie stáda podle Le Bona

Francouzský psycholog Gustav Le Bon napsal roku 1895 knihu *Psychologie davů*, která je brána jako základ pro obchodování. Chování veřejnosti je nejdůležitějším faktorem burz. (Kostolány, 2006, s.131)

Le Bon napsal, že dav má tzv. „kolektivní duši“, která je v rozporu s individuálním myšlením každého jednotlivce za normálních okolností. V davu jsou city a emoce nakažlivé, lidé ztrácí soudnost a vlivem davové psychózy následují dav (stádo). Dav se může mýlit, ale také mít i pravdu, každý obchodník by se měl mít na pozoru a odhalit tento stav, dav má velkou sílu, tak může vyvolat opačný mylný pohyb, aby pak po opadnutí emocí šla cena instrumentu rychle tím správným směrem. (Kráľ, 2006, s. 242-243)

Veselá (2011, s. 520-522) rozlišuje psychologii davu 1. Proměnlivost myslí a citů davu, 2. Lehkověrnost davu, 3. přehnané a zjednodušené city davu, 4. nesnášenlivost a autoritativnost davu, 5. mravnost davu.

3.2.2 Keynesova teorie

Podle Veselé (2011, s. 535-537) Keynes rozlišuje individuální a profesionální investory. Rozlišuje dále roztřesené a pevné ruce.

Demonstroval psychologii investorů na volbě miss – každý měl vybrat ze 100 dívek 6 nejkrásnějších, přitom když vybere tu, která vyhraje, má možnost vyhrát cenu. Proto investor

nemusí vybírat tu „nejkrásnější dívku“ podle sebe, ale podle chování ostatních, aby měl sám největší šance na výhru. Důležité je předvídat, co očekává většina nevzdělaného davu. (Kráľ, 2006, s. 243-245)

3.2.3 Kostolányho teorie

Podle Kostolányho by měl být spekulant politolog, sociolog, psycholog a filozof spíš než národní nebo podnikový ekonom. (Kostolány, 2006, s. 46) Kostolány aplikoval své poznatky na podnikového ekonoma, který dokáže vypočítat a řídit hodnotu podniku, jeho rentabilitu a jiné vnitřní faktory, nemůže však řídit mnohé další faktory, jako technické vynálezy, reakci veřejnosti na výrobky, konkurenci a jiné faktory. Spekulant je v podstatě soudce, který není expertem na zločin, ale vyslechne svědky a analyzuje důkazy a podle nich vynese soud. Platí pro něj heslo: „Všechno se nedá přechíst, ale musí se vědět, kde to najít“. Neuznával rady analytiků a různé zaručené tipy a informace, které byly podle něj započteny v ceně už před zveřejněním. Jeho slavný citát zní: „Až ti i prodavač bot bude radit s nákupem, nastává nejvyšší čas prodávat.“

Podle Veselého (2006, s.525-529) rozlišuje na spekulanty a hráče.

Proslul zejména psychologickou analýzou, technické a fundamentální nevěnoval takovou pozornost. Kráľ (2006, s.245-246) Jiným jeho citátem je: „Z vlaku, který jede správným směrem, se nevystupuje“ – tzn. z obchodu se vystupuje, až bude náznak „zastavení vlaku“. Také zastával názor, že ušlý zisk (nevstoupení do ziskové pozice, o níž jsme byli přesvědčeni, ale měli jsme strach) je bolestivější, než případná ztráta z jiného obchodu.

3.3 Fundamentální analýza

Fundamentální analýza je nejstarší metoda při výběru akcií, komodit, měn, nebo tržních indexů. Probíhá na základě analýzy zveřejněných zpráv, účetních výkazů, statistických údajů a jiných dostupných informací, které mají vliv na cenu instrumentu (tzv. kurzotvorné informace). Snaží se identifikovat vnitřní hodnotu daných finančních instrumentů s cílem nalezení podhodnocených, či nadhodnocených finančních instrumentů. (Turek, 2008, s. 58) Dělí se na globální, odvětvovou a mikroanalýzu (analýzu akcií jednotlivých společností nebo konkrétních instrumentů).

Globální fundamentální analýza (neboli makroekonomická) je nástroj, jehož hlavním cílem je identifikovat, prozkoumat a zhodnotit vliv celé ekonomiky a trhu, popř. globální ekonomiky jako celku. K posouzení nám slouží hlavní makroekonomické indikátory jako úrokové míry, inflace, HDP, peněžní zásoba. Je důležité prozkoumat vztah jednotlivých veličin a jejich dopad na měnové kurzy, ceny komodit nebo akcií a akciových indexů. (Veselá, 2011, s. 311-312)

Turek (2008, s. 59) za nejdůležitější makroekonomické ukazatele považuje:

- Reálný výstup ekonomiky – měřený metodou HDP nebo HNP, výkony jednotlivých segmentů ekonomiky
- Zdanění – výše uvalené daně na podniky či obyvatelstvo
- Deficit státního rozpočtu – jak státy hospodaří s rozpočtem a jak se jim daří snižovat schodek státního rozpočtu
- Peněžní nabídka – souvisí s poptávkou po penězích a monetární politikou
- Úrokové sazby – od úrokových sazeb se odvíjí úročení spořicíh účtů, ale i úvěrů a hypoték
- Inflace – růst cenové hladiny, meziroční růst cen
- Nezaměstnanost – v daném státě, nadnárodní organizaci (EU) či sektoru hospodářství
- Mezinárodní pohyb kapitálu – otevření ekonomik, investice do dané země
- Vývoj na světových finančních trzích – býčí, nebo medvědí trend na trhu
- Likvidita – objemy investovaných prostředků v daném čase na daném trhu
- Ochrana vnějšíh investorů – jak daný stát či nadnárodní organizace chrání zájmy investorů má vliv na jejich rozhodování
- Ekonomické a politické šoky – hluboké ekonomické krize, komoditní krize

Problémem fundamentální analýzy však je, že dané informace může trh vzít v úvahu (nebo je předpokládat) ještě před jejich zveřejněním. Je dobré mít rozhled a sledovat zpravodajské a analytické informační servery (bloomberg.com, finance.yahoo.com, marketwatch.com atd., u nás například byznys.ihned.cz, fxstreet.cz, investicniweb.cz), tyto zprávy je však nutné brát s rezervou a provádět další, vlastní analýzu. Analýzy ekonomů, tržních analytiků a brokerů mohou mít jistou úspěšnost, mohou však také způsobit ztráty, jelikož se na trhu můžou udát různé nepředvídatelné události, které tuto analýzu vyvrátí a je třeba reagovat na změny. (Turek, 2008, s. 60)

Pomocí internetu dnes můžeme získat hodně informací, více, než kdy jindy, hodně informací je však špatných, nebo polopravdivých, tak je třeba si je vytříbit a provádět další analýzy. Vždy je lepší čerpat z více zdrojů a nedávat na zaručené tipy ostatních, stejně jakožto na první pohled nestranné analýzy mohou být ovlivněny v něčí prospěch. Je třeba hodně číst, ať už z tištěných, či elektronických zdrojů, sledovat databáze, statistiky, chatovat s ostatními na dané téma a přitom si utvářet vlastní názor a sbírat zkušenosti, které jsou v tomto odvětví velice cenné. Také je třeba sledovat stránky regulačních úřadů o nekalých praktikách různých brokerů a o legálnosti dané investiční a spekulativní aktivity. (Filip, 2006, s. 359-380)

O fundamentální analýze by se dalo popsat mnoho stránek, zvláště pak o fundamentální analýze akcií jednotlivých společností. Pro můj pozdější projekt je ovšem důležitější technická analýza, jelikož v době vysoké volatility na měnových párech a při použití finanční páky je vhodnější uzavírat spíše krátkodobější obchody řízené technickou analýzou. Zůstává však nadále povinnost sledovat důležitá fundamentální data velkých světových ekonomik, jakožto i pečlivě analyzovat proslovy a vystoupení důležitých postav ve vedení centrálních bank, nadnárodních organizací či vlád konkrétních států. Jejich konání a myšlenky mají velký psychologický vliv na investory a spekulanty – i např. špatně formulovaný názor může poslat danou měnu dolů a při případné opravě není korekce tak výrazná, protože se projevuje faktor strachu a psychologie davu (příkladem může být prohlášení holandského ministra financí a zároveň šéfa eurozóny Dijsselbloema, který prohlásil, že situace na Kypru je modelem pro řešení krizí v ostatních zemích, načež se opravil, že na Kypru je zcela výjimečná situace – euro se však na původní úroveň nevrátilo v daný moment).

4 OBCHODNÍ PLÁN

Obchodní plán je opěrným bodem pro naše obchodování. Nestačí jen důkladná analýza, ale hlavně řízení našich pozic, našeho rizika, peněz a také psychologie. Pomocí plánu určujeme vstupy a výstupy, dodržovat disciplínu, nebo naše emoce.

Hlavní body našeho plánu jsou:

- Důvod obchodování – podle toho, co chcete na burze dosáhnout, jestli porozumět zákonitostem trhů, vývoj cen instrumentů, jestli chcete zhodnotit majetek, či dlouhodoběji vydělávat nebo celkově zbohatnout
- Určení našeho obchodního stylu – podle časového horizontu (krátkodobé, či dlouhodobé), typ obchodníka, který je výše uveden
- Výběr brokera, který nám umožní přístup na finanční trhy – výběr podle poplatků, kapitálové náročnosti, dostupnosti podpory, serióznosti brokera, kvality servisu
- Trhy a instrumenty, do kterých budeme vstupovat – forex, komodity, akcie, dluhopisy atd.
- Časová náročnost – kolik času věnujeme tradingu a které časové úseky budeme obchodovat (podle obchodních hodin daných světových burz)
- Daná pravidla ke vstupu a výstupu z obchodních pozic – signály, potvrzení signálů, příznivé okolnosti
- Řízení peněz (money management) a řízení rizika (omezování ztrát, stop-lossy)

Obchodní plán si upravujeme při zjištění nových poznatků, zakomponujeme do něj naše analýzy. Pro upřesnění si sestavíme denní (popř. týdenní, měsíční) obchodní plán. Zde konkrétně si sestavíme dané vstupy, výstupy a příležitosti pro dané období, které se může lehce odchylovat od základního obchodního plánu (nemělo by však o moc, měli bychom mít pevně daná pravidla). Závisí také na tom, jestli používáme automatický obchodní systém, kdy za nás obchoduje software za pomoci připravených a nastavených algoritmů, či jsme diskreční obchodníci (obchodujeme na základě vlastních analýz, podle kterých pak zadáváme vstupy a výstupy). Dodržování obchodního plánu je cestou k úspěchu na finančních trzích, jelikož obsahuje naše dlouhodobé analýzy a poznatky, které jsme si mohli otestovat např. obchodováním na demo účtu s virtuálními penězi (tzv. paper trading). Důležité je však také umění načasovat obchod ve správnou chvíli, což může v konečném důsledku omezit ztráty či navýšit zisky. I když náš systém má určitou účinnost, tak výtěžky z minulých období nemusí zaručovat výtěžky v příštím období. Je třeba nadále sledovat ostatní faktory, které mohou mít vliv na naše obchodování. Nesmíme však pod vlivem

emocí měnit něco, co nám dříve fungovalo a co máme otestováno. (Turek, 2008, s. 101-103)

4.1 Struktura obchodního plánu

Musíme mít také stanoveno, co dělat v průběhu otevřené pozice, jak reagovat na případy, kdy jsme sice v zisku, ale ne zdaleka u potenciálu, jaký jsme si stanovili – tzn., jestli se spokojíme s nižším ziskem za účelem realizace ziskového obchodu (čím více ziskových obchodů, tím vyšší účinnost a celkový zisk), také bychom neměli zapomínat na řízení rizika a peněz. (Turek, 2008, s. 103) Struktura by tedy měla být následující:

- ❖ Obchodní systém
 - Vstup do pozice
 - Výstup z pozice
 - Testování (backtesting) a následná kontrola systému
- ❖ Řízení peněz a rizika
 - Riziko a zisk (Risk reward ratio)
 - Diverzifikace
 - Řízení pozic
 - Psychologie

4.2 Řízení peněz a rizika

Risk management a money management jsou důležitou součástí našich obchodů. Dobrý obchodní systém bez dobrého řízení rizika a peněz může vést k velkým ztrátám, kdežto dobré řízení rizika a peněz může z našeho ne úplně dokonalého systému udělat systém ziskový. Jediné, co můžeme na trhu 100% kontrolovat je náš risk, naše peníze a naše obchodní psychologie. Předpoklad pro úspěšnou aplikaci risk a money managementu je však dlouhodobá ziskovost našeho systému. (Turek, 2008, s. 105-106)

4.2.1 Money management

Money management je založen na řízení investovaného kapitálu, omezování ztrát a vybírání zisků. Je založen na pravděpodobnosti a pokrývání ztrát ze zisků ve špatných obdobích, kdy se našemu systému nedaří. Elder (2006) to demonstroval na hodech mincí, kdy vždy určitou část riskujeme a dvojnásobek můžeme vyhrát. Pokud riskujeme např. jen 1%, tak si můžeme 100x dovolit hodit mincí, než přijdeme o kapitál. Cílem je určit, kolik si v dané

chvíli můžeme dovolit ztratit. Chybou je také považovat sebe za chytřejšího a své metody lepší, než má většina obchodníků na trhu. Po úvodních ziscích přijde ještě větší chuť po vyšších ziscích a neuváživí amatéři tak mohou přijít o velkou část jmění. Hodně obchodníků také ztroskotá, když chce rychle vymazat vzniklé ztráty. Čím vyšší je totiž ztráta, tak ještě větší zhodnocení musíte získat, abyste se vrátili na původní úroveň. Při ztrátě 10 % je nutno získat poté z kapitálu zhodnocení 11 %, při 20 % je to už 25 %, při 40 % to činí 67 % a při ztrátě poloviny účtu musíte nový stav účtu zhodnotit dvojnásobně k návratu na původní stav kapitálu. Cílem je pozvolné zhodnocování a obchodování s rozmyslem. Také se traduje heslo, že je třeba se postarat o ztráty, kdežto zisky se o sebe postarají samy. Ideální je riskovat na jeden obchod kolem 2-3 %. Při obchodech s velkou pákou je však možno riskovat i více, neboť již samotný spread představuje ztrátu (pohybuje se to kolem cca 4-5 % požadované marže, takže při marži, která je ve výši 10 % kapitálu je to 0,4-0,5 % kapitálu, když přitom riskujeme pomocí řízení rizika jen 2-3 % kapitálu). Při takto rizikovém obchodování je kromě pečlivé disciplíny důležité umět načasovat obchody. Je to nejlepší příležitost naučit se disciplíně, při obchodech bez použití páky, či s menším pákovým efektem už nám to půjde lépe, jelikož jsme se naučili řídit riziko za mnohem těžších podmínek.

Také není doporučeno přikupování do pozic pomocí „average down“ (při klesající ceně navyšovat pozice do longu a naopak při rostoucí více shortovat). Také bychom neměli dopustit tzv. „margin call“, kdy obdržíme od brokera zprávu, že poklesl stav našeho majetku vůči marži pod určitou hranici (např. 20 % poměr equity:margin) a jsme požádáni o vložení nových prostředků. Také není vhodné při stoupajících ziscích začít otevírat větší pozice, spíš si je ponechat jako bezpečnostní rezervu. (Elder, 2006, s. 283-286)

4.2.2 Risk reward ratio

Obchody s dobrým načasováním a úspěšností (např. kolem 80-90 %) jsou pro nás zajímavé, mají obvykle vysokou roční ziskovost z našeho kapitálu, nemusí však být věčné. Důležitější je vědět, kolik na jeden obchod riskujeme kapitálu a kolik můžeme na jednom obchodu vydělat. Když např. máme 10 ztrátových obchodů a 1 ziskový, je potřeba mít poměr RRR 10:1, čili mít průměrný zisk 10x vyšší než průměrnou ztrátu. Docela běžná úspěšnost je 50 % (např. 5 obchodů ziskových a 5 ztrátových). RRR čili musí být vyšší než 1, aby naše zisky převýšily ztráty. Proto je třeba, kromě ostatních signálů, hledat takové obchody podle supportů a rezistencí, kde máme nízkou potenciální ztrátu a vysoký potenciální zisk. RRR u jednotlivých obchodů se může lišit, každopádně celkové RRR našeho systému by

mělo být dostatečně vysoké, abychom se při několika omylech nemuseli bát o svůj účet a v případě ziskové pozice tyhle ztráty smazali a vytvořili nový zisk. Existují období, kdy se našemu systému přestane dařit a v tom případě nás od velkých ztrát zachraňuje poměr RRR čili stanovení maximálních ztrát k potenciálním ziskům. Např. riskujeme 5 % kapitálu (stop-loss hodnota či naše manuální zavírání obchodu je na úrovni 5% ztráty kapitálu) abychom zhodnotili kapitál o 10 % (take-profit či opět manuální uzavření pozice je na 10 % hodnoty našeho kapitálu. Hranice stop-loss a take-profit jsou doporučeny, nemusí být však pevně dané, zejména kvůli mezerám v trhu (tzv. gapům, které jsou běžné mezi koncem a začátkem nového obchodního období). Také občas nastává problém s určováním těchto hranic, kdy se nám od těchto hranic odrazí cena a pohybuje se opačným směrem (např. aktivuje se stop-loss a trh se obrací v náš prospěch, kdežto my už v trhu nejsme a na druhou stranu se těsně před hranicí aktivace take-profitu obrátí naopak a náš potenciální zisk začne klesat). V tomto případě je dobré si dávat i pohyblivé (trailing) stop hranice. A také platí, že zisky se o sebe postarají, kdežto ztráty ne (velká ztráta při pákovém obchodování může zrušit náš účet, kdežto velký zisk můžeme nechat „dýchat“). (Turek, 2008, s. 105-106; Elder, 2006, s. 285-286)

4.2.3 Řízení pozic

Řízení pozic je založeno na frekvenci vstupování do pozic, omezování ztrát a uzavírání ziskových pozic. V případě vysoké úspěšnosti a vysokého RRR nám častější otevírání pozic geometrickou řadou bude zvyšovat náš majetek. Je třeba však myslet na náš systém a plán a neotevírat pozice bezhlavě. Důležité je, abychom při delší řadě ztrát včas detekovali chybu v systému a přehodnotili situaci, respektive si dali na chvíli oddech od obchodování. Psychologické řízení, které je nezbytným faktorem na finančních trzích, bude rozebráno v další kapitole. (Turek, 2008, s. 107-108)

4.3 Obchodní systém

Obchodní systém tvoříme podle poznatků z technické, fundamentální a psychologické analýzy a našich zkušeností. Jednotlivé analýzy lze kombinovat. Součástí systému je také minimální kapitál pro obchodování a také maximální možné riziko pro obchody, do nichž hodláme vstoupit.

Postup pro vytváření systému:

- Myšlenky a nápady – analyzování trendu, indikátorů, klouzavých průměrů

- Zpracování – aplikace myšlenek do grafů ručně, nebo do automatických softwarů
- Testování – aplikace na historická data, jak by byl náš systém úspěšný v minulosti (tzv. backtesting)
- Úprava na současné tržní podmínky – přizpůsobení na měnící se podmínky, doladění detailů systému (Turek 2008, s. 115)

Dvořák (2008, s. 43) píše, že velké procento vytvořených a backtestovaných strategií přestává fungovat s počátkem reálného obchodování. Je to z důvodu, že většina obchodníků nezná základní principy fungování trhů, principy použití technické analýzy ani postupy při tvorbě systémů. Vytvoření strategie na základě signálů je pouze opěrným bodem, který nás má navést na správnou cestu. Musíme také logicky vyhodnocovat nastalé skutečnosti a umět je vyhodnotit a zareagovat. Hledání tzv. „svatého grálu“ (dokonalé, vysoce ziskové strategie, která zvítězí nad trhem) je pouze neuskutečnitelným ideálem, důležitá je disciplína.

4.3.1 Vstup do trhu

Vstup do trhu plánujeme pomocí technických indikátorů, fundamentálních zpráv či aktuálně zveřejněných fundamentálních údajů (makroekonomické údaje, projevy představitelů nadnárodních finančních institucí či centrálních bank, zasedání mezinárodních organizací). Důležitá je nálada (sentiment) na trhu. Občas je dobré rozpoznat, kdy se velcí hráči snaží manipulovat s cenou, aby mohli vstoupit do trhu za lepší cenu a poté se mohla cena obrátit a pokračovat opačným směrem v jejich prospěch, respektive se aktivují stop-lossy drobných investorů, což cenu posune níž a pak se obrací po nákupu (nebo prodeji při short pozici). Děje se to obzvlášť při oznamování důležitých zpráv, zdrojem té volatility může být také nejistota a strach kromě jiného. Proto je dobré si hlídat vstupy a zvlášť v období velkých objemů a volatility používat stop-lossy nebo rychle zavírat ztrátové pozice a zkusit „nasednout do rozjetého vlaku“ při obratu. (Turek 2008, s. 115)

4.3.2 Výstup z trhu

Výstup z pozice je mnohem důležitější, protože až po uzavření se ukáže úspěšnost našeho obchodu a výkonnost našeho systému. Je třeba si určit naše hranice pro ztráty a zisky, jestli budeme držet pozici co nejdéle s vidinou maximálního zisku, nebo se vzdáme většího zisku teď a naplánujeme další vstup po korekci, nebo po novém signálu, který nám dá náš systém. (Turek, 2008, s. 116)

4.3.3 Testování a kontrola

Trhy jsou velmi dynamické, z čehož plyne nutnost neustále vyvíjet, zdokonalovat, analyzovat a kontrolovat náš systém. Neustálé testování a kontrole nám nejen odhalí současné problémy a nefunkčnost systému při změně podmínek trhu, ale taky nám pomůže přicházet na nové nápady a získávat nové zkušenosti. (Turek, 2008, s. 116)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 VÝBĚR TRHU

Pro svou analýzu a následný projekt zhodnocení majetku jsem si vybral obchodování na forexu, případně obchodování vzácných kovů. Důvodem je nízká potřebnost počátečního kapitálu, nízké poplatky, vysoká likvidita. Vzhledem k tomu, že forex je decentralizovaný, celosvětový a v průběhu pracovního týdne časově nepřetržitý měnový trh (24 hodin denně od pondělí do pátku), je těžké přesně vypočítat objem zobchodovaných prostředků během jednoho dne (denní obrat). Odhaduje se, že by denní obrat mohl dosahovat 4,9 bilionu USD, což forex činí suverénně největším a nelikvidnějším trhem vůbec na celém světě (pro srovnání největší světová burza NYSE – New York Stock Exchange – má denní obrat 74 miliard USD, což je 66x méně). (euromoney.com)

Díky nepřetržitým obchodním hodinám můžeme neustále kontrolovat a v případě nouze uzavřít naše pozice. Dalším argumentem je také větší jednoduchost výběru instrumentu – je mnohem snazší si všimnout vývoje 4 hlavních párů (potažmo max. 10 měnových párů a třeba 2 komodit), než sledovat vývoje tisíců společností a jejich akcií.

(globalbankingandfinance.com)

Na forexu je nutné pečlivé řízení rizika, jelikož vysoká finanční páka a volatilita nás mohou rychle připravit o vložené prostředky. Za zvážení stojí také vzácné kovy, zejména zlato a stříbro, které jsou díky nízkým spreadům oblíbené i u drobných investorů a spekulantů. U komodit je však vyšší náročnost na marži (záloha na obchodování) díky faktu, že na komoditních burzách se často obchodují standardní jednotky (loty) v mnohem větších objemech (1 lot dané komodity vyjadřuje obvykle větší hodnotu, než 1 lot měnového páru), je zde často poskytována mnohem nižší finanční páka než na měnové páry. Zvažoval jsem také obchodování akcií, které je obecně méně rizikové než transakce na forexu. Zde však finanční páka dosahuje maximálně hodnoty 1:10, na rozdíl od forexu je zde ještě účtován poplatek za otevření a uzavření pozic. Navíc akcie prodané do půl roku od držení nejsou osvobozeny od daně. Akciové investování je spíše orientováno na delší časový horizont s vidinou vyplácených dividend a potenciálu dlouhodobého, pozvolného růstu. Akciové obchodování může být také ovlivňováno větším pohybem v náš neprospěch, jelikož akcií určité firmy je omezený počet a jeden subjekt může cenu více ovlivnit (příkladem je tzv. flash cash, kdy vinou např. překliknutí může cena krátkodobě hodně spadnout, čímž se aktivují stop lossy, aby se pak cena vrátila na předchozí úroveň). V případě forexu či komodit je takováto manipulace mnohem méně pravděpodobná. V budoucnu bych se však chtěl také věnovat akciím, zvláště pak těm méně rizikovým s dlouhodobou rostoucí křiv-

kou, velkou tržní kapitalizací a výplatou vysokých dividend. Teď je však má averze k riziku nižší s výhledem většího zhodnocení v kratším časovém úseku, akciové investování je konzervativnější – sice existují tituly, které mohou svou cenu za krátký čas i zdvojnásobit, takové jsou ovšem obítně vyhledatelné v současné nejisté situaci anebo jsou o sobě rizikovější (akcie menších firem). Následující žebříček nám ukazuje pořadí obchodovaných měn podle podílu na denním obratu všech měnových párů. Jedna měna může být na více měnových párech, zejména americký dolar tvoří měnový pár na forexu s drtivou většinou ostatních měn. (globalbankingandfinance.com)

Nejvíce obchodované měny na světě podle serveru therichest.org:

Tabulka 1: Nejobchodovanější měny na forexu (Zdroj: therichest.org)

Pořadí	Název, zkratka a označení	Podíl na obratu
1.	Americký dolar USD (\$)	84,9 %
2.	Euro EUR (€)	39,1 %
3.	Japonský jen JPY (¥)	19,0 %
4.	Britská libra GBP (£)	12,9 %
5.	Australský dolar AUD (\$)	7,6 %
6.	Švýcarský frank CHF (Fr)	6,4 %
7.	Kanadský dolar CAD (\$)	5,3 %
8.	Hongkongský dolar HKD (\$)	2,4 %
9.	Švédská koruna SEK (kr)	2,2 %
10.	Novozélandský dolar NZD (\$)	1,6 %
11.	Jihokorejský won KRW (₩)	1,5 %
12.	Singapurský dolar SGD (\$)	1,4 %
13.	Norská koruna NOK (kr)	1,3 %
14.	Mexické peso MXN (\$)	1,3 %
15.	Indická rupie INR (INR)	0,9 %

Tabulka č. 1 tedy říká, že 84,9 % obchodního obratu na forexu tvoří měnové páry, kde na jedné ze stran figuruje americký dolar (USD), měnové páry obsahující euro (EUR) jsou na druhém místě s podílem na obratu 39,1 %, což je sice jen asi polovina oproti USD, ale více než dvojnásobek než třetí měna v pořadí, japonský jen (JPY). Z toho lze vydedukovat, že měnový pár EURUSD je vůbec nejvyužívanější. Britská libra (GBP) je na 4. místě, výkonost ekonomiky Velké Británie je menší než v případě Evropské unie, USA a Japonska (imf.org), avšak Londýn jakožto centrum měnových obchodů zdůrazňuje význam britské libry na měnových a devizových trzích. Za zmínku stojí švýcarský frank (CHF), který je

brán investory společně s USD jako tzv. „bezpečný přístav“, i když zrovna v případě USD je díky programu kvantitativního uvolňování nejisté ho takto označovat. Naše česká koruna (CZK) byla také mnohokrát označena jako bezpečný přístav, dlouhodobě zpevňuje vůči USD i EUR, výkyvy zde nejsou velké.

Další tabulka č. 2 ukazuje největší světové obchodníky na forexu, kterými jsou velké světové banky. Z části transakcí sama banka obchoduje na měnových trzích, v jiných případech pouze zprostředkovává dané obchody a směny jednotlivých měn, takže není zde na místě obava o výraznou manipulaci ze strany bank.

Tabulka 2: Největší zprostředkovatelé obchodů na forexu (Zdroj: euromoney.com)

Pořadí	Banka, stát původu	Podíl na obchodních transakcích
1.	Deutsche Bank (Německo)	14.57%
2.	Citi (USA)	12.26%
3.	Barclays (Velká Británie)	10.95%
4.	UBS (Švýcarsko)	10.48%
5.	HSBC (Velká Británie)	6.72%
6.	JPMorgan (USA)	6.60%
7.	Royal Bank of Scotland (VB)	5.86%
8.	Credit Suisse (Švýcarsko)	4.68%
9.	Morgan Stanley (USA)	3.52%
10.	Goldman Sachs (USA)	3.12%

Z toho vyplývá, že musíme sledovat a číst mezi řádky v prohlášení a úkonech představitelů těchto bank.

5.1 Obchodní hodiny

Velkou výhodou forexu oproti jiným trhům je nepřetržité obchodování. Probíhá od neděle 23h našeho času (GMT +1) až do pátku 22:00 našeho času. V určité hodiny je však likvidita (objemy obchodování) vyšší, než je obvyklé. Jedná se především o evropskou, americkou a asijskou obchodní seanci. Tyto seance jsou spjaté s otevřením hlavních burz v daných obchodních centrech. Londýn, jakožto hlavní finanční centrum na světě a co se týče obchodu s měnami zvláště, svou seanci otevírá v 9:00. V tu dobu otevírají své obchody i další velká Evropská finanční centra (Frankfurt, Paříž, Madrid, Milán). Hlavní obchodní pásmo se nachází mezi 9-12 hodinou. V 14:00 otevírá burza NYSE v New Yorku,

překrývání těchto 2 pásem také vede k vysoké likviditě. Londýn uzavírá své obchodní hodiny v 17:00, New York ve 22:00 našeho času. Od pondělí 00:00 až do pátku 22:00 jsou obchodovány nejoblíbenější vzácné kovy, zlato a stříbro, tudíž dostupnost těchto dvou kovů je podobná jako na forexu, což je nespornou výhodou, největší komoditní burzy a burzy s komoditními futures mají omezenou otevírací dobu (např. cukr a káva jsou obchodovány každý všední den od 9:30 do 20:00, průmyslové kovy 8:30 až 19:30, kukuřice, rýže a pšenice v časech 02:05-14:45 a poté 15:35-20:00). (klubinvestoru.com, fxstreet.cz)

6 ANALÝZA VYBRANÝCH INSTRUMENTŮ

Pro pozdější rozhodování je dobré využít webový server, který aktuálně oznamuje zveřejněná fundamentální data na webu, která ovlivňují investory a spekulanty zejména při krátkodobých obchodech s měnami na forexu. Vhodný server pro toto rozhodování je např. forexfactory.com (z jiných zdrojů dailyfx.com, servery brokerských společností jako xtb.cz), který kromě základních zveřejňovaných dat zveřejňuje i různá vedlejší data, která mohou mít vliv na finanční instrumenty. Významy daných dat jsou rozříděny podle škál na data s malým, středním a velkým dopadem. Ne vždy musí však mít daný dopad, trh může reflektovat i jinou (dlouhodobější) situaci na trhu.

Today: Apr 18		Up Next	Tomorrow	This Week	Filter			
Date	Time	Currency	Impact	Detail	Actual	Forecast	Previous	Graph
Thu Apr 18	4:30am	GBP	Red	Retail Sales m/m	-0.7%	-0.7%	2.1%	
	4:44am	EUR	Orange	Spanish 10-y Bond Auction	4.61 2.6		4.48 2.1	
	5:00am	CHF	Orange	Gov Board Member Zurbrugg Speaks				
	5:35am	GBP	Yellow	30-y Bond Auction	3.12 1.7		2.95 1.5	
	8:30am	USD	Red	Unemployment Claims		349K	346K	
	10:00am	USD	Red	Philly Fed Manufacturing Index		2.7	2.0	
		USD	Yellow	CB Leading Index m/m		0.1%	0.5%	
	10:30am	USD	Yellow	Natural Gas Storage		35B	-14B	
	11:00am	CAD	Orange	BOC Gov Carney Speaks				
	Day 1	ALL	Red	G20 Meetings				
	12:00pm	USD	Orange	FOMC Member Raskin Speaks				
	10:00pm	CNY	Yellow	CB Leading Index m/m			1.3%	

Obrázek 8: Okno fundamentálních zpráv (Zdroj: forexfactory.com)

Na obrázku č. 9 vidíme čas zveřejnění fundamentu, měnu, na kterou bude mít fundament vliv, síla vlivu (červená silný, béžová střední, žlutá malý), název fundamentu, odkaz na detailní zprávy a tři důležité kolonky. První je aktuální údaj, který má vliv, pak je údaj Forecast (předpověď), která je zveřejněna ještě před zveřejněním samotného fundamentu. Dále pak údaj Previous, který ukazuje hodnotu v předcházejícím období. Ještě je zde kolonka Graph, kde si můžeme prohlédnout vývoj v grafické podobě. Největší efekt má pozitivní či negativní změna aktuálního údaje vůči předpovědi, někdy ale trhy reagují i na změnu mezi předcházející a aktuální hodnotou. Trh však jako psychologický faktor bere v potaz předpověď renomovaných analytiků, ať už jsou založena na pevných základech, nebo domněnkách. (forexfactory.com)

Kromě zveřejňovaných fundamentálních makrodat jsou zde zveřejňovány různé indexy výroby, služeb, zemědělství a jiných odvětví, stejně jako ankety a průzkumy mezi velkými společnostmi (zde je hlavním příkladem německý ZEW Economic Sentiment). Jsou zde

zaznamenány všechny důležité události, které je nutné sledovat, nelze se jimi však stoprocentně řídit, na trhy má vliv řada dalších faktorů, slouží spíš jako opěrné body pro naše rozhodování, respektive pro obchodování daného fundamentu v době ohlašování – což je velmi rizikové, protože trhy jsou v tu dobu velice volatilní, tradingové systémy jsou přetížené a občas jim hrozí i pád, protože i sebe líp připravený a zabezpečený systém pro vykonávání a zadávání příkazů od klienta brokerské společnosti nezaručí včasnou a přesnou exekuci příkazu. Ještě je třeba připomenout, že dřívější odhady mají větší vliv na kurz, než konečná zveřejněná čísla, jelikož např. u HDP dochází každý měsíc k odhadu a postupně jsou odhady měněny, statistiky jsou doplňovány. (fxstreet.cz)

Velkým fundamentem, který rozhybá trhy, jak již bylo zmíněno v teoretické části, jsou projevy a konference s účastí nejvlivnějších osobností z finančního světa (centrální bankéři, premiéři, představitelé nadnárodních organizací). Jejich názor, pokud se odchyluje od běžného a očekávaného, může výrazně pohnout měnou nahoru, či dolů, aniž by reálně došlo k jakémukoli skutečnému kroku (např. ohlášení o možném snížení úrokových sazeb pošle měnu dolů, aniž by ke snížení sazeb vůbec došlo). Naopak odvážný projev může měnu posílit (forexfactory.com uvádí u vysvětlivek daného fundamentu „more hawkish than expected = good for currency“, což se dá volně přeložit jako „více dravý, než obvykle=dobré vyhlídky pro měnu“), ale spíše mají vliv negativní zprávy, které mají větší váhu kvůli faktoru strachu, než dobré zprávy, kde se projevuje faktor euforie. (fxstreet.cz, forexfactory.com)

6.1 Globální fundamentální analýza

V současné době můžeme v ekonomikách spatřit politiku velmi nízkých úrokových sazeb FEDu (Federal Reserve System neboli systém centrálních bank v USA) a ECB (Evropská centrální banka) se z historického hlediska nacházejí na minimálních hodnotách, blízko nuly, což podporuje v ještě větší míře expanzivní monetární politiku. Aktuální hodnota v USA je 0,25 %, která byla nastavena již 16. prosince 2008 a nazývá se Federal Funds Target Rate, v Evropě se pak základní sazba jmenuje Main Refinancing Rate, její hodnota je 0,75 % a je v platnosti od 5. července 2012. V současnosti se nepředpokládá jejich zvýšení, dokonce se spekuluje o dalším snížení, na obzoru totiž stále není větší náznak ekonomického oživení. V následující tabulce můžeme vidět vývoj hlavních makroekonomických indikátorů v hlavních zkoumaných ekonomikách. (imf.org)

Tabulka č. 3 srovnává hodnoty za léta 2008-2012 a v posledním sloupci můžeme vidět poslední naměřenou aktuální hodnotu (duben 2013). Srovnání v tabulce ukazuje vzájemnou provázanost ekonomik, velké propady nastaly v roce 2009, od té doby se situace lehce stabilizuje, USA v tomto ohledu jsou mírně lepší, díky programům QE (kvantitativního uvolňování) se daří lehce zvýšit růst a snížit nezaměstnanost, nicméně hodnoty růstu HDP jsou velmi nízké a vlády a centrální banky budou chtít tato čísla zlepšit.

Tabulka 3: Globální fundamentální analýza 2008-2013 (Zdroj: tradingeconomics.com, imf.org, vlastní zpracování)

Ekonomika	Ukazatel [%]	2008	2009	2010	2011	2012	04/2013
USA	<i>Inflace</i>	3,8	-0,4	1,6	3,2	1,8	1,5
	<i>Nezaměstnanost</i>	5,8	9,3	9,6	8,9	7,8	7,6
	<i>Růst HDP</i>	-0,3	-3,5	3,0	1,37	3,1	1,7
	<i>Zadlužení/HDP</i>	64,8	76	87,1	95,2	99,4	101,6
	<i>Úroková sazba</i>	1,00	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
Eurozóna	<i>Inflace</i>	3,3	0,3	1,6	2,7	2,5	1,7
	<i>Nezaměstnanost</i>	7,6	9,5	10,1	10,1	11,7	12
	<i>Růst HDP</i>	0,4	-4,4	2,0	1,4	-0,6	-0,3
	<i>Zadlužení/HDP</i>	66,2	70,2	80	85,4	87,3	90,6
	<i>Úroková sazba</i>	2,50	1,00	1,00	1,00	0,75	0,75
Velká Británie	<i>Inflace</i>	3,0	3,0	3,7	4,5	2,7	2,5
	<i>Nezaměstnanost</i>	6,7	7,8	7,9	8,3	7,8	8,0
	<i>Růst HDP</i>	0,5	-4,9	1,6	0,8	0,2	0,6
	<i>Zadlužení/HDP</i>	44,5	52,3	73,9	80	86,4	90,7
	<i>Úroková sazba</i>	2,00	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Japonsko	<i>Inflace</i>	0,39	-1,67	-0,4	-0,2	-0,1	-0,7
	<i>Nezaměstnanost</i>	4,0	5,1	5,1	4,5	4,2	4,3
	<i>Růst HDP</i>	-1,2	-5,5	4,4	-0,7	1,1	0,5
	<i>Zadlužení/HDP</i>	167	174,1	194,1	200	211,7	220
	<i>Úroková sazba</i>	0,30	0,10	0,10	0,00	0,00	0,00

Inflace je velmi nízká, v Japonsku dokonce bojují dlouhodobě s deflací. Japonsko je extrémní i v dalším ukazateli a to poměru veřejného dluhu k HDP, kde se očekává hodnota kolem 220 % HDP, v USA tato hodnota překročila 100 %, eurozóna a Velká Británie se drží okolo 90 %, což je stále vysoké číslo. Díky nízké inflaci je zde prostor pro kvantitativní uvolňování v dalších zemích, je zde snaha o zlepšení růstu HDP a o snížení nezaměstnanosti (obzvláště v eurozóně, kde v Řecku dosahuje nezaměstnanost 25 %). Z toho se dají

předpokládat další intervence centrálních bank na měnových trzích. Dlouhodobě je však politika expanzivní monetární politiky nežádoucí, může se rozvinout inflační spirála, čekají nás strukturální reformy, které však můžou utlumit ekonomiky. (tradingeconomics.com)

6.2 Měnový pár EURUSD

Eurodolarový měnový pár je nejoblíbenější a nejobchodovanější měnový pár na forexu. Obvykle proto bývá zatížen nejnižším spreadem (rozdíl mezi bid-ask cenou instrumentu). Při analýze tohoto instrumentu je třeba sledovat fundamenty, které mají vliv jak na země, kde se platí eurem (tzv. Eurozóna), tak na USA.

Obrázek 9: MN1 graf EURUSD (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování)

Na obrázku vidíme vývoj měnového páru EURUSD za posledních 5 let, pro analyzování jsem si zvolil svíчковý graf s timeframe MN1 (měsíční svíčky). Na grafu můžeme vidět dlouhodobě spíše sestupný trend, což je i v zájmu exportu největších ekonomik eurozóny, zvláště pak Německa. Kurz se posledních 5 let pohyboval v rozpětí 1,18760 až 1,60370, což je vůbec historické maximum. Historické minimum je 0,82250 z října 2000.

Za zmínku stojí i rapidní nárůst objemů od května 2012. Do té doby byly měsíční objemy obchodování na několikanásobně nižší úrovni. Například v srpnu 2008, což byl mezi lednem 2008 a květnem 2012 měsíc s největším objemem obchodů na měnovém páru EURUSD, dosáhla hodnota Volumes 565 839, kdežto v červnu 2012 to bylo 1 405 781. V říjnu 2012 byl objem obchodů 2 146 239. Příčinu tohoto stavu můžeme nalézt ve zvýšené nejistotě na trzích, intervence centrálních bank na finančních trzích (za příklad můžeme uvést program kvantitativního uvolňování v USA, při němž dochází k odkupu státních dluhopisů a hypotečních zástavních listů, na tento odkup jsou použity nově natisknuté peníze, což má za okamžitý následek oslabení měny) a také probíhající tlaky na znehodnocování měn, které vedou ke splátkám státních dluhů (tzv. inflační umořování dluhu, znehodnocování hodnoty dluhu) a posiluje exportéry (ti dostávají peníze za své zboží v zahraniční měně, kterou pak směňují na svoji měnu). (bloomberg.com, reuters.com, byznys.ihned.cz, patria.cz) Indikátor RSI (14) na grafu z měsíčních svíček je na hodnotě 49, čili někde uprostřed, což nenaznačuje ani překoupenost, ani přeprodanost. Signální křivka MACD se ustálila pod hodnotou 0, není zde náznak obratu trendu, dá se tedy očekávat pohyb v rangi. Klouzavé průměry jednoduché mají následující dlouhodobé hodnoty: 50měsíční 1,35030, 100 měsíční 1,34398 a 200 měsíční 1,20513. Průkaznější pro nás budou exponenciální klouzavé průměry, kvůli větší váze na nověji naměřené hodnoty. 50týdenní exponenciální klouzavý průměr je 1,33466, 100týdenní 1,31296 a 200týdenní 1,26049. „Zrychlení“ (tzn. změna jednoduchých klouzavých průměrů na exponenciální) nám vzájemně tyto průměry přiblížil a zpřesnil. Tyto hodnoty nám poslouží jako základní opěrné body, abychom pochopili, v jakých relacích se daný instrument pohybuje. Z hlediska trendových linií navíc můžeme vidět v grafu přibližně stejná růstová a klesající období měsíčních svíček, akorát za poslední rok už není ten trend tak silný, jak v předcházejících letech. Pro konkrétní rozhodování využijeme kratších timeframů, zejména pak timeframu H1, jelikož je využíváný obchodníky a jelikož je lepší pro náš obchodní horizont. (forexfactory.com)

6.3 Měnový pár GBPUSD

Dalším významným měnovým párem je GBPUSD, též ve formové hantýrce nazývaný jako „Cable“ (název má evokovat spojení Velké Británie a USA). Velká Británie si vždy zakládala na vlastní měně, takže i přestože vstoupila do Evropské unie (mimochodem mnohem později než zakládající členové), zachovala britskou libru šterlinků jako své oficiální plati-

dlo. Hlavním důvodem tohoto stavu je vlastní možnost ovlivňovat monetární politiku v případě ekonomických problémů země.

Obrázek 10: MN1 graf GBPUSD (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování)

I když je považován pár GBPUSD za pozitivně korelovaný s párem EURUSD kvůli provázanosti ekonomik Velké Británie a zemí eurozóny díky členství Británie v Evropské unii (později bude uvedeno v kapitole Korelace měnových párů), tak jeho vývoj není poznamenán hlubšími výkyvy. Navíc je v zájmu exportérů Velké Británie oslabit libru vůči euru, takže růst eura vůči americkému dolaru nemusí být následován v takové míře růstem na páru GBPUSD. I tady si můžeme všimnout vyššího objemu cca od června 2012. (bloomberg.com, reuters.com, byznys.ihned.cz)

6.4 Měnový pár USDJPY

Třetím analyzovaným měnovým párem je pár amerického dolaru s japonským jenem (USDJPY). Z dlouhodobého hlediska japonský jen od 80. let posiloval vůči dolaru, což bylo řízeno zejména americkým FEDem, USA měli velké dluhové závazky vůči Japonsku a znehodnocením dolaru vůči jenu došlo i ke znehodnocení dluhu. Jak jsme mohli vidět v tabulce, Japonsko se potýká delší dobu se slábnoucí ekonomikou, dřívější tahouni eko-

nomiky, tradiční technologické firmy a automobilky, se dostávají do problémů, respektive ztrácí své pozice vůči jiným zemím. Velkým problémem je veřejný dluh, který je vůbec největší na světě v poměru k HDP. Jak naznačil nový šéf centrální banky Kuroda, na místě je dlouhodobé oslabování měny za pomoci programu kvantitativního uvolňování, obdobného jako ve Spojených státech. (bloomberg.com, patria.cz)

Obrázek 11: MN1 graf USDJPY (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování)

Na měsíčním grafu za posledních 5 let můžeme vidět konec dlouhodobého klesajícího trendu na tomto páru. Ještě to nebylo potvrzeno vyšším low rostoucího trendu, navíc musíme počkat na prolomení silné psychologické hranice na hodnotě 100, která se jeví být silnou linií rezistence. V případě silnější intervence japonské centrální banky v zájmu oživení ekonomiky a vzhledem k boji s deflací by tato hranice nemusela dlouho odolávat. Může se několikrát otestovat a odrazit dolů směrem k supportům vyšší než nově nalezené dno. Navíc USA si kvůli hrozbě inflační spirály nemůžou donekonečna rozvolňovat měnovou politiku, inflace je sice v USA na nízké úrovni, ale právě deflace je důvodem, proč má Japonsko pro svou uvolněnou expanzivní monetární politiku mnohem více prostoru. (byznys.ihned.cz, bloomberg.com)

Kromě mnou preferovaných 3 hlavních párů vstupuji do pozic i na jiných párech, kde obchoduju ale spíš aktuální situaci na krátkodobém grafu, nebo spíš spekujuji na daný ohlašovaný fundament.

6.5 Vzácné kovy

Pro vzácné kovy, stejně jako pro ostatní komodity, se ve fundamentální analýze využívají tzv. COT reporty (Commitment of traders). Ten obsahuje podrobný výpis pozic velkých a drobných investorů na daném instrumentu v určitém časovém úseku. Nelze se jím stoprocentně řídit, slouží však jako opora pro naše rozhodování. Hlavním údajem jsou poměry long:short pozic uzavřených v daném měsíci na daném instrumentu. (forexfactory.com)

6.5.1 Zlato

Zlato, které je dlouhá léta považováno za symbol bohatství, jako uchovatel hodnoty a tzv. „bezpečný přístav“ (anglicky „safe haven“) má za sebou dlouhou rostoucí křivku, která trvá již od roku 2002.

Obrázek 12: MN1 graf zlato (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování)

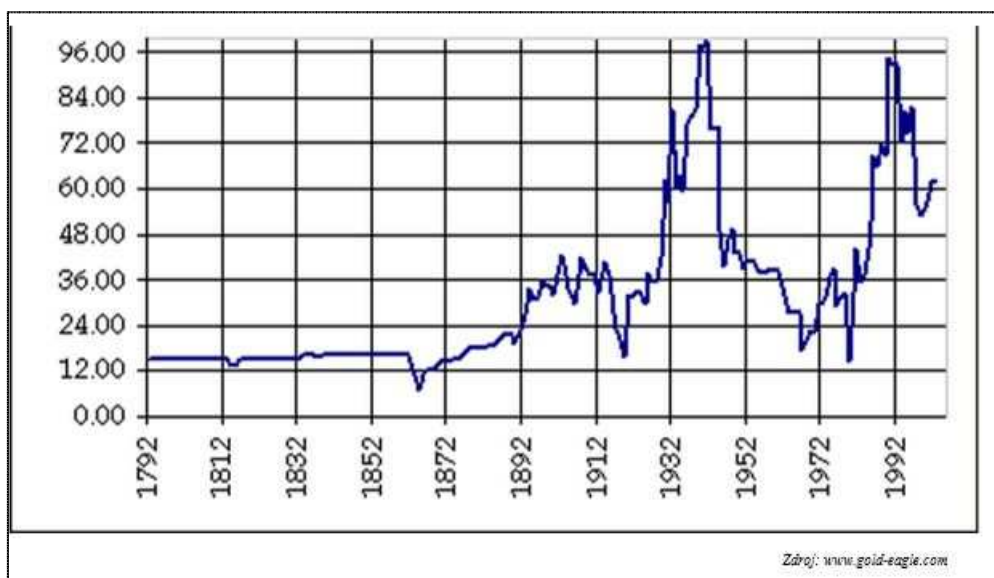
Jelikož je růst velmi dlouhý a prudký, obzvláště za posledních 10 let, přišla v současnosti na řadu nutná korekce, ze které na grafu MN1 lze vyčíst, že se drží supportu na hodnotě 1520 USD. Od svých maxim ze září 2011 tedy spíše stagnuje, až klesá. Teoreticky po prolomení hranice supportu může korekce jít ještě více dolů, ač institucionální investoři zlata věří a stále bude zlato chápáno jako prostředek pro zajištění inflace, v době nízké inflace však můžou investoři odejít k rizikovým aktivům. (finance.yahoo.com)

6.5.2 Stříbro

Pro stříbro platí podobné zákonitosti jako pro zlato, existuje silná závislost mezi vývojem cen těchto dvou kovů. Dokonce i indikátory RSI a MACD mají podobný průběh, jak můžeme vidět na grafech. U zlata však vidíme větší objemy obchodování, to je dáno tím, že zlato je více obchodováno pomocí futures (tzv. „paper gold“, které je rozdílné od fyzického zlata). (finance.yahoo.com)

Obrázek 13: MN1 graf stříbro (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování)

Obrázek 14: Poměr cen zlato:stříbro 1792-2006 (Zdroj: gold-eagle.com)

Na tomto obrázku vidíme graf vývoje poměru cen zlata a stříbra mezi léty 1792 až 2006, kdy se úroveň poměru držela kolem hodnoty 60. Z technického hlediska vidíme dvojitý vrchol, což může naznačovat v budoucnu snížení tohoto poměru ve prospěch ceny stříbra, které je všeobecně více průmyslově využíváno. Podle denních závěrečných hodnot ze dne 1. 3. 2013 je poměr cen zlata (1575,31 USD/oz.) a stříbra (28,559 USD/oz.) na hodnotě 55,16.

Tabulka 4: Vývoj poměru cen zlato-stříbro 2006-2012 (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Zlato	636,09	833,15	879,40	1094,86	1420,30	1562,76	1675,89
Stříbro	12,880	14,760	11,350	16,820	30,830	27,650	30,263
Poměr	49,39	56,45	77,48	65,09	46,07	56,52	55,38

Závěrečná hodnota zlata v daném roce byla prozatím posledních 10 let vždy vyšší, než závěrečná hodnota předešlého roku, kdežto stříbro v tomto období zaznamenalo i meziroční poklesy. U stříbra je to dáno výkyvy v průmyslové poptávce, zlato je používáno centrálními bankami jako devizová rezerva a také je vnímáno investory více jako uchovatel hodnoty. Prudký nárůst mezi léty 2002-2011 byl vystřídán korekcí, zlato však dané roky 2011 a následně 2012 zakončilo v růstovém trendu. Oživení ekonomik a průmyslové produkce v nejvyspělejších zemích může tento poměr změnit. (financnytrh.com)

6.6 Korelace vybraných instrumentů

V této kapitole si ukážeme závislost vývoje jednotlivých měnových párů a komodit. Je to přínosné z toho důvodu, abychom na pozitivně korelovaných instrumentech nevstupovali do opačných pozic, nebo kvůli výběru vhodného instrumentu v danou chvíli – jestliže např. očekáváme silnou závislost mezi páry EURUSD a GBPUSD, tak v případě nejistoty na EURUSD, když očekáváme spíš oslabení dolaru, tak upřednostníme vstup do GBPUSD v případě nejisté situace v eurozóně, růst na páru GBPUSD bude o něco silnější. Také to lze využít k předvídání – pokud na jednom z pozitivně korelovaných párů nastává růst, můžeme očekávat růst i na druhém páru, protože trh vyčkává např. na oznamovanou událost. Musíme tedy sledovat, ostatně jako vždy, více faktorů. Naopak však také díky tomu můžeme odhalit jisté problémy.

Hodnoty pro následující výpočty přebírám ze specializovaných stránek (fxstreet.cz, forex-zone.cz, forexticket.cz), korelace se počítá pomocí Pearsonova korelačního koeficientu a jako vstupní hodnoty slouží hodinové (H1), denní (D1) a týdenní (W1) závěrečné hodnoty za posledních 100 období daných timeframů. Rozpětí se pohybuje mezi hodnotami -100 % (velmi silná negativní korelace) a +100 % (velmi silná pozitivní korelace). Tabulka č. 5 nám ukazuje korelaci nejvýznamnějších instrumentů na grafu H1, tabulka č. 6 ty samé instrumenty porovnává na 100 obdobích grafu D1 a tabulka č. 7 zkoumá dlouhodobější závislosti na grafu W1.

Tabulka 5: Korelace instrumentů – H1 (Zdroj: forexticket.cz)

	AUDUSD	EURUSD	GBPUSD	USDCHF	USDJPY	XAGUSD	XAUUSD	
AUDUSD	100	27.2	68.2	46.1	3.9	54.3	66.5	AUDUSD
EURUSD	27.2	100	24.2	-50.1	-11.3	14.7	17.4	EURUSD
GBPUSD	68.2	24.2	100	14.6	-50.8	87.5	92.2	GBPUSD
USDCHF	46.1	-50.1	14.6	100	34.1	6.8	20.8	USDCHF
USDJPY	3.9	-11.3	-50.8	34.1	100	-39.4	-43.5	USDJPY
XAGUSD	54.3	14.7	87.5	6.8	-39.4	100	95.5	XAGUSD
XAUUSD	66.5	17.4	92.2	20.8	-43.5	95.5	100	XAUUSD
	AUDUSD	EURUSD	GBPUSD	USDCHF	USDJPY	XAGUSD	XAUUSD	

Tabulka 6: Korelace instrumentů – D1 (Zdroj: forexticket.cz)

	AUDUSD	EURUSD	GBPUSD	USDCHEF	USDJPY	XAGUSD	XAUUSD	
AUDUSD	100	9.1	59.1	-23.1	-47.4	45.1	49.1	AUDUSD
EURUSD	9.1	100	48.9	-78.3	-25.4	51	41.8	EURUSD
GBPUSD	59.1	48.9	100	-76.5	-83.4	60.1	63	GBPUSD
USDCHEF	-23.1	-78.3	-76.5	100	53.7	-46.7	-43.6	USDCHEF
USDJPY	-47.4	-25.4	-83.4	53.7	100	-73.5	-75.3	USDJPY
XAGUSD	45.1	51	60.1	-46.7	-73.5	100	97.2	XAGUSD
XAUUSD	49.1	41.8	63	-43.6	-75.3	97.2	100	XAUUSD
	AUDUSD	EURUSD	GBPUSD	USDCHEF	USDJPY	XAGUSD	XAUUSD	

Tabulka 7: Korelace instrumentů – W1 (Zdroj: forexticket.cz)

	AUDUSD	EURUSD	GBPUSD	USDCHEF	USDJPY	XAGUSD	XAUUSD	
AUDUSD	100	40.6	43.9	-42.6	7.7	47.9	14	AUDUSD
EURUSD	40.6	100	53	-93.7	-10.2	75.2	13.3	EURUSD
GBPUSD	43.9	53	100	-61.4	-45.6	68.9	42.1	GBPUSD
USDCHEF	-42.6	-93.7	-61.4	100	20.3	-81.8	-19.1	USDCHEF
USDJPY	7.7	-10.2	-45.6	20.3	100	-41.2	-40.9	USDJPY
XAGUSD	47.9	75.2	68.9	-81.8	-41.2	100	61.2	XAGUSD
XAUUSD	14	13.3	42.1	-19.1	-40.9	61.2	100	XAUUSD
	AUDUSD	EURUSD	GBPUSD	USDCHEF	USDJPY	XAGUSD	XAUUSD	

Zkratky XAGUSD a XAUUSD jsou označeními pro deriváty zlata (XAU) a stříbra (XAG) denominované v dolarech. Z dlouhodobého grafu můžeme vyčíst negativní korelaci vzácných kovů s dolarem, což potvrzuje domněnku, že vzácné kovy slouží kromě zajištění inflace také k zajištění hodnoty USD (slabý dolar zlevňuje vzácné kovy). Vzájemná korelace zlata a stříbra je z krátkodobého (H1 a D1) hlediska velice silná v pozitivním směru, nad 95 % vývoje na grafech H1 a D1 probíhá stejně. Z dlouhodobějšího hlediska je hodnota korelace 61,2 %, která stále značí silnou pozitivní korelaci, avšak již naznačuje možné vzájemné výkyvy, založené na rozdílných vlivech (investice, průmyslové využití). Z měn si můžeme povšimnout slábnoucí závislosti mezi EURUSD a GBPUSD, tyto dva pozitivně korelované páry mají na W1 sílu závislosti 53, na D1 48,9 a na H1 už jen 24,2. Dlouhodobě existuje ještě silná korelace párů EURUSD a USDCHEF.

7 PROJEKT ZHODNOCENÍ MAJETKU

7.1 Výběr brokera

Abych mohl uskutečnit projekt, je třeba vybrat zprostředkovatele (brokera), pomocí něhož budu provádět reálné obchody v projektové části diplomové práce. Dnešní doba nabízí široké spektrum brokerů nabízejících obchodování na finančních trzích. Rozšiřuje se také nabídka finančních instrumentů. Pro můj výběr je základním kritériem přístup na měnový trh – forex. Důležitá je transparentnost a finanční dohled a regulace daného orgánu v dané zemi. Obchodování s futures, CFD a na forexu nepodléhá tak přísnému dohledu, protože klienti jsou obeznámeni s velkými riziky, které tato činnost obnáší. Je rizikem, pokud má broker sídlo v jednom z daňových rájů, resp. má své bankovní účty v těchto zemích, hodně brokerů využívá možnosti vést své sídlo na Kypru. Celkově tedy je pro mé rozhodování při výběru brokera významné dobré jméno, pověst a delší historie společnosti v poskytování přístupu na finanční trhy.

Dalším kritériem jsou poplatky a rozpětí mezi nákupní a prodejní cenou instrumentu (spread). Zvolil jsem možnost obchodovat fixní spready, které jsou obvykle neměnné za jakékoliv situace, i v době vysoké likvidity a volatility a v době ohlašování významných fundamentů. Čistě teoreticky mohou být variabilní spready nižší, já však obětuji o něco málo nižší spready za jistotu a neměnnost fixního spreadu. Obvykle spready na nejvíce obchodovaných měnových párech bývají od 1 do 5 pipů na těch nejvíce obchodovaných měnových párech.

Jako další kritérium jsem zvolil dostupnost podpory a komunikaci v češtině, což ale nebylo úplně určující, ale pro lepší a rychlejší komunikaci je přeci jenom lepší, aby podpora byla v češtině.

Ocenitelné na brokerech je taky poskytování doplňkových služeb a servis pro klienty. Mezi tyto služby patří například poskytování seminářů, webinářů, rozsáhlé a přehledné informace o finančních instrumentech a nových trendech v obchodování. Webové stránky společnosti by měly obsahovat kompletní informace o poplatcích, spreadych, dostupných finančních pákách, zúčtovacích zálohách instrumentů (marží), o obchodních hodinách a jiné informace, jako například výpočet swapových bodů pro držení pozice přes noc (rozdíly mezi úrokovými sazbami dvou měn, mohou nabývat jak záporné, tak i kladné hodnoty).

Další využitelnou možností nabízenou brokery je hedging, tzn. možnost otevřít daný instrument zároveň na dlouhou (long) i krátkou (short) pozici. Chtělo by se říct, že je to pro-

středek k eliminaci zisků, ale není tomu tak. Spíše je to prostředek k řízení rizika a svým způsobem diverzifikace. Například očekáváme vysokou volatilitu, tak můžeme mít obě pozice ziskové, pokud se cena pohybuje v daném pásmu, nebo dáme na obě pozice úzký stop loss a široký profit target, kdy očekáváme pohyb jedním směrem, tak nám pozici ve špatném směru uzavře na stop lossu a pozice ve správném směru pokračuje dále, což můžeme kombinovat i s trailing stop lossem a může to vést k vysokému RRR. Samozřejmě musíme analyzovat pečlivěji a dobře plánovat vstupy a výstupy. Hedging je obvykle zakázán u brokerů, kteří mají sídlo v USA. (fxstreet.cz)

Informace o brokerech jsem získával pomocí internetových stránek daných společností, dále jsem využil přehledně seřazený žebříček brokerů na stránkách fxstreet.cz a v neposlední řadě reference ostatních drobných obchodníků na kapitálových trzích.

Tabulka 8: Srovnání brokerů (Zdroj: vlastní zpracování, fxstreet.cz)

Broker	Typ bro- kera	Spready	Max. páka	Platforma	Na trhu od (v ČR)	Pobočka v ČR	Země pů- vodu
Bossa	DD	od 1,1	1:200	MT4	1995 (2012)	ano	Polsko
DukasCopy	ECN	od 0,5	1:100	Jforex	1998 (ne- ní)	ne	Švýcarsko
HighSky Brokers	MM	od 0,0	1:200	MT5	2011 (pů- vodní)	ano	Česká re- publika
InstaForex	DD	od 3,0	1:1000	MT4	2007 (ne- ní)	ne	Rusko
Saxo Bank	DD, STP	od 2,0	1:200	Saxo Trader	1992 (2009)	ano	Dánsko
XTB	DD, STP	od 1,1	1:200	MT4, MT web access, xStation	2002 (2007)	ano	Polsko

Z celkové nabídky brokerů na stránkách fxstreet.cz jsem nakonec vybral 6 nejvhodnějších podle daných kritérií. Všichni ze zvolených brokerů poskytují hedging, u HighSky Brokers je však možný u hlavních nástrojů pomocí speciálního instrumentu, ostatní poskytují klasickou možnost otevřít jeden instrument na dlouhou a krátkou pozici zároveň.

Bossa nabízí spready od 1,1 stejně jako XTB, ty jsou však jen pro exkluzivní klienty se vkladem od 500 000 Kč a 30 zobchodovanými loty čtvrtletně. V její prospěch, stejně jako u Saxo Bank, hovoří působení na trhu od roku 1995, Saxo Bank poskytuje brokerské

služby dokonce od roku 1992. Na českém trhu jsou však až od roku 2009 (Saxo Bank) a 2012 (Bossia). Jisté zvýhodnění pro klienty s vyšším vkladem je u všech brokerů. Jedná se např. o úročení zůstatku na obchodním účtu. Někdy v budoucnu bych této služby využil, pro začátek však mám k dispozici 20 000 Kč, což je u nepříliš zkušeného obchodníka vhodná částka pro začátek.

InstaForex nabízí tzv. free-swap accounts, tzn. nejsou zde jak záporné, tak ani kladné swapové body za držení pozice přes noc. Výhodou to je při častém obchodování swingovém či pozičním.

Saxo Bank má výhodu neomezeného počátečního vkladu, podpora je však poskytována v češtině pouze pro klienty s minimálním vkladem 10 000 USD (cca 195 000 Kč). Podobně jako XTB poskytuje dva brokerské typy přístupu na trhy – pro drobné klienty DD (Dealing desk), což je v podstatě poskytování likvidity na trh od brokera, který „rozdává karty“. STP je pro klienty s vyšším počátečním vkladem.

Platformu MetaTrader 4 (MT4), kterou jsem využíval při obchodování na demo účtu, využívají 3 ze zvolených brokerů, HighSky Brokers začali využívat nové platformy MetaTrader 5. Ty mají některé funkce vylepšené, ale ovládání je odlišné a platforma je nová, nemusí být ještě 100 % funkční, MT4 je vyzkoušenější a stále ho užívá většina brokerů.

Nejvíce informací o obchodování a o dostupných instrumentech poskytovalo jednoznačně XTB, které má dle mého mínění nejlepší zákaznický servis. Mají širokou škálu nabízených instrumentů (CFD na americké, britské, německé, francouzské, italské, španělské, české, polské a maďarské akcie, nejvyužívanější zemědělské komodity, průmyslové kovy, vzácné kovy, dokonce i futures na dluhopisy a emisní povolenky, všechny významné akciové indexy a samozřejmě většinu měnových párů). (fxstreet.cz)

Konečná volba padla na X-Trade Brokers, protože nakonec splňovala nejvíce kritérií a proces založení účtu se mi zdál nejméně složitý, rychlý a bezproblémový, taktéž převod peněz proběhl vcelku rychle a peníze byly ze sběrného účtu připsány na můj obchodní účet do 24 hodin. Bylo potřeba vyplnit, podepsat, naskenovat a odeslat smlouvu a také je běžnou procedurou vyplnit dotazník MiFiD, který potenciální klienty prověřuje v oblasti znalostí o obchodování na kapitálových trzích. Dotazník jsem vyplnil bezchybně, jelikož se o danou problematiku cca 2 roky zajímám. XTB vede účty svých klientů u UniCredit Bank, odděleně od svých vlastních účtů, z důvodů eliminace rizika vlivu vlastních obchodů na účty klientů. (xtb.cz)

7.1.1 Volba měny účtu

X-Trade Brokers dávají na výběr kromě CZK ještě vedení účtu v eurech a amerických dolarech. Pro řízení měnového rizika by bylo možná vhodné zvolit jako měnu účtu americký dolar, protože je na většině měnových párů a také ceny komodit jsou denominované v USD. Zase na druhou stranu pokud bych z účtu chtěl vybírat, nebo do něj vkládat peníze, musel bych neustále převádět peníze, což je zatíženo poplatky. Z psychologického hlediska se lépe dívá na zisky v měně, kterou nejčastěji používám. Z důvodů nejistoty v eurozóně (ač samotná hodnota eura může stoupat) jsem vyloučil předem vedení účtu v eurech. Česká koruna je navíc brána jako bezpečný přístav, dlouhodobě zpevňuje vůči dolaru či euru a ani snížení základní úrokové sazby na tzv. technickou nulu jí příliš neuškodilo. Proto jsem při finální selekci měny vybíral mezi USD a CZK. Obava z neukončení uvolněné měnové politiky USA převážila rozhodovací proces na stranu CZK. Jako měnu svého obchodního účtu jsem si tedy po úvaze vybral českou korunu. V budoucnu je možné svůj účet převést podle aktuální situace, resp. si například založit druhý účet vedený v USD, což je vhodné i kvůli diverzifikaci. (byznys.ihned.cz, patria.cz)

7.1.2 Volba typu účtu

Vzhledem k mému počátečnímu kapitálu 20 000 Kč jsem si nemohl vybrat STP účet, který zaručuje přímý přístup na forex a comex (zlato, stříbro). Navíc jsou zde místo spreadů zavedeny poplatky. Na výběr jsem měl účty BASIC a STANDARD. Rozdíl je hlavně ve fixních (BASIC) a variabilních (STANDARD) spreadech. Na účtu BASIC jsou navíc garantované stop lossy za námi zvolenou cenu, ne za horší tržní v případě skluzu, kdežto profit targety jsou na za tržní, tzn. za námi zvolenou, či lepší cenu. V příručce společnost XTB proklamovala, že garantovaný stop loss se aktivuje, i když nastal na daném instrumentu gap (mezera), který danou úroveň přeskočil, zatím jsem si tuto skutečnost neměl jak ověřit, pro jistotu přes víkend nedržím pozice nebo pokud je držím, tak čekám na otevření trhu v neděli večer – pondělí ráno, ceny mívají navíc tendenci „uzavřít“ gap v korekci. Pro fixní spready a garantované stop lossy jsem si zvolil účet BASIC. Dále jsem měl na výběr ze dvou nabízených finančních pák – standardní 1:200 a volitelná 1:100. Z hlediska nižšího rizika by bylo vhodnější zvolit finanční páku 1:100, ale zvolil jsem si finanční páku 1:200 – jsou ve větším poměru znásobované jak zisky, tak ztráty. Jelikož je řízení rizika nutné za každé situace při investování a spekulacích, tak se pečlivěji zaměřím na dobré fungování systému a omezování ztrát a případné zisky budou více znásobeny, případně požadovaného

zisku při vyšší páce bude dříve dosaženo. Finanční páka na akciové indexy je 1:50, na komodity 1:33 a na akciové CFD se pohybuje v rozmezí 1:6,6 až 1:10. (xtb.cz)

7.2 Příprava na obchodování

Ještě, než jsem si založil reálný účet, jsem přibližně půl roku (2x3měsíce) obchodoval právě u XTB na demo účtu. Startovací kapitál demo účtu je ve výši 200 000 Kč se mi v obou případech podařilo zhodnotit násobně. Obchodoval jsem podle fundamentálních zpráv, supportu, rezistencí a vybraných indikátorů ve velkých objemech, což bylo riskantní. Zhodnocení původní částky bylo více než 500 %, konečná suma po 3 měsících dosáhla hodnoty 1 137 000 Kč. Ve druhém období obchodování na demo účtu jsem se za cenu nižších zisků a kvůli učení se disciplíně (i když ta se dá pořádně naučit až obchodováním na reálném účtu, protože se projeví všechny psychologické a osobnostní aspekty) prováděl méně rizikové obchody. I tak se mi povedlo zhodnotit vložené prostředky dvojnásobně.

Důvodem úspěchu byl i fakt, že s větším kapitálem 200 000 Kč jsem mohl otevírat větší pozice a měl jsem mnohem větší „bezpečnostní polštář“, čili volné zbývající prostředky i při otevřených obchodech, takže mi nutně nehrozil tzv. „margin call“ (oznámení o automatickém uzavření nejztrátovější pozice, posuzuje se podle poměru equity (majetek, stav účtu včetně otevřených pozic):margin (marže, zúčtovací záloha na otevřené obchody). U XTB je bezpečnostní hranice poměru equity:margin nastavena na 30 %, pak dochází k uzavření pozice s největší aktuální ztrátou. Margin call je na druhou stranu pojistka, aby obchodník nemohl jít do minusu a případně ještě navíc dlužil brokerovi prodělanou ztrátu, protože při pákovém obchodování je velká část peněz půjčených. S větším kapitálem také lze provádět dlouhodobější obchody (při malých otevřených pozicích nastavovat větší stop-lossy a také větší profit targety, než na účtu s menším kapitálem), ale i zde je riziko velkých ztrát.

V průběhu obchodování prvního demo účtu můžeme vidět vysokou úspěšnost obchodů a dlouhodobý zisk zejména z komodit, které byly na historicky velmi nízkých úrovních. RRR mnoha obchodů však bylo menší než 1:1, kdyby strategie nebyla úspěšná, dostal bych se do ztráty. Čili jsem rychlejší vybírání zisků vyměnil za nižší RRR (zisk se ne vždy dostal do požadované úrovně, tak jsem ho vybral dříve, resp. jsem otevřel další pozici na jiném instrumentu, když má analýza selhala).

Account: 335404974	Account: 1122369784
Name: Zubík Jakub	Name: Zubík Jakub
Currency: CZK	Currency: CZK
Server: DEMO	Server: DEMO
Date: 2012.09.02 20:51:04	Date: 2012.11.16 22:45:54
Balance: 1 112 526.74	Balance: 482 095.20
Equity: 1 137 584.79	Equity: 453 676.70
Margin: 719 142.17	Margin: 154 424.71
Free margin: 393 384.56	Free margin: 299 251.99
Margin level: 158.18 %	Margin level: 293.78 %
Profit: 25 058.06	Profit: -28 418.49

Obrázek 15: Konečné stavy demo účtů č. 1 a č. 2 (Zdroj: xtb.cz)

Obrázek č. 16 zobrazuje konečné stavy zhodnocení počátečního kapitálu 200 000 Kč na 2 cvičných demo účtech.

Tabulka 9: Vybrané obchody demo účtu č. 1 (Zdroj: vlastní zpracování)

Otevření	Typ	Loty	Instrument	Cena	S/L	T/P	Zavření	Cena	Zisk
12. 6. 2012	Buy	1.00	OILs	97.60	0.00	120.00	22. 8. 2012	114.47	337 889
11. 7. 2012	Buy	0.90	SILVERs	27.05	0.00	29.55	22. 8. 2012	29.55	225 213
18. 6. 2012	Sell	1.00	EURUSD	1.27346	0.00000	0.00000	26. 6. 2012	1.25100	46 454
10. 7. 2012	Buy	2.00	EURUSD	1.22897	1.22400	0.00000	10. 7. 2012	1.22400	-20 609
22. 8. 2012	Buy	1.00	SILVERs	30.79	0.00	29.00	2. 9. 2012	31.77	-96 603
28. 8. 2012	Buy	8.00	USDJPY	78.379	0.000	0.000	2. 9. 2012	78.267	-20 754

V této tabulce vidíme vybraných 6 obchodů (nejvíce ziskových a nejvíce ztrátových). Obchodoval jsem na delší časový úsek, ale řízení rizika nebylo na moc vysoké úrovni, avšak vše předčilo zhodnocení, úspěšnost obchodů i RRR (průměrné zisky byly větší než průměrné ztráty). Vstup do nejziskovější pozice ropa Brent (OILs) byl ovlivněn očekáváním nejisté situace na Blízkém Východě, kde docházelo k nepokojům. Také se v té době ropa nacházela na zajímavé hranici supportu. Taktéž stříbro v létě 2012 zažilo zajímavý růst, stejně jako ostatní komodity. Ropa, jakožto zdroj energie, hýbe i ostatními komoditami, jelikož těžební průmysl a distribuce je závislá také na ropě. Do pozice na stříbře jsem vstupoval výrazně později, až po uklidnění situace.

Tabulka 10: Vybrané obchody demo účtu č. 2 (Zdroj: vlastní zpracování)

Otevření	Typ	Loty	Instrument	Cena	S/L	T/P	Zavření	Cena	Zisk
25. 10. 2012	Buy	0.80	ZINC	1807	1790	1867	7. 11. 2012	1867	47 080
15. 10. 2012	Buy	2.00	AUDUSD	1.02493	1.01600	1.03400	17. 10. 2012	1.03400	34 208
9. 11. 2012	Buy	1.00	USDJPY	79.100	79.700	80.364	15. 11. 2012	80.364	31 295
15. 10. 2012	Buy	0.30	OILs	113.80	109.00	115.46	23. 10. 2012	109.00	-27 524
19. 10. 2012	Buy	0.60	OILs	110.16	109.00	115.63	23. 10. 2012	109.00	-13 303
8. 11. 2012	Buy	0.10	COFFEE	152.05	149.90	156.90	8. 11. 2012	149.90	-8 595

Na demo účtu č. 2, jak ukazuje tabulka s vybranými ziskovými a ztrátovými obchody, již pozice nejsou tak velké a časový horizont obchodování je mnohem kratší. Mnohem více jsem využíval stop/lossy, také ale celkově pokleslo celkové zhodnocení počátečního kapitálu oproti demo účtu č. 1. Nastavení užších stop-lossů vedlo k nižší úspěšnosti (na předchozím demo účtu jsem na základě dlouhodobější analýzy předpokládal určitou cílovou cenu v daném horizontu, pro kterou jsem riskoval krátkodobě větší část kapitálu a trpělivě jsem vyčkával – takové obchodování je však při menším kapitálu a vyšší finanční páce rizikovější, ale trpělivost a víra ve vlastní systém jsou pro obchodování z psychologického hlediska prospěšné, i když bychom měli neustále hledat chyby a zlepšovat se). Na neúspěšnějším obchodu se zinkem (ZINC) mi k obchodu pomohla za první - hranice supportu a za druhé - jednoduchá formace dvojitého dna. Po růstovém létě jsem stále věřil růstu cen komodit, ty však spíše korigovaly, nastavením užších stop lossů jsem však neztratil mnoho. Kompletní výpis z obou demo účtů je možno shlédnout v příloze.

7.3 Obchodní plán

Obchodní plán sestavuju na základě definovaných skutečností v předešlých kapitolách. Hlavními body jsou:

- Počáteční kapitál 20 000 Kč, byl pořízen z vlastních zdrojů.
- Důvod obchodování a cíl – zhodnocení kapitálu a to větším procentem, než jsou výnosy termínovaných vkladů a spořicíh účtů v bankách (cca 3-5 %) (mesec.cz), za velmi úspěšné se dá považovat zhodnocení o 10 %, musíme totiž brát v úvahu i rizikovou přírážku (stanovena ve výši dalšího násobku výnosnosti nejvýnosnějšího termínovaného, či spořicího účtu) a inflaci (v současné době v ČR na úrovni 1,7

%). (kurzy.cz) V době nízkých úrokových sazeb, které se odráží do nízkého úročení vkladů v bankách, je jakékoliv vyšší zhodnocení žádané.

- Časový horizont obchodování – většina obchodů uzavírána intradenně, v různých případech podle situace držet pozici swingově (maximálně cca týden).
- Maximální risk 5 % kapitálu na měnových párech a 7 % na drahých kovech, pouze v případě vysokého potenciálu RRR ($RRR > 5:1$) lze riskovat i více.
- RRR (průměrný zisk:průměrná ztráta) celého obchodního účtu a systému by mělo být vyšší než 1,5 a úspěšnost obchodů vyšší než 50 %.
- Řízení rizika pomocí stop/lossů při očekávané vysoké likviditě a volatilitě, při menších pohybech je možno stop/loss nenastavovat a pozici uzavírat v případě ztráty ručně (aktivace stop-loss na low ceně daného období a poté obrat – častý úkaz během obchodování, snaha o vyhození drobných traderů z pozic, i když manipulace jednotlivými subjekty nejsou tak rozsáhlé na forexu jak na akciových trzích).
- Jen ve výjimečných případech držet více než jednu pozici (kvůli vysokému podílu marže na kapitálu), např. pokud jde o hedgingovou strategii.
- Vstupy do pozic plánovány podle ukazatelů a indikátorů technické analýzy, zejména pak podle hladin podpory (support) a odporu (resistence), Fibonacciho úrovní, klouzavých průměrů a významných svíčkových formací (dvojitá dna a vrcholy, ranní a večerní hvězdy, svíčky doji, neboli kladivo s dlouhými knoty, formace hlava-ramena apod.).
- Pro podporu rozhodování sledovat důležitá fundamentální data, resp. sledovat chování trhu před a během jejich oznamování a poté sledovat psychologické reakce na pohyb ceny těsně po jejich oznámení a včasně reagovat. Důležité je taky sledovat ostatní ekonomické zprávy o stavu jednotlivých ekonomik a ohledně vývoje drahých kovů.
- Výstupy podle potenciálu obchodu za splnění daného RRR, popřípadě používat trailing stop-lossy pro omezení ztrát, nebo ručně nastavit na break-even point (bod zvratu, nulový zisk), či do pásma jistého zisku. V případě změny podmínek při držení otevřené pozice tuto pozici zavřít, i když je pod hranicí původního potenciálního zisku (upřednostnění zisku a úspěšností systému před vysokým RRR) – cena se na mou potenciální úroveň může dostat až po velmi dlouhé době,

v průběhu období se může pohybovat v rangi a mezitím můžu uzavřít mnohem více obchodů v obou směrech.

- Následně kontrolovat a opravovat chyby a zdokonalovat obchodní systém, nové poznatky a zkušenosti aplikovat do nově otevíraných obchodů.

7.3.1 Obchodní platforma MetaTrader 4

X-Trade Brokers kromě jiných platform, jako je webová xStation, mobilní xMobile, verze pro tablety xTab nebo opční xOption, využívá zejména světoznámé platformy MetaTrader, kterou vyrobila a vyvíjí společnost MetaQuotes Software, která má svá sídla v Rusku a na Kypru. Tuto platformu budu využívat pro zadávání pokynů a technickou analýzu grafů. Instalace a ovládání platformy je snadné a přehledné, navíc nabízí velkou řadu funkcí, zvláště pak téměř všechny již popsané ukazatele a indikátory technické analýzy. Zvláště využitelná je možnost zakreslovat si do grafu vertikální, horizontální a trendové linie, popřípadě zapisovat do grafu vlastní text s popisky daných událostí a skutečností. Kromě toho si lze do MetaTraderu vkládat vlastní indikátory, resp. předdefinované indikátory jiných zkušených uživatelů, které jsou dostupné na internetu.

Na obrázku č. 17 vidíme screenshot z okna programu MetaTrader 4. Na horní liště máme zástupce nejvyužívanějších nástrojů, indikátorů a ukazatelů. Můžeme si je podle vlastní vůle libovolně editovat. Na výběr máme čárkový, svíčkový či spojnicový graf. Můžeme nastavit automatické posouvání grafu, stejně jako můžeme offline testovat naši strategii v minulosti (backtesting). Pro lepší orientaci je možno zvolit přesunutí aktuální hodnoty do středu grafu a následně provádět predikci pomocí dostupných nástrojů (průběh trendových čar do budoucnosti).

Na výběr jsou nejpoužívanější timeframey grafů – minutový M1, pětiminutový M5, čtvrt-hodinový M15, půlhodinový M30, hodinový H1, čtyřhodinový H4, denní D1, týdenní W1 a měsíční MN1, kdy se jeden bod (čárka, svíčka) skládá z údajů za daný timeframe (open, high, low a close ceny). Podle aktuální potřeby můžeme mezi nimi přepínat, resp. otevřít si daný instrument ve více oknech na různých timeframech a vzájemně je porovnávat, nebo v každém okně na daném timeframu zobrazit jiné ukazatele a indikátory, aby se nám všechny nesmíchaly v jednom grafu a nevytvořily tak nepřehledný obrazec, který by nám v obchodování spíše uškodil.

Obrázek 16: Pracovní okno programu MetaTrader 4 (Zdroj: MetaTrader 4)

Do ostatních oken si lze otevřít libovolný počet ostatních instrumentů pro sledování. Své vytvořené grafické prostředí obsahující dané nastavení a vybrané indikátory a ukazatele si také můžeme uložit do šablony a pak tyto šablony aplikovat do grafů podle aktuální potřeby. MetaTrader obsahuje také přehlednou tabulku instrumentů, kde kvůli přehlednosti se dají zobrazit jen vybrané instrumenty, také po kliknutí na daný instrument se zobrazí informace o spreadu, limitní odchylce (minimální odchylka stop-lossu či take-profitu od vstupní ceny), swapových bodech a způsobu kalkulace marže.

Na spodní liště na záložce Obchod vidíme aktuální stavy účtu, hodnotu marží otevřených pozic, volnou dostupnou marži pro nové obchody a také poměr equity:margin, o němž bylo řečeno výše a který nám indikuje velikost bezpečnostního polštáře (kolik si ještě můžeme dovolit ztratit, abychom po ztrátovém obchodu měli ještě dostatečně velkou dostupnou

marži). Záložka Historie účtu obsahuje výpis veškerých provedených transakcí i neprovedených čekajících pokynů. Program umí z uskutečněných transakcí vyrobit výpis všech statistických údajů našeho účtu i s equity křivkou, která zobrazuje průběh našeho účtu. Dále je zde kolonka, ve které nám broker zasílá zprávy z trhu a poštovní schránka s důležitými informacemi o změnách obchodování instrumentů a důležitých datech. (xtb.cz)

7.3.2 Obchodní systém

Na základě obchodování na cvičném demo účtu a na základě mých zkušeností se mi nejvíce osvědčily indikátory MACD pro náznak obratu trendu (protnutí nulové hranice hodnoty rozdílu 2 klouzavých průměrů za 12 a 26 období s jejich signální křivkou za 9 období) a jako momentový indikátor jsem využíval RSI, který mi nejlépe signalizoval hladiny přeprodanosti a překoupenosti. Význam jsem přikládal svíčkovým formacím, zvláště pak svíčkám doji (neboli kladivo), kdy dlouhý knot signalizoval, že obchodníci nejsou ochotni jít dále v daném směru a svíčka se navrácí na uzavírací hodnotě. Vstupy a výstupy byly podpořeny křížením několika exponenciálních klouzavých průměrů (které jsou zrychlené oproti jednoduchým) a Fibonacci úrovně pro určování jednotlivých hladin supportů a rezistencí.

Také jsem sledoval jednotlivé ohlašované fundamentální údaje a zprávy ze zasedání a projevů významných představitelů finančních institucí a sledoval jejich vliv na vývoj ceny instrumentu.

Pro vstup a výstup z dané obchodní pozice jsem vždy sledoval a hodnotil více faktorů, nehledal jsem „svatý grál“, což ostatně ani není možné a snaha nalézt dokonalý systém je vždy chybná. Navíc pokud si vybíráme vstupy moc složitě a dokonale, nemusíme moc často nalézt signál ke vstupu do pozice, protože se jednoduše dané ukazatele a indikátory nesejdou na daných hodnotách, jak tomu bylo v minulosti. Vždy je třeba mít nějaká pevná vodítka a zásady, ale také aktuálně vyhodnocovat situaci a občas přistoupit na obchod, který není úplně ideální podle našeho plánu, ale v aktuální situaci se jeví být zajímavý a potenciálně ziskový. Nikdy však nesmíme zapomenout na zodpovědné řízení peněz, rizika a daných pozic.

Blokovaná marže na 0,10 lotů měnového páru se pohybuje kolem 1250 Kč (6,25 % vloženého kapitálu), standardní jednotkou je 1 lot (kontrakt na 100 000 USD), pohyb o 1 pip na forexu při tomto množství značí změnu zisku/ztráty o cca 25 Kč. (xtb.cz)

7.4 Analýza vybraných obchodů na reálném obchodním účtu

7.4.1 Obchodní pokyn č. 505950

Nejvíce ziskový byl obchod na měnovém páru EURUSD, kde je také nejnižší spread (u XTB 16bodů, tj. 1,6 pipů). Tento den byl zajímavý tím, že zde došlo ke gapu (mezeře) po oznámení o problémech v kyperském bankovním sektoru. Gap však má v sobě započteny všechny špatné zprávy, tudíž cena poté má tendenci gap vyplnit, i když vše hovoří spíše proti vstupu do long pozici na páru. (byznys.ihned.cz) Před vznikem gapu byla cena v růstové fázi, navíc byly protnuty exponenciální klouzavé průměry 50,100 i 200, což by byl za normálních okolností signál ke vstupu do long pozice. Gap nastal ihned po začátku obchodování v neděli 17. 3. 2013 v 23:00 (typický víkendový gap). Na H1 grafu se cena poté držela na přibližné úrovni a potom, co byla otevřena londýnská seance, začala cena růst, což potvrdil i objem. Následně se z nízkých hodnot začaly obracet i indikátory MACD a RSI (14). Do pozice jsem vstoupil po tomto signálu. Byla poražena Fibonacciho hranice 23,6 a poté jsem vstupoval do trhu. Jelikož to bylo vcelku pozdě, vstoupil jsem do větší pozice 0,14 lotů na ceně 1,29507.

Obrázek 17: Obchodní pokyn č. 505950 (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování)

Kolem 12:00, kdy bývá drobný útlum obchodních pozic, se cena obracela proti mně, ale zachoval jsem klid, jelikož tento pohyb nebyl potvrzen objemem. Nastala korekce, ale poté se cena opět odrazila od hranice 23,6, kterou jako rezistenci předtím prorazila nahoru (rezistence se stala supportem). Očekával jsem proražení hranice 38,2 a pak následné testování hranice 50 a psychologické hranice 1,30. Stop loss jsem nastavil na hranici 1,29150 a take profit na 1,29910 (pod hranici Fibonacci 50 a hlavně 1,30), s tím, že jsem stop loss poté posunoval směrem nahoru. Po proražení skutečně došlo k testování hranice 50 Fibonacciho retracementu, došlo k aktivaci take profitu za tržní cenu, vyšší než mou definovanou – 1,29920, ale poté se cena ubrala opačným směrem a prozatím nevyplnila gap, trh reagoval na nejistotu okolo kyperské krize (kyperská ekonomika je velmi malá v podílu na EU). (bloomberg.com, patria.cz) Po bočním pohybu byl gap vyplněn. Zisk z pozice byl 1140 Kč, blokována marže na tento obchod byla 1792 Kč.

7.4.2 Obchodní pokyn č. 498797

Do pozice jsem vstoupil 15. 3. 2013 v 8:09 za cenu 1,51082 na instrumentu GBPUSD, kde je spread 29 bodů, neboli 2,9 pipů. Velikost pozice byla minimální možná, 0,10 lotů. Chybou dle mého bylo, že jsem nevstoupil na průrazu klouzavých průměrů 50 (červený), 100 (zelený) a 200 (modrý), čekal jsem na další signál ke vstupu do long pozice.

Obrázek 18: Obchodní pokyn č. 498797 (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování)

Pozici podpořil fundament Conference Board Leading Index, který stoupl z nulové hodnoty do plusových hodnot na 0,4 %. (forexfactory.com) Růst byl navíc potvrzen objemem. Stanovil jsem si ztrátu, kterou jsem manuálně kontroloval (tzv. „mentální stop loss“) na hranici supportu Fibonacciho úrovně 61,8 s hodnotou 1,50562, což představuje ztrátu 50 pipů. Očekával jsem růst až k Fibonacciho hranici 100 (předchozí high) na úrovni 1,51976 (navíc pod psychologickou hranicí 1,52), což by představovalo zisk takřka 90 pipů, ale znejistily mě svíčky s dlouhými horními knoty. K uzavření došlo ještě týž den ve 12:20 za cenu 1,51531, což činilo velmi slušný zisk 876 Kč, růst pozice byl o 44,9 pipů.

7.4.3 Obchodní pokyn č. 521961

Další vstup byl do jednoho z analyzovaných měnových párů USDJPY (spread 28 bodů=2,8 pipů). Na základě dlouhodobého rostoucího trendu a zkoumáním grafu D1, kde se cena odrazela od vyššího dna potvrzujícího daný trend. Velikost pozice 0,10 lotů značila řízení rizika malým objemem obchodu. 20. 3. 2013 v 18:58 byl obchod otevřen za cenu 95,645, počkal jsem na odraz od Fibonacciho hranice 50 na hodnotě 95,50 a očekával průraz hranice 61,8 na 95,787. Po tomto průrazu mohla jít cena až nahoru k úrovni 100.

Obrázek 19: Obchodní pokyn č. 521961 (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování)

Navíc ten den měl zasedání FED v USA, který naznačil možný konec kvantitativního uvolňování a ponechal sazby na stejné úrovni, což krátce podpořilo USD. (reuters.com) Pozice však byla uzavřena v 19:24 za cenu 95,961, došlo totiž k testování kulaté hranice na ceně 96. Růst ceny byl 31,6 pipů, ztrátu jsem si stanovil pod hranici Fibonacci 50 na 95,49, což představovalo 15,5 pipů – RRR obchodu tedy bylo nadprůměrné, 2,04. Za 26 minut jsem dosáhl zisku 652,82 Kč, což také ladilo s mým obchodním plánem, kde jsem většinu pozic plánoval uzavírat intradenně, což je sice časově náročnější, aspoň ale dojde k eliminaci rizik pozic držných přes noc (náhlé změny, nemožnost kontrolovat pozici, swapové body).

7.4.4 Obchodní pokyn č. 448093

Pozice na zlatě v minimální výši byla otevřena 4. 3. 2013 v 10:33 za cenu 1579,83.

Obrázek 20: Obchodní pokyn č. 448093 (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování)

Zlato po poklesu naznačovalo obrat vytvořením vyšších low cen. Také svíčka s dlouhým spodním knotem (doji) naznačovala obrat směrem nahoru, vstoupil jsem do long pozice. Cena se držela kolem úrovně Fibonacci 23,6, krátkodobě začala klesat, což však nebylo potvrzeno objemem, tak jsem vyčkával. Cena poté začala opět stoupat, prorazila EMA 50, ale odrážela se od EMA 100 a objevily se dlouhé horní knoty, tak jsem pozici uzavřel. Ta-

ke profit (T/P) jsem měl nastaven na 1582,90, který byl aktivován 5. 3. 2013 v 9:00 za cenu 1583,71, což je navíc k mému profit targetu 8 pipů, ke kterým jsem de facto přišel zdarma (také díky volbě brokera). Swap za jednu noc činil -6,26 Kč, zisk byl 381,64 Kč. Riskoval jsem víc, než byl potenciál, ale trpělivost mi přinesla zisk a další zkušenosti, které snad zúročím v dalším obchodování.

7.4.5 Obchodní pokyn č. 457096

Stříbro je zatíženo nižším spreadem (45 bodů) oproti zlatu (65 bodů). 6. 3. 2013 v 10:17 jsem vstoupil do minimální pozice 0,05 lotů za 28,702. Cílem bylo svezení se po trendové linii a uzavření pozice ještě též den.

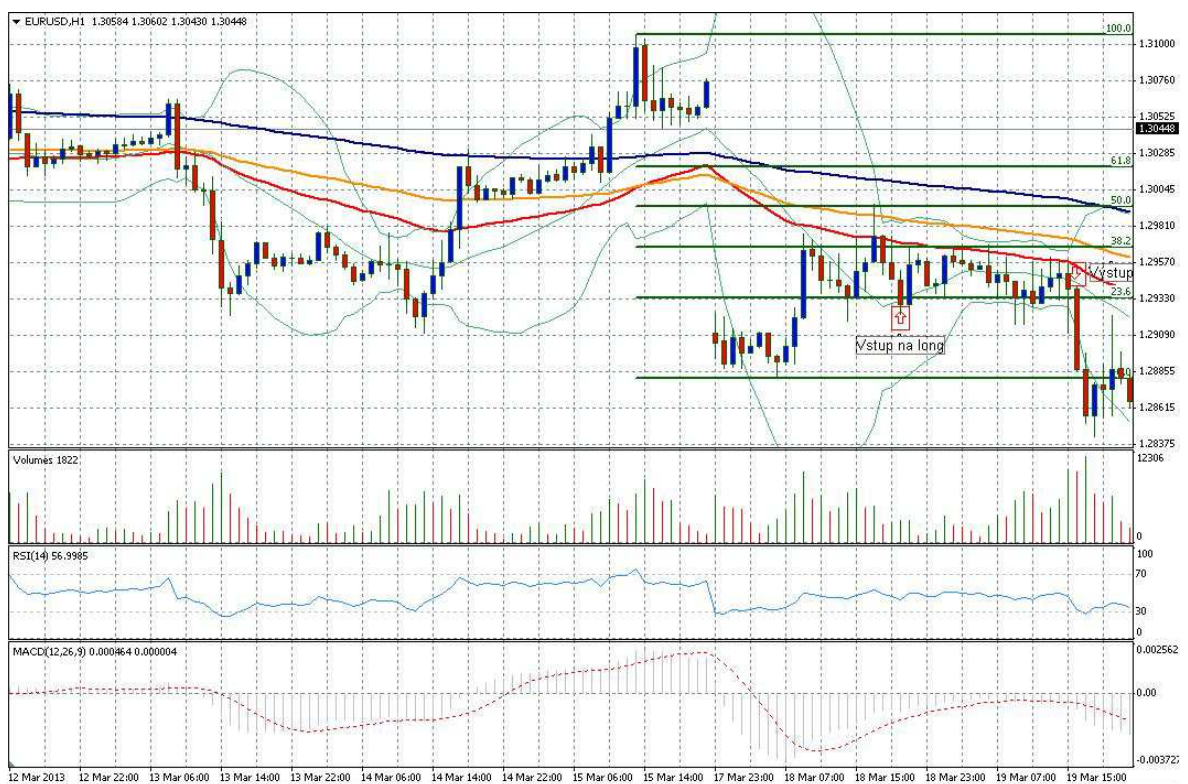

Obrázek 21: Obchodní pokyn č. 457096 (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování)

Vstup mi signalizovaly vyšší low ceny (vyšší dna). Také změna EMA 50 a EMA 100 na rostoucí byla příznivá, navíc došlo k jejich proražení. Situace na stříbře byla volatilní (i soudě dle Bollingerových pásem). Proto jsem chtěl rychle vystoupit a nastavil jsem T/P na 28,760. K tomu došlo aktivací take profitu na hodnotě 28,764 (teď jsem získal navíc oproti požadované T/P ceně pouze 4 body=0,4pipů, ale i to se cení). Čistý zisk transakce byl 303,55 Kč.

7.4.6 Obchodní pokyn č. 509581

Ke zlepšení obchodního systému je třeba analyzovat i ztrátové obchody. Tím byl vstup na long na páru EURUSD, do kterého jsem vložil 0,19 lotů. Viděl jsem tam totiž návaznost na mou zatím nejvíc ziskovou pozici, kdy jsem očekával vyplnění mezery (gap). Vstup byl za cenu 1,29611 a opět T/P 1,29910 (čekal jsem opětovné testování hranice Fibonacci 50). Cena se však držela v rangi, tak jsem vyčkával. Pozici jsem držel přes noc, poté však došlo k proražení Fibo hranice 23,6. a uzavřel jsem tuto pozici na hodnotě 1,29439 (ztráta 17,2 pipů oproti možnému zisku 29,9 pipů) Nakonec byla ztráta ve výši -646,80 Kč, ještě musíme odečíst swapové body ve výši -16,38 Kč.

Obrázek 22: Obchodní pokyn č. 509581 (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování)

7.4.7 Obchodní pokyn č. 533049

Na této pozici už můžeme vidět zodpovědnější řízení rizika. Došlo ke vstupu do short pozice na EURUSD ve výši 0,10 lotů za cenu 1,29565. S/L byl nastaven na 1,29706 (možná ztráta 14,1 pipů) a T/P bylo zadáno na úrovni 1,29060 (možný zisk 50,5 pipů). Díky neuklidněné situaci na Kypru s druhým signálem v podobě dlouhých horních knotů jsem vstoupil do krátké pozice (nacházela se zde i krátkodobá rezistence na úrovni 1,2960).

Obrázek 23: Obchodní pokyn č. 533049 (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování)

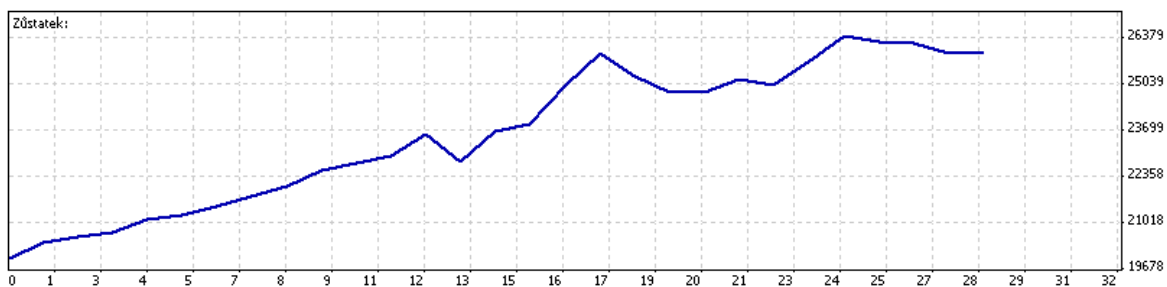
Analýza však selhala, došlo k proražení EMA 200 nahoru a byl aktivován stop loss, pozice skončila ve ztrátě -280,96 Kč, důležitější však byl potenciál RRR, který může obrátit obchody v můj prospěch v budoucnu. Poté jsem již neobchodoval, ale připravil jsem se tím o možnost vstoupit na short při vyplnění gapu z 15. 3. 2013, kdy se cena obrátila a skutečně padal prudce dolů. To se stalo 25. 3. 2013, kdy kyperský ministr financí oznámil 80 % zdanění vkladů v kyperských bankách, které pomůžou jejich sanaci poté, co se dostali do problémů kvůli odpisu řeckých dluhopisů. (bloomberg.com, forexfactory.com)

7.5 Vyhodnocení obchodního procesu

Konečný stav výsledku obchodování po uzavření pro diplomový projekt byl +5 926,83 Kč, což byla hrubá částka +6 162,59 Kč očištěná o swapové body za držení pozic přes noc (over/night), které činily -235,76 Kč (3,83 % hrubého zisku). Čisté zhodnocení původně vloženého kapitálu tedy činí 29,63 %, což výrazně předčilo mnou stanovené procento (11,7 %), které se skládalo z nejméně výnosnějšího termínovaného vkladu (5 %), inflace (1,7 %) a rizikové přírážky (5 %). Někdo by mohl namítnout, že by riziková přírážka měla být vyšší, kvůli tomu, že obchodování s vysokou finanční pákou je extrémně rizikové a pasivní zhodnocení v bance je bezrizikové, musím podotknout, na základě skutečností, které se

staly zrovna krátce po tom, co byl diplomový projekt uzavřen, že tomu tak není. Právě zdanění vkladů na Kypru znejistilo celou situaci v bankovníctví, kdy původní dogma, že peníze v bance jsou nejbezpečnější, bylo vyvráceno. Navíc i peníze v bance jsou pojištěny do určité výše, ale to nemá takový vliv na rizikovost, jako právě zdanění bankovních vkladů v bankách, které jsou kvůli držení rizikových dluhopisů v problémech. (proinvestory.cz) Déle než jeden den bylo nakonec drženo 11 z celkových 28 obchodních pozic. Úspěšnost systému činila 71,43 %, což znamená, že 20 z 28 obchodů bylo uzavřeno v zisku, 8 z 28 obchodů bylo uzavřeno ve ztrátě (28,57 %). Výsledná hodnota průměrného RRR celého systému je na hodnotě 1,31, když průměrný zisk činil 426,25 Kč a průměrná ztráta 324,77 Kč. Tato hodnota není úplně ideálně podle plánu, kdy jsem si stanovil minimální RRR na hodnotě 1,5. Jelikož úspěšnost byla výrazně nad 50 %, tak to celkové skóre zlepšilo v můj prospěch. Do budoucna však je třeba zlepšit plánování vstupů a výstupů, také převážil faktor strachu a nezkušenost. Díky tomu jsem zavíral pozice příliš brzy, protože se situace nevyvíjela podle plánu, takže jsem upřednostnil celkový zisk před vysokým průměrným RRR. Maximální ztráta činila 755,04 Kč, což je 3,78 % počátečního kapitálu, dodržel jsem svůj původní plán s maximální možnou ztrátou na jeden obchod ve výši 5 % vstupního kapitálu. Ocenit lze, že jsem zavíral ztráty na minimální úrovni v posledních 5 ztrátových obchodech. Úspěšnost v posledních 10 obchodech byla pouze 40 %, průměrné RRR však stoupl na 2,44 (a to jsem jednu pozici uzavřel s opravdu minimálním ziskem 5,97 Kč, průměrný zisk z těchto obchodů byl 445,59 Kč a průměrná ztráta 182,88 Kč). Čistý zisk na tuto sérii byl 685,09 Kč, což je tedy průměrný čistý zisk 68,51 Kč na obchod. Celkový průměrný čistý zisk na obchod je výsledná suma 5926,83 Kč dělena celkovými 28 provedenými transakcemi, což celkem činí 211,67 Kč čistého zisku na jeden obchod. Pokud se mi podaří do budoucna vylepšit systém a přitom zodpovědně řídit riziko, získávat zkušenosti, dále se vzdělávat a přitom psychologicky se vyrovnávat s případnými neúspěchy a sérií ztrát, mohl bych velmi výrazně zvýšit svůj majetek, popřípadě vložit na svůj účet další peněžní prostředky, resp., jak jsem se dříve zmínil, kvůli diverzifikaci měnového rizika založit si druhý účet v jiné měně (USD).

Na obrázku č. 25 vidíme výslednou křivku vývoje zůstatku reálného obchodního účtu. S trochou nadsázky lze říct, že na něm vidíme rostoucí trend, který by se dal označit jako vzorový pro Dowův býčí trend. Rostoucí úsečky jsou delší než klesající, akorát křivka ke konci je zploštělá, kdy už jsem se spokojil s dosaženým ziskem a neriskoval už tolik.

Obrázek 24: Výsledná equity křivka reálného účtu (Zdroj: MetaTrader 4, XTB)

Jelikož jsem vykázal zisk ze své obchodní činnosti, je na řadě otázka zdanění svého příjmu. Podle dostupných zdrojů se na příjmy z obchodování na kapitálových trzích, jako je forex, vztahuje § 10 zákona o dani z příjmů, tedy Ostatní příjmy. Tato problematika ale není řádně a jednoznačně zapracovaná do našich zákonů, je proto velice výkladová – podle některých poradců se nemusí platit daň, jelikož se nejedná o žádnou klasickou výdělečnou činnost definovanou v zákoně (nejedná se totiž o příjmy z kapitálového majetku jako dividendy, či jiné podíly na vlastnictví cenných papírů, ani příjmy z podnikání na finančních trzích, protože zde vystupujeme jako fyzická osoba, nepodnikatel), jiní poukazují na povinnost zdanění. Na operace na forexu by se dalo nahlížet také jako na formu devizového jištění, což by samozřejmě bylo osvobozeno od daně. Někteří brokeři (např. Bossa) zdůrazňují povinnost zdanění, ze zákona ale mají zakázáno daňové a finanční poradenství. Když vezmeme v potaz tento paragraf, který je jediným vodítkem, tak v odstavci 3 se píše, že příjmy do výše 20 000 Kč jsou osvobozeny od daně, přičemž jako počáteční náklad si lze odečíst vstupní částku kapitálu (v mém případě 20 000 Kč). De facto by tak má výsledná částka byla pro tento případ osvobozena od daně. (forex-knowhow.cz, zakony.kurzy.cz) Po dosažení stanoveného hodnocení jsem se rozhodl přestat obchodovat, také pro to byla důvodem série ztrát na konci období. Z psychologického hlediska je po sérii ztrát vhodné na čas přestat s obchodováním a zaměřit se na špatná místa v systému.

7.6 Návrhy na zlepšení obchodního procesu

V první řadě by mi asi každý zkušený obchodník na kapitálových trzích vytknul absenci stop-loss pokynů na většině obchodních pozic. Je otázkou většího citu na jejich umístění, abych nebyl při drobné korekci vyhozen z pozice. Zrovna na pokynu č. jsem byl vyhozen z pozice, kdy low cena daného období byla právě hodnota mého stop-lossu. Zkušeného obchodníka s vírou ve svůj systém by to nemělo rozhodit, cena se však poté obrátila prudce v můj prospěch. Takových situací se jistě stalo, stává a stávat bude spousty, protentokrát jsem však u většiny obchodů za cenu vyššího rizika kontroloval ztráty manuálně. Pro příště

bych lépe plánoval vstupy, abych měl vysoký potenciál RRR. Úspěšnost obchodního systému byla vysoká, v případě změny podmínek při nižší úspěšnosti za stávajícího průměrného RRR bych o nabyté zisky mohl přijít.

Dále bych se zaměřil více na nové metody a trendy v obchodování, poslední dobou se například mluví o metodě Price Action, která není založena na ničem jiném, než na dlouhodobých zkušenostech v pozorování chování pohybu ceny, hledání nových formací a signálů a vyvozování nových závěrů. Jiným funkčním systémem by mohlo být řízení pozic (vstupu a výstupů) podle teorie Elliottových vln, které jsou založeny na podobné bázi jako hospodářské cykly, protože se vývoj cen formuje v jistých vlnách. Studium těchto nových metod vyžaduje více času. Pro můj projekt jsem si vystačil s teoretickými poznatky popsány v teoretické části diplomové práce. Metod, indikátorů, ukazatelů a technik obchodování ovšem existují tisíce, proto nalezení vhodné metody, která má vysokou úspěšnost a dobrý poměr RRR, trvá mnohem delší dobu. Pro své další obchody a udržení ziskovosti obchodního systému se zaměřím na studium dalších zdrojů a získávání zkušeností sledováním grafů a fundamentálních zpráv a údajů a jejich vzájemné interakce.

Velkých chyb jsem se dopustil na komoditách, které jsem obchodoval krátkodobě, díky vysokému marginu je to rizikovější, dlouhodobě by mé analýzy mohly vyjít, ale pro příště musím minimálně zvolit nižší timeframe a obchodovat kratší dobu. Teoreticky by právě obchodování komodit z dlouhodobého hlediska mohlo přinést největší zisky (viz. demo účet). Z krátkodobého hlediska je to ale rizikové, zvláště potom, co nastal po konci mého obchodování velký výprodej na zlatě a stříbra (projevila se korelace těchto dvou kovů), který nebyl schopen zdůvodnit žádný renomovaný analytik, spíše se zde potvrdila teorie stáda, kdy při náznavu velkého poklesu se začali zbavovat zlata velcí institucionální investoři. Korekce zlata je na místě, protože křivka v letech 2002-2011 byla prudce rostoucí, teď se trh nachází v boční korekci. Pokud zlato tak rychle rostlo, může stejně rychle spadnout, když opadne veškerá víra v zlato podporována předními analytiky, kteří pějí na zlato ódy jako o věčném uchovateli hodnoty. To je sice pravda, ale je také třeba odhadnout skutečnou hodnotu daného instrumentu. Další support pro zlato a stříbro jsem si stanovil okolo hranice 1300 pro zlato a 21,750, kde se nacházejí historické support levely. Do té doby se spíše zaměřím opět na nejlikvidnější měnové páry, které jsou pro drobného obchodníka nejlepším nástrojem pro zhodnocení majetku.

Chybou bylo také nevedení si podrobného deníku s psychologickými pocity a zaznamenávání si problémových pozic. V dalším obchodování bych ho lépe využil, teď jsem se spíše

zaměřil na analýzu grafů a zkoumání souvislostí. Je třeba také zlepšit postupné vypisování poznatků a zkušeností, vyhledávat informace, proč se trh nepohyboval daným směrem, jaké další faktory a zprávy mohly mít vliv.

Nevyužil jsem také metody backtestingu, zejména kvůli tomu, že mi nevyhovuje mechanicky vstupovat pomocí sice vyzkoušeného, ale do budoucna nejistého systému, který např. na základě 2 indikátorů či nějakého schématu (patternu) by mohl být ziskový s potenciálem vysokého RRR, ale také by mohl realizovat velké množství ztrát vyhozením z pozice na stop lossu. Zaměřil jsem se na sledování daných metod na minulých datech v grafech, na vyzkoušení daných vstupů na demo účtu, což ale nebylo 100 % vhodné kvůli rozdílnému vstupnímu kapitálu. Je třeba sladit tyto dva aspekty dohromady, sledovat data a různé faktory, porovnávat vývoj na různých timeframech a přitom mít i své oblíbené a fungující strategie (u mě často fungovaly klouzavé průměry a Fibonacciho úrovně, ale také jsem v případě nejistoty zkoušel analyzovat a porovnávat jiné indikátory a ukazatele).

Z diskuze na forexfactory.com a následným ověřením jsem zjistil, že nejvíce, kromě mimořádných fundamentů typu kyperská krize, kvantitativní uvolňování v Japonsku či masové výprodeje na komoditách vyvolané panikou, patří NFP report z USA, který vyjaduje změnu v zaměstnanosti a produkci v sektorech mimo zemědělství (Non-Farm). V budoucnu bych se zaměřil na obchodování tohoto fundamentu, protože poslední pohyb po ohlášení byl výrazný (EURUSD pár šel prudce dolů). Jinak pokud chceme obchodovat fundamenty, moc se nevyplácí EURUSD, kde je vlivů mnoho, ale spíš, pokud spekulujeme na fundamenty z USA, obchodovat páry USDJPY, USDCHF, GBPUSD, AUDUSD a v případě eura nejvíce EURJPY.

Posledním poznatkem je držení většího počtu long pozic oproti shortům, což je dáno psychologicky (investoři raději vidí růst, než pokles). Do budoucna bych tohle chtěl eliminovat a hledat více signálů ke vstupu do short pozic, které také skýtají velký potenciál.

ZÁVĚR

Diplomová práce rozebírala možnosti obchodování na finančních trzích, byla provedena analýza vybraných instrumentů podle kapitálové náročnosti a efektivity jednotlivých obchodů, v projektové části byl podrobně popsán proces zhodnocení vlastního majetku pomocí vybraného brokera.

Byly zde nastudovány a rozebrány možnosti obchodování na kapitálových trzích, metody předvídání cen finančních instrumentů a nastíněny možnosti obchodního procesu prostřednictvím řízení pozic, peněz a rizika. Metod technické, psychologické a fundamentální analýzy je nespočet, proto nebylo v mé moci popsat většinu z nich, ale jen ty podstatné a zajímavé, které jsou potenciálně funkční v obchodování a zajímavé svou úspěšností obchodů.

Potvrdil se boj o klienty, který se projevuje v nižších transakčních nákladech, vyšší dostupnosti a nižší kapitálové náročnosti, stejně tak rostoucí zájem o měnový trh (forex), který nejvíce vyhovuje zvoleným měřítkům.

Tím, že bylo dosaženo zisku a dostatečně velké výnosnosti z počátečního vloženého kapitálu, jsem dokázal výhodu využití daných metod a obchodního procesu v praxi, peníze vložené do obchodování byly zhodnoceny mnohem výhodněji než na nejméně výhodném spořicí či termínovaném účtu. Díky vyšší rizikovosti a finanční páce je na místě zhodnotit daný kapitál ještě více, ale také jsem musel eliminovat rizika a tím pádem jsem omezil své zisky. Dobré řízení pozic, rizika a peněz vede dlouhodobě ke stabilním ziskům v dostatečné výši.

Nicméně obchodování na trzích není krátkodobou záležitostí, zvláště příprava je náročnější a dlouhodobější proces. Jelikož se o danou problematiku podrobněji zajímám teprve necelé dva roky, mám ještě velké rezervy v nastudovaných metodách, trendech a běžných praktických těchto trhů. Zkušenosti jsou pro dobrého tradera neméně důležité, než jsou znalosti, analytické schopnosti, trpělivost a důsledná disciplína.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace:

1. DVOŘÁK, Roman a Czechwealth team, 2008. *Trading strategie: Moderní styl obchodování na burze*. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-2240-2.
2. ELDER, Alexander, 2006. *Tradingem k bohatství: psychologie, obchodní systémy, money management*. Tetčice: Impossible. ISBN 80-239-7048-8.
3. FILIP, Miloš, 2006. *Osobní a rodinné bohatství: jak chytře investovat*. Praha: C.H. Beck. ISBN 80-7179-523-2.
4. GLADIŠ, Daniel, 2005. *Naučte se investovat. 2., rozš. vyd.* Praha: Grada. ISBN 80-247-1205-9.
5. KOSTOLANY, André, 2008. *Kostolanyho burzovní seminář pro kapitálové investory a spekulanty. 3. vyd.* Liberec: Mirage. ISBN 80-238-5969-2.
6. KRÁL, Miloš, 2010. *Mezinárodní finance*. Žilina: GEORG. ISBN 978-80-89401-08-6.
7. KRÁL, Miloš, 2006. *Techniky ziskového obchodování na světově finančních trzích založeny na fundamentální a technické analýze: studijní pomůcka pro distanční studium*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta managementu a ekonomiky. ISBN 80-7318-485-0.
8. KRÁL, Miloš, 2007. *Techniky ziskového obchodování na světových finančních trzích: 2.díl Technická analýza. Studijní pomůcka pro distanční studium*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. ISBN 978-80-7318-650-0.
9. NESNÍDAL, Tomáš a PODHAJSKÝ, Petr, 2008. *Jak se stát intradenním finančníkem*. Praha: Centrum finančního vzdělávání. ISBN 978-80-903874-4-7.
10. POLÁCH, Jiří a kol., 2008. *Peněžní a kapitálové trhy. Vyd. 2., nezměn.* Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. ISBN 978-80-7318-758-32.
11. TUREK, Ludvík, 2008. *První kroky na burze*. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-1915-0.
12. VESELÁ, Jitka, 2011. *Investování na kapitálových trzích. 2., aktualiz. vyd.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-647-9.

Internetové zdroje:

13. Archiv horkých zpráv. *Patria online* [online]. [cit. 2013-04-06]. Dostupné z: <http://www.patria.cz/zpravodajstvi/horkezpravy/archiv.html?filters=HomePage>.

14. Archiv webinářů v profilu investora XTB (přístupný pouze klientům XTB s reálným účtem). *X-Trade Brokers* [online]. [cit. 2013-03-30]. Dostupné z: <http://www.xtb.cz/profil-investora>.
15. Bloomberg – Business, Financial & Economic News, Stock Quotes. *Bloomberg* [online]. [cit. 2013-04-06]. Dostupné z: <http://www.bloomberg.com/>.
16. BOESLER, Matthew. JIM RICKARDS: Here´s the difference between „Paper“ Gold and „Physical“ Gold. *Bussiness insider* [online]. 19.4.2013 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z: <http://finance.yahoo.com/news/jim-rickards-heres-difference-between-141523854.html>.
17. Business & Financial News, Breaking US & International News. *Reuters* [online]. [cit. 2013-04-06]. Dostupné z: <http://www.reuters.com/>.
18. Byznys – iHNed.cz : Ekonomický zpravodajský server hospodářských novin. *HN Byznys* [online]. [cit. 2013-04-06]. Dostupné z: <http://byznys.ihned.cz/>.
19. DANIAL, Kiana. Top 5 advantages of Trading forex vs. stocks. *Global banking & finance review* [online]. [cit. 2013-02-21]. Dostupné z: <http://www.globalbankingandfinance.com/FOREX/Top-5-Advantages-of-Trading-Forex-vs.-Stocks.html>.
20. Dow teorie: Praktické využití nejen na forexu. *Fxstreet.cz* [online]. 23.7.2012 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.fxstreet.cz/dow-teorie-prakticke-pouziti-nejen-na-forexu.html>.
21. DVOŘÁK, Jan. Komu patří peníze v bance. *Pro investory* [online]. 11.4.2013 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z: <http://proinvestory.cz/jaka-skutecna-pozice-bankovnich-vkladu>.
22. Forex a daň. *Forex-knowhow.cz* [online]. 7.10.2011 [cit. 2013-04-16]. Dostupné z: <http://www.forex-knowhow.cz/dane-forex/forex-a-dan>.
23. Forex news. *Forex factory* [online]. [cit. 2013-02-28]. Dostupné z: <http://www.forexfactory.com/news.php>.
24. Forex obchodování zpráv. *Fxstreet.cz* [online]. [cit. 2013-02-27]. Dostupné z: <http://www.fxstreet.cz/forex-obchodovani-zprav.html>.
25. FX Učitel – Co to jsou svíčky. *Forex-zone.cz* [online]. [cit. 2013-02-14]. Dostupné z: <http://www.forex-zone.cz/p/co-to-jsou-svicky>.

26. GARNHAM, Peter. Global FX turnover at \$4 trillion; London's dominance continues. *Euromoney* [online]. 30.8.2012 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.euromoney.com/Article/3083011/Global-FX-turnover-at-49-trillion-a-day-Londons-dominance-continues.html>.
27. HARTMAN, Ondřej. Fibonacci retracement: Jak používat tuto metodu. *Fxstreet.cz* [online]. 5.10.2009 [cit. 2013-02-20]. Dostupné z: <http://www.fxstreet.cz/fibonacci-retracement-jak-pouzivat-tuto-metodu.html>.
28. HARTMAN, Ondřej. Technická analýza – supporty a rezistence. *Fxstreet.cz* [online]. 17.5.2010 [cit. 2013-02-18]. Dostupné z: <http://www.fxstreet.cz/technicka-analyza--supporty-a-rezistence.html>.
29. Inflace – 2013, míra inflace a její vývoj v ČR, meziroční inflace v %. *Kurzy.cz* [online]. [cit. 2013-03-10]. Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/makroekonomika/inflace/>.
30. KRPÁLEK, Jan. Škola tradera 8. Kdy obchodovat. *Klub investorů* [online]. 24.10.2010 [cit. 2013-02-26]. Dostupné z: <http://www.klubinvestoru.com/magazin/i498-skola-tradera-8-kdy-obchodovat>.
31. NESNÍDAL, Tomáš. Candlestick. Tajemství grafů „Made in Japan“. *Financnik.cz* [online]. [cit. 2013-02-16] Dostupné z: http://www.financnik.cz/komodity/fin_obchod/candlestick-svickove-grafy.html.
32. Obchodní podmínky. *X-Trade Brokers* [online]. [cit. 2013-03-30]. Dostupné z: <http://www.xtb.cz/obchodni-podminky>.
33. SANDERS, Franklin. The Case for Silver. *Gold-Eagle* [online]. 5.3.2003 [cit. 2013-03-10]. Dostupné z: http://www.gold-eagle.com/editorials_03/sanders030703.html.
34. Srovnání a hodnocení FOREX brokerů. *Fxstreet.cz* [online]. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.fxstreet.cz/srovnani-a-hodnoceni-brokeru.html>.
35. Technická analýza II, analýza grafických formací. *Miras.cz* [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <http://www.miras.cz/akcie/technicka-analyza-2.php>.
36. Termínované vklady. *Měšec.cz* [online]. [cit. 2013-04-16]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/sporeni/terminovane-vklady/>.
37. Trading economics. 300 000 indicators from 196 countries. *Trading economics* [online]. [cit. 2013-02-28]. Dostupné z: <http://www.tradingeconomics.com/>.

38. Úroveň korelace. *ForexTicket* [online]. [cit. 2013-02-28]. Dostupné z: <http://www.forexticket.cz/cs/tools/01-01-correlation>.
39. WILSON, Lorimer. Historická korelace stříbra se zlatem naznačuje vrchol paraboly na 714\$ za unci. *Investovanie a špekulácie*. [online]. 22.7.2010 [cit. 2013-03-10]. Dostupné z: <http://www.financnytrh.com/historicka-korelace-stribra-se-zlatem-naznacuje-vrchol-paraboly-na-714-us-za-unci-lorimer-wilson/a3693>.
40. World Economic Outlook Database. *International monetary fund* [online]. [cit. 2013-02-24]. Dostupné z: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2013/01/weodata/index.aspx>.
41. World's Most Traded Currencies by Value 2012. *The richest* [online]. 11.4.2012 [cit. 2013-03-23]. Dostupné z: <http://www.therichest.org/business/most-traded-currencies/>.
42. Zákon o daních z příjmů – Ostatní příjmy, paragraf 10. *Kurzy.cz* [online]. [cit. 2013-04-16]. Dostupné z: <http://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/paragraf-10/>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AUD	Australský dolar.
CFD	Contract for difference, kontrakt na vyrovnání rozdílu.
CZK	Česká koruna.
D1	Graf s timeframem 1 den.
DD	Dealing desk.
EMA	Exponential moving average, exponenciální klouzavý průměr.
ETF	Exchange traded fund, veřejně obchodovaný fond.
EUR	Over the counter, „přes přepážku“.
GBP	Britská libra šterlinků.
H1	Graf s timeframem 1 hodina.
H4	Graf s timeframem 4 hodiny.
HDP	Hrubý domácí produkt.
CHF	Švýcarský frank.
IBID	Interbank bid rate, mezibankovní poptávková sazba.
IBOR	Interbank offered rate, mezibankovní nabídková sazba.
JPY	Japonský jen.
M1	Graf s timeframem 1 minuta.
M5	Graf s timeframem 5 minut.
M15	Graf s timeframem 15 minut.
M30	Graf s timeframem 30 minut.
MACD	Moving average convergence/divergence.
MM	Market maker, tvůrce trhu.
MN1	Graf s timeframem 1 měsíc.
OTC	Over the counter.

- QE Quantitative easing, kvantitativní uvolňování.
- RRR Risk reward ratio, poměr risku k zisku.
- RSI Relative strength index, index relativní síly.
- S/L Stop loss, zastavení ztrát.
- STP Straight through processing, přímý přístup na trh.
- T/P Take profit, profit target, realizace zisku.
- USD Americký dolar.
- W1 Graf s timeframem 1 týden.
- XAGUSD Derivát stříbra denominovaný v dolarech.
- XAUUSD Derivát zlata denominovaný v dolarech.
- ZEW Index německého ekonomického sentimentu.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Svíčky (candlesticks) (Zdroj: forex-zone.cz).....	28
Obrázek 2: Svíčky doji (Zdroj: forex-zone.cz).....	29
Obrázek 3: Ranní (vlevo) a večerní (vpravo) hvězda (Zdroj: financnik.cz).....	29
Obrázek 4: Fáze trendu (Zdroj: fxstreet.cz).....	30
Obrázek 5: Support a rezistence (Zdroj: fxstreet.cz).....	31
Obrázek 7: Formace hlava-ramena (Zdroj: miras.cz).....	33
Obrázek 8: Fibonacci retracement (Zdroj: fxstreet.cz).....	33
Obrázek 9: Okno fundamentálních zpráv (Zdroj: forexfactory.com).....	55
Obrázek 10: MN1 graf EURUSD (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování).....	58
Obrázek 11: MN1 graf GBPUSD (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování).....	60
Obrázek 12: MN1 graf USDJPY (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování).....	61
Obrázek 13: MN1 graf zlato (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování).....	62
Obrázek 14: MN1 graf stříbro (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování).....	63
Obrázek 15: Poměr cen zlato:stříbro 1792-2006 (Zdroj: gold-eagle.com).....	64
Obrázek 16: Konečné stavy demo účtů č. 1 a č. 2 (Zdroj: xtb.cz).....	72
Obrázek 17: Pracovní okno programu MetaTrader 4 (Zdroj: MetaTrader 4).....	76
Obrázek 18: Obchodní pokyn č. 505950 (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování).....	78
Obrázek 19: Obchodní pokyn č. 498797 (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování).....	79
Obrázek 20: Obchodní pokyn č. 521961 (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování).....	80
Obrázek 21: Obchodní pokyn č. 448093 (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování).....	81
Obrázek 22: Obchodní pokyn č. 457096 (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování).....	82
Obrázek 23: Obchodní pokyn č. 509581 (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování).....	83
Obrázek 24: Obchodní pokyn č. 533049 (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování).....	84
Obrázek 25: Výsledná equity křivka reálného účtu (Zdroj: MetaTrader 4, XTB).....	86

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Nejobchodovanější měny na forexu (Zdroj: therichest.org).....	52
Tabulka 2: Největší zprostředkovatelé obchodů na forexu (Zdroj: euromoney.com).....	53
Tabulka 3: Globální fundamentální analýza 2008-2013 (Zdroj: tradingeconomics.com, imf.org, vlastní zpracování)	57
Tabulka 4: Vývoj poměru cen zlato-stříbro 2006-2012 (Zdroj: MetaTrader 4, vlastní zpracování)	64
Tabulka 5: Korelace instrumentů – H1 (Zdroj: forexticket.cz)	65
Tabulka 6: Korelace instrumentů – D1 (Zdroj: forexticket.cz)	66
Tabulka 7: Korelace instrumentů – W1 (Zdroj: forexticket.cz)	66
Tabulka 8: Srovnání brokerů (Zdroj: vlastní zpracování, fxstreet.cz).....	68
Tabulka 9: Vybrané obchody demo účtu č. 1 (Zdroj: vlastní zpracování)	72
Tabulka 10: Vybrané obchody demo účtu č. 2 (Zdroj: vlastní zpracování)	73

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha PI Tabulky korelací (Zdroj: forexticket.cz)
- Příloha PII Výpisy z demo účtů č. 1 a č. 2
- Příloha PIII Smlouva o založení reálného obchodního účtu
- Příloha PIV Výpis z reálného obchodního účtu

PŘÍLOHA PI: TABULKY KORELACÍ (ZDROJ: FOREXTICKET.CZ)

	AUDUSD	EURUSD	GBPUSD	USDCHF	USDJPY	XAGUSD	XAUUSD	
AUDUSD	100	27.2	68.2	46.1	3.9	54.3	66.5	AUDUSD
EURUSD	27.2	100	24.2	-50.1	-11.3	14.7	17.4	EURUSD
GBPUSD	68.2	24.2	100	14.6	-50.8	87.5	92.2	GBPUSD
USDCHF	46.1	-50.1	14.6	100	34.1	6.8	20.8	USDCHF
USDJPY	3.9	-11.3	-50.8	34.1	100	-39.4	-43.5	USDJPY
XAGUSD	54.3	14.7	87.5	6.8	-39.4	100	95.5	XAGUSD
XAUUSD	66.5	17.4	92.2	20.8	-43.5	95.5	100	XAUUSD
	AUDUSD	EURUSD	GBPUSD	USDCHF	USDJPY	XAGUSD	XAUUSD	

	AUDUSD	EURUSD	GBPUSD	USDCHF	USDJPY	XAGUSD	XAUUSD	
AUDUSD	100	9.1	59.1	-23.1	-47.4	45.1	49.1	AUDUSD
EURUSD	9.1	100	48.9	-78.3	-25.4	51	41.8	EURUSD
GBPUSD	59.1	48.9	100	-76.5	-83.4	60.1	63	GBPUSD
USDCHF	-23.1	-78.3	-76.5	100	53.7	-46.7	-43.6	USDCHF
USDJPY	-47.4	-25.4	-83.4	53.7	100	-73.5	-75.3	USDJPY
XAGUSD	45.1	51	60.1	-46.7	-73.5	100	97.2	XAGUSD
XAUUSD	49.1	41.8	63	-43.6	-75.3	97.2	100	XAUUSD
	AUDUSD	EURUSD	GBPUSD	USDCHF	USDJPY	XAGUSD	XAUUSD	

	AUDUSD	EURUSD	GBPUSD	USDCHF	USDJPY	XAGUSD	XAUUSD	
AUDUSD	100	40.6	43.9	-42.6	7.7	47.9	14	AUDUSD
EURUSD	40.6	100	53	-93.7	-10.2	75.2	13.3	EURUSD
GBPUSD	43.9	53	100	-61.4	-45.6	68.9	42.1	GBPUSD
USDCHF	-42.6	-93.7	-61.4	100	20.3	-81.8	-19.1	USDCHF
USDJPY	7.7	-10.2	-45.6	20.3	100	-41.2	-40.9	USDJPY
XAGUSD	47.9	75.2	68.9	-81.8	-41.2	100	61.2	XAGUSD
XAUUSD	14	13.3	42.1	-19.1	-40.9	61.2	100	XAUUSD
	AUDUSD	EURUSD	GBPUSD	USDCHF	USDJPY	XAGUSD	XAUUSD	

PŘÍLOHA PII: VÝPISY Z DEMO ÚČTŮ Č.1 A Č.2

Account: 335404974
Name: Zubik Jakub
Currency: CZK
Server: DEMO
Date: 2012.09.02 20:51:04

Closed Transactions:

Ticket	Open time	Type	Lots	Item	Price	S/L	T/P	Close time	Close price	Commission	Swap	Profit
	2012.06.12 11:02:51	Balance										200 000.00
41458943	2012.06.18 00:07:33	Sell	1.00	EURUSD	1.27346	0.00000	0.00000	2012.06.26 10:40:16	1.25100	0.00	-505.22	46 454.02
41364995	2012.06.12 11:18:49	Sell	0.70	EURUSD	1.25114	0.00000	0.00000	2012.06.26 10:40:24	1.25097	0.00	-615.15	246.12
41801631	2012.07.10 09:58:42	Buy	2.00	EURUSD	1.22897	1.22400	0.00000	2012.07.10 17:06:25	1.22400	0.00	0.00	-20 609.60
41987934	2012.07.22 23:23:02	Buy	0.10	EURUSD	1.21268	0.00000	0.00000	2012.07.26 19:41:00	1.22819	0.00	-20.02	3 200.65
41365098	2012.06.12 11:20:50	Buy	0.60	GOLDS	1591.79	1540.00	0.00	2012.08.20 20:27:58	1620.30	0.00	-5 594.78	34 374.51
42493363	2012.08.21 12:08:32	Buy	100.00	KOMB CZ	3795.00	0.00	0.00	2012.08.21 14:47:47	3828.00	-1 714.35	0.00	3 300.00
42300193	2012.08.08 12:11:58	Buy	10.00	CEZ1.CZ	715.20	0.00	0.00	2012.08.21 14:47:53	751.80	-300.00	-8.34	366.00
42499539	2012.08.21 15:26:49	Sell	0.50	USDCHE	0.96396	0.00000	0.00000	2012.08.21 15:38:00	0.96355	0.00	0.00	422.87
42499487	2012.08.21 15:23:28	Buy	0.30	GBPUSD	1.57684	0.00000	0.00000	2012.08.21 15:38:13	1.57714	0.00	0.00	178.65
42499992	2012.08.21 15:38:58	Sell	0.80	EURUSD	1.24680	0.00000	0.00000	2012.08.21 15:42:05	1.24677	0.00	0.00	47.69
42499468	2012.08.21 15:22:20	Buy	1.00	COTTONs	75.65	0.00	0.00	2012.08.21 15:44:54	75.77	0.00	0.00	1 191.24
42485210	2012.08.20 20:48:38	Buy	100.00	ERTS US	13.55	0.00	0.00	2012.08.21 16:03:08	13.56	-322.27	-2.07	19.85
42434689	2012.08.16 10:07:33	Buy	10.00	NWR.CZ	95.50	0.00	0.00	2012.08.21 16:15:39	95.50	-300.00	-0.44	0.00
42500104	2012.08.21 15:42:39	Sell	0.90	USDJPY	79.321	0.000	79.308	2012.08.21 19:55:22	79.308	0.00	0.00	292.89
42493404	2012.08.21 12:08:51	Buy	40.00	SPTT.CZ	405.30	0.00	0.00	2012.08.22 13:25:52	406.00	-300.00	-1.45	-28.00
42516306	2012.08.22 13:33:42	Buy	0.40	EURJPY	98.681	0.000	0.000	2012.08.22 13:36:32	98.693	0.00	0.00	121.45
42493430	2012.08.21 12:09:25	Buy	80.00	FORTUNA.CZ	94.60	0.00	0.00	2012.08.22 13:54:42	92.60	-300.00	-0.68	-160.00
42516299	2012.08.22 13:33:29	Buy	0.50	USDCAD	0.99235	0.00000	0.00000	2012.08.22 15:41:30	0.99356	0.00	0.00	1 221.31
41364922	2012.06.12 11:16:33	Buy	1.00	OILs	97.60	0.00	120.00	2012.08.22 16:51:49	114.47	0.00	45 189.60	337 889.23
42524241	2012.08.22 18:13:15	Buy	100.00	DIS.US	49.60	0.00	0.00	2012.08.22 19:04:48	49.65	-320.32	0.00	100.10
41821742	2012.07.11 10:10:16	Buy	0.90	SILVERs	27.05	0.00	29.55	2012.08.22 19:19:52	29.55	0.00	-4 431.94	225 213.75
42500292	2012.08.21 15:47:55	Buy	0.90	AUDUSD	1.05165	0.00000	1.05220	2012.08.23 03:05:17	1.05220	0.00	261.23	983.02
42538081	2012.08.23 10:32:55	Buy	3.00	SILVERs	30.41	0.00	30.80	2012.08.27 00:05:42	30.80	0.00	-1 355.46	115 923.60
42524223	2012.08.22 18:12:15	Buy	100.00	AMD.US	4.01	0.00	0.00	2012.08.28 20:03:23	3.82	-320.40	-3.64	-373.14
42524230	2012.08.22 18:12:57	Buy	100.00	C.US	30.53	0.00	0.00	2012.08.28 20:03:31	29.48	-320.39	-27.67	-2 062.10
42546729	2012.08.23 16:10:21	Buy	6.00	SUGARs	20.05	0.00	20.30	2012.08.29 12:12:38	20.30	0.00	-656.95	33 190.08

Account: 335404974
Name: Zubik Jakub
Currency: CZK
Server: DEMO
Date: 2012.09.02 20:51:04

Closed Transactions:

Ticket	Open time	Type	Lots	Item	Price	S/L	T/P	Close time	Close price	Commission	Swap	Profit
42546737	2012.08.23 16:11:05	Buy	3.00	COTTONs	76.81	0.00	77.12	2012.08.30 16:46:25	77.12	0.00	-774.73	9 258.15
42538172	2012.08.23 10:37:25	Buy	2.00	GOLDS	1663.50	0.00	1688.00	2012.08.31 20:07:15	1688.00	0.00	-2 115.34	96 569.20
											Total:	1 112 526.74

Account: 335404974
Name: Zubik Jakub
Currency: CZK
Server: DEMO
Date: 2012.09.02 20:51:04

Open Positions:

Ticket	Open time	Type	Lots	Item	Price	S/L	T/P	Market price	Commission	Swap	Profit
42112571	2012.07.27 19:30:36	Buy	100.00	FB.US	24.17	0.00	26.90	18.07	-204.12	-141.26	-12 026.15
41378320	2012.06.12 17:04:27	Buy	200.00	FB.US	27.65	0.00	27.00	18.07	-206.49	-713.81	-37 773.94
42589904	2012.08.27 16:29:37	Buy	2.00	LEANHOGS	72.66	0.00	76.10	74.08	0.00	-2 445.97	167 878.08
42638079	2012.08.23 10:32:43	Buy	2.00	OILs	116.16	0.00	118.00	114.73	0.00	-2 000.61	-56 384.90
41365058	2012.06.12 11:20:07	Buy	0.10	COFFEE	154.83	0.00	174.00	164.28	0.00	-21 229.18	37 257.57
41476828	2012.06.18 16:54:54	Buy	0.20	COFFEE	151.48	0.00	174.00	164.28	0.00	-28 378.92	100 930.56
42678994	2012.08.31 15:47:25	Buy	8.00	USDJPY	78.379	0.000	0.000	78.276	0.00	-1 588.20	-20 754.74
42618987	2012.08.28 14:57:58	Sell	1.00	SILVERs	30.79	0.00	29.00	31.77	0.00	-556.35	-96 603.50
										Profit:	25 058.05

Account: 335404974
Name: Zubik Jakub
Currency: CZK
Server: DEMO
Date: 2012.09.02 20:51:04

Balance: 1 112 526.74
Equity: 1 137 584.79
Margin: 719 142.17
Free margin: 393 384.56
Margin level: 158.18 %
Profit: 25 058.06

Account: 1122369784
 Name: Zubik Jakub
 Currency: CZK
 Server: DEMO
 Date: 2012.11.16 22:45:54

Closed Transactions:

Ticket	Open time	Type	Lots	Item	Price	SL	T/P	Close time	Close price	Commission	Swap	Profit
	2012.10.02 17:50:13	Balance										200 000.00
43217553	2012.10.02 18:59:37	Buy	1.00	EURUSD	1.29400	1.29290	1.29700	2012.10.02 19:55:38	1.29290	0.00	0.00	-2 127.29
43217653	2012.10.02 18:48:28	Buy	1.00	EURUSD	1.29461	1.29290	1.29700	2012.10.02 19:55:38	1.29290	0.00	0.00	-3 306.97
43312332	2012.10.08 18:21:06	Sell	0.40	US_30	13511	13550	13400	2012.10.10 00:34:48	13400	0.00	0.00	4 294.59
43312340	2012.10.08 18:21:59	Sell	0.40	US_30	13511	13550	13400	2012.10.10 00:34:48	13400	0.00	0.00	4 294.59
43334352	2012.10.09 16:46:31	Sell	0.40	GBPUSD	1.60047	1.60700	1.59000	2012.10.12 09:56:12	1.60700	0.00	-158.62	-5 016.87
43335399	2012.10.09 17:10:10	Sell	0.60	GOLDS	1766.26	1780.00	1740.00	2012.10.15 15:52:08	1740.00	0.00	-373.15	30 253.10
43427900	2012.10.15 18:53:36	Buy	600.00	DELL US	9.71	9.00	11.71	2012.10.17 10:17:29	9.85	0.00	0.00	0.00
43428355	2012.10.15 19:19:03	Buy	2.00	AUDUSD	1.02493	1.01600	1.03400	2012.10.17 13:06:11	1.03400	0.00	484.54	34 208.41
43451747	2012.10.16 17:54:13	Buy	0.20	CORN	738.54	731.00	747.00	2012.10.18 03:31:00	747.00	0.00	-33.48	15 935.26
43451744	2012.10.16 17:53:51	Buy	0.20	CORN	738.79	731.00	747.00	2012.10.18 03:31:00	747.00	0.00	-33.48	15 464.36
43428687	2012.10.15 19:37:17	Buy	2.00	USDCAD	0.97873	0.98040	0.98200	2012.10.18 15:16:32	0.98040	0.00	-546.95	6 456.18
43494744	2012.10.18 15:31:16	Buy	400.00	ORCO.CZ	73.90	69.90	0.00	2012.10.19 15:38:21	67.90	-300.00	-2.46	-2 400.00
43494977	2012.10.18 15:39:19	Buy	800.00	KITD.CZ	46.80	40.90	0.00	2012.10.22 15:57:01	40.90	-300.00	-12.48	-4 720.00
43527413	2012.10.22 00:11:58	Buy	1.00	GOLDS	1719.34	1721.92	1779.44	2012.10.23 09:10:48	1721.92	0.00	-132.44	4 929.35
43427655	2012.10.15 18:43:17	Buy	0.30	OILs	113.80	109.00	115.46	2012.10.23 12:29:58	109.00	0.00	-209.12	-27 524.16
43525709	2012.10.19 21:42:09	Buy	0.60	OILs	110.16	109.00	115.63	2012.10.23 12:29:58	109.00	0.00	-209.54	-13 303.34
43557547	2012.10.23 12:55:25	Buy	0.70	EURUSD	1.30023	1.29900	1.30700	2012.10.23 14:31:26	1.29900	0.00	0.00	-1 648.82
43525734	2012.10.23 15:37:10	Buy	0.90	OILs	108.20	108.67	109.70	2012.10.24 09:41:19	108.67	0.00	-78.88	8 130.48
43495084	2012.10.18 15:43:30	Buy	800.00	FTE.FR	9.592	9.300	0.000	2012.10.24 10:24:57	9.297	-396.97	-81.37	-5 889.85
43598099	2012.10.25 09:56:35	Buy	100.00	FTE.FR	9.360	9.000	0.000	2012.10.25 15:45:34	8.994	-399.24	0.00	-911.82
43627160	2012.10.26 14:30:59	Buy	0.50	EURUSD	1.29095	0.00000	1.29099	2012.10.26 14:34:28	1.28986	0.00	0.00	-1 051.85
43494660	2012.10.18 15:26:57	Buy	800.00	NWR.CZ	84.70	81.10	0.00	2012.10.29 09:25:46	81.00	-331.40	-61.99	-2 960.00
43627268	2012.10.26 14:34:40	Sell	0.30	EURUSD	1.28990	1.29100	1.28800	2012.10.29 15:07:13	1.29100	0.00	-57.71	-640.23
43627388	2012.10.26 14:37:20	Sell	0.70	EURUSD	1.28977	1.29100	1.28800	2012.10.29 15:07:13	1.29100	0.00	-134.65	-1 670.43
43661503	2012.10.30 09:56:00	Buy	0.40	GOLDS	1713.58	1712.06	1714.90	2012.10.30 12:25:44	1714.90	0.00	0.00	1 020.31
43668190	2012.10.30 14:22:19	Buy	0.60	EURUSD	1.29706	1.29640	1.29900	2012.10.30 14:24:21	1.29640	0.00	0.00	-762.70
43668282	2012.10.30 14:24:50	Buy	0.70	EURUSD	1.29699	0.00000	1.29769	2012.10.30 16:12:22	1.29769	0.00	0.00	942.86

Account: 1122369784
 Name: Zubik Jakub
 Currency: CZK
 Server: DEMO
 Date: 2012.11.16 22:45:54

Closed Transactions:

Ticket	Open time	Type	Lots	Item	Price	SL	T/P	Close time	Close price	Commission	Swap	Profit
43674532	2012.10.30 19:33:13	Buy	0.40	GBPUSD	1.60736	1.60703	1.60804	2012.10.30 21:15:02	1.60703	0.00	0.00	-253.97
43674519	2012.10.30 19:31:51	Buy	0.80	USDCAD	1.00014	0.00000	1.00030	2012.10.31 13:43:55	1.00030	0.00	-74.17	246.61
43686546	2012.10.31 13:21:40	Sell	0.60	USDCHF	0.92872	0.93200	0.92470	2012.10.31 22:56:44	0.93200	0.00	0.00	-4 099.86
43605475	2012.10.25 14:54:04	Buy	200.00	FTE.FR	9.041	8.600	0.000	2012.11.01 09:15:10	8.589	-398.51	-22.47	-2 269.22
43494798	2012.10.18 15:33:31	Buy	200.00	SPTT.CZ	391.60	382.00	0.00	2012.11.01 11:35:10	381.80	-386.70	-91.12	-1 960.00
43700981	2012.11.01 07:32:35	Sell	0.40	GBPUSD	1.61319	1.61326	1.61110	2012.11.01 21:54:59	1.61326	0.00	0.00	-54.69
43747194	2012.11.05 10:18:39	Sell	0.50	EURUSD	1.28010	1.27989	1.27710	2012.11.05 13:33:10	1.27710	0.00	0.00	2 965.95
43782143	2012.11.06 18:16:07	Buy	1.00	GOLDS	1710.22	1710.35	1714.00	2012.11.06 18:18:54	1710.35	0.00	0.00	256.43
43782282	2012.11.06 18:20:23	Buy	1.00	GOLDS	1712.13	0.00	1714.00	2012.11.06 18:24:37	1714.00	0.00	0.00	3 683.90
43782395	2012.11.06 18:24:55	Buy	1.00	GOLDS	1716.08	0.00	1718.00	2012.11.06 18:31:53	1718.00	0.00	0.00	3 781.25
43782636	2012.11.06 18:33:24	Buy	1.00	GOLDS	1717.95	0.00	1720.00	2012.11.06 18:51:14	1720.00	0.00	0.00	4 037.89
43610955	2012.10.25 17:51:09	Buy	0.80	ZINC	1807	1790	1867	2012.11.07 08:30:37	1867	0.00	-8 015.39	47 080.80
43544291	2012.10.22 18:18:55	Buy	0.60	ZINC	1830	1792	1870	2012.11.07 08:36:49	1870	0.00	-7 377.99	23 522.40
43551601	2012.10.23 09:05:50	Buy	0.70	ZINC	1822	1791	1872	2012.11.07 08:37:07	1872	0.00	-8 079.66	34 301.75
43784491	2012.11.06 19:50:31	Buy	0.30	OILs	111.31	111.35	111.70	2012.11.07 09:01:53	111.35	0.00	-27.03	235.50
43751638	2012.11.05 13:36:39	Sell	1.00	EURUSD	1.27703	1.27670	1.27470	2012.11.07 13:40:03	1.27470	0.00	-130.44	4 640.66
43542344	2012.10.22 16:48:52	Buy	600.00	DELL US	9.60	9.40	0.00	2012.11.07 15:46:58	9.40	-304.73	-134.67	-2 387.16
43803693	2012.11.07 14:09:39	Sell	1.00	EURUSD	1.27390	1.27380	1.27190	2012.11.08 11:38:40	1.27380	0.00	-65.80	200.14
43825586	2012.11.08 12:23:08	Buy	0.10	COFFEE	152.05	149.90	156.90	2012.11.08 16:27:11	149.90	0.00	0.00	-8 595.27
43801888	2012.11.07 13:29:50	Buy	1.00	GOLDS	1718.98	1728.17	1732.00	2012.11.08 20:40:48	1732.00	0.00	-138.00	25 920.22
43798888	2012.11.07 12:11:59	Buy	1.00	GOLDS	1725.29	1728.14	1732.00	2012.11.08 20:40:48	1732.00	0.00	-138.00	13 358.27
43825332	2012.11.08 12:13:28	Buy	0.20	SILVERs	31.71	32.23	32.36	2012.11.08 21:14:23	32.36	0.00	0.00	12 940.20
43838258	2012.11.08 20:44:14	Buy	0.80	GOLDS	1734.67	0.00	1736.16	2012.11.09 06:26:34	1736.16	0.00	-110.80	2 368.27
43825461	2012.11.08 12:17:09	Buy	0.10	PLATINUM	1536.20	1529.40	1547.10	2012.11.09 09:58:53	1547.10	0.00	-18.89	3 264.44
43837794	2012.11.08 20:19:24	Buy	0.30	OILs	107.41	0.00	108.64	2012.11.09 18:12:18	108.64	0.00	-27.35	7 355.28
43820446	2012.11.08 09:15:11	Buy	200.00	MTS.ES	12.005	12.099	0.000	2012.11.12 12:10:46	12.095	-406.36	-17.30	455.92
43837353	2012.11.08 19:59:21	Buy	0.20	COFFEE	152.10	152.53	154.00	2012.11.12 15:30:31	152.53	0.00	-199.44	3 429.34
43853414	2012.11.09 15:12:30	Buy	0.30	COFFEE	150.65	152.53	154.00	2012.11.12 15:30:31	152.53	0.00	-224.40	22 490.06

Account: 1122369784
 Name: Zubik Jakub
 Currency: CZK
 Server: DEMO
 Date: 2012.11.16 22:45:54

Closed Transactions:

Ticket	Open time	Type	Lots	Item	Price	S/L	T/P	Close time	Close price	Commission	Swap	Profit
43674963	2012.10.30 20:04:29	Buy	0.40	EURCHF	1.20864	1.20460	1.21200	2012.11.13 05:31:21	1.20460	0.00	-500.81	-3 395.43
43756131	2012.11.05 16:35:48	Buy	60.00	EOAN.DE	17.420	16.000	0.000	2012.11.13 09:17:39	15.415	-404.52	-15.04	-3 050.45
43895349	2012.11.13 15:37:03	Buy	0.50	GOLDS	1722.05	1718.00	1727.00	2012.11.13 15:58:52	1727.00	0.00	0.00	4 954.46
43896874	2012.11.13 16:26:00	Buy	0.50	GOLDS	1729.02	1727.10	1731.77	2012.11.13 16:34:50	1727.10	0.00	0.00	-1 919.90
43894791	2012.11.13 15:18:32	Sell	0.30	OILs	107.57	107.48	106.60	2012.11.14 08:47:07	107.48	0.00	-5 364.72	539.87
43908709	2012.11.14 09:16:59	Buy	0.70	GOLDS	1727.32	1724.00	1732.00	2012.11.14 11:28:28	1724.00	0.00	0.00	-4 638.47
43834193	2012.11.08 17:21:06	Buy	1.00	USDJPY	79.732	79.700	80.364	2012.11.15 05:02:16	80.364	0.00	-466.24	15 647.63
43673213	2012.11.09 13:31:21	Buy	1.00	USDJPY	79.100	79.700	80.364	2012.11.15 05:02:16	80.364	0.00	-399.47	31 295.27
43527039	2012.10.21 23:12:04	Buy	1.00	USDJPY	79.288	79.700	80.364	2012.11.15 05:02:16	80.364	0.00	-1 562.53	26 640.59
43824163	2012.11.08 11:28:07	Buy	1.00	USDJPY	79.926	79.700	80.364	2012.11.15 05:02:16	80.364	0.00	-466.24	10 844.40
43870218	2012.11.12 12:24:20	Buy	200.00	CEZ1.CZ	711.20	691.00	0.00	2012.11.15 09:42:02	690.90	-701.05	-33.78	-4 060.00
											Total:	482 095.19

Account: 1122369784
 Name: Zubik Jakub
 Currency: CZK
 Server: DEMO
 Date: 2012.11.16 22:45:54

Open Positions:

Ticket	Open time	Type	Lots	Item	Price	S/L	T/P	Market price	Commission	Swap	Profit
43984042	2012.11.16 21:49:34	Buy	120.00	MSFT.US	26.62	0.00	0.00	26.64	-160.54	0.00	48.03
43756159	2012.11.05 16:36:38	Buy	60.00	MSFT.US	29.49	0.00	0.00	26.64	-158.28	-29.17	-3 422.39
43941828	2012.11.15 13:37:49	Buy	400.00	CEZ1.CZ	695.20	0.00	0.00	687.90	-695.20	-22.01	-2 920.00
43938114	2012.11.15 11:23:39	Buy	600.00	BP.UK	4.2240	0.0000	0.0000	4.1695	-252.77	-6.70	-1 040.85
43598120	2012.10.25 09:57:36	Buy	100.00	BP.UK	4.3365	0.0000	0.0000	4.1695	-246.61	-25.03	-531.57
43936581	2012.11.15 10:32:24	Buy	1K	FTE.FR	8.198	0.000	0.000	8.011	-203.28	-14.87	-4 772.05
43984048	2012.11.16 21:50:00	Buy	40.00	CVX.US	102.34	0.00	0.00	102.42	-160.55	0.00	64.04
43756147	2012.11.05 16:36:15	Buy	20.00	CVX.US	108.42	0.00	0.00	102.42	-158.28	-35.74	-2 401.68
43609763	2012.10.25 17:16:41	Buy	400.00	INTC.US	21.69	0.00	23.94	20.25	-154.00	-282.60	-11 528.06
43923603	2012.11.14 17:12:34	Buy	800.00	INTC.US	20.09	0.00	0.00	20.25	-257.17	-48.31	2 561.79
43938161	2012.11.15 11:25:34	Buy	120.00	DAI.DE	35.660	0.000	0.000	35.590	-203.44	-7.76	-214.37
43756117	2012.11.05 16:35:29	Buy	30.00	DAI.DE	36.785	0.000	0.000	35.590	-202.27	-21.87	-914.89
										Profit:	-28 418.49

Account: 1122369784
 Name: Zubik Jakub
 Currency: CZK
 Server: DEMO
 Date: 2012.11.16 22:45:54

Balance: 482 095.20
 Equity: 453 676.70
 Margin: 154 424.71
 Free margin: 299 251.99
 Margin level: 293.78 %
 Profit: -28 418.49

PŘÍLOHA PIII: SMLOUVA O ZALOŽENÍ REÁLNÉHO ÚČTU

SMLOUVA

číslo: 2013022605

Rámcová smlouva o poskytování investičních služeb a souvisejících služeb v souladu se zákonem č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu v platném znění, (dále jen jako „Smlouva“) uzavřená mezi:

Jméno a příjmení	Jakub Zubík
Název firmy / společnosti	
Trvalé bydliště / Sídlo společnosti ¹ / Místo podnikání ²	
Ulice, číslo	Kateřinice
PSČ, Město	756 21, Kateřinice (okres Vsetín)
Průkaz totožnosti č. 1	☒ občanský průkaz ☐ přechodný pobyt ☐ trvalý pobyt
Číslo dokladu	
Platnost do	2020-05-06
Vydal	MěÚ Vsetín
Průkaz totožnosti č. 2	☐ cestovní pas ☒ řidičský průkaz
Číslo dokladu	
Platnost do	2020-05-03
Vydal	MěÚ Vsetín
Rodné číslo ³ / IČO	880220
Výpis z obchodního rejstříku ⁴	☐
Typ účtu ⁵	☒ Basic ☐ Standard ☐ Professional
Typ platformy ⁶	☐ xStation ☒ MetaTrader WEB Access + MetaTrader
Měna účtu	☒ CZK ☐ USD ☐ EUR
Způsob uzavření smlouvy	☐ osobně ☐ korespondenčně ☒ elektronicky
Bankovní spojení	
Osobní číslo účtu a kód banky ⁷	35- / 0100
Název a adresa banky	Komerční banka
IBAN ⁷	
SWIFT code ⁷	

Dále ve Smlouvě označovaný(á) jako „Zákazník“

a

X-Trade Brokers Dom Maklerski Spółka Akcyjna se sídlem ve Varšavě, ul. Ogrodowa 58, s plně splaceným základním kapitálem ve výši 5.869.181,75 PLN (slovy: pět milionů osm set šedesát devět tisíc sto osmdesát jedna celých sedmdesát pět polských zlotých), zaregistrovaný v obchodním rejstříku u Obvodního soudu pro hl. m. Varšavu, XII. hospodářské oddělení Národního soudního rejstříku, pod číslem KRS 0000217580, DIČ 527-24-43-955, jednající v České republice prostřednictvím X-TRADE BROKERS DOM MAKLESKI SPÓŁKA AKCYJNA,

¹ V případě právnické osoby.

² V případě podnikající fyzické osoby.

³ V případě zahraniční osoby uveďte datum narození ve formátu dd. mm. rrrr.

⁴ Pro firmy a právnické osoby doložení výpisu z obchodního rejstříku, ne starší než 3 měsíce od data podepsání smlouvy.

⁵ XTB nabízí Zákazníkovi možnost výběru jednoho nebo více účtů na základě této Smlouvy. Zákazník by se měl seznámit s jednotlivými typy účtů před podpisem této Smlouvy. Pro více informací ohledně nabídky účtů XTB navštivte stránku www.xtb.cz. Zákazník tímto potvrzuje a souhlasí, že XTB může dle vlastního uvážení odmítnout otevřít některý z účtů z jakéhokoli důvodu.

⁶ Vyberte pouze jednu možnost.

⁷ V případě bankovního účtu vedeného v zahraničí nebo v jiné měně než CZK, uveďte prosím IBAN a SWIFT kód.

1/5

IČO: 27867102 DIČ: CZ27867102
Zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl A, vložka č. 56720

X-Trade Brokers DM S.A., organizační složka

Pobřeží 12, 186 00 Praha 8, Česká republika ■ +420 226 259 900 ■ +420 226 259 903 ■ office@xtb.cz
www.xtb.cz

PŘÍLOHA PIV: VÝPIS Z REÁLNÉHO OBCHODNÍHO ÚČTU

X-Trade Brokers

Account: 825539 Name: Zubík Jakub Currency: CZK Leverage: 1:200 2013 March 22, 20:11

Closed Transactions:

Ticket	Open Time	Type	Size	Item	Price	S / L	T / P	Close Time	Price	Commission	Taxes	Swap	Profit
441903	2013.03.01 08:50	balance		Payment Unicredit									20 000.00
446101	2013.03.01 18:07	buy	0.05	silvers	28.571	0.000	28.640	2013.03.04 00:05	28.666	0.00	0.00	-17.29	467.16
446881	2013.03.04 00:18	buy	0.10	gbpusd	1.50316	0.00000	1.50394	2013.03.04 00:25	1.50397	0.00	0.00	0.00	159.27
446880	2013.03.04 00:16	buy	0.10	eurusd	1.30230	0.00000	1.30294	2013.03.04 00:40	1.30299	0.00	0.00	0.00	135.59
448093	2013.03.04 10:33	buy	0.05	golds	1579.83	0.00	1582.90	2013.03.05 09:00	1583.71	0.00	0.00	-6.26	381.64
452176	2013.03.05 09:19	buy	0.10	eurusd	1.30543	0.00000	1.30610	2013.03.05 09:55	1.30612	0.00	0.00	0.00	135.51
455114	2013.03.05 18:42	buy	0.10	eurusd	1.30297	0.00000	1.30410	2013.03.05 19:38	1.30418	0.00	0.00	0.00	237.16
455307	2013.03.05 19:38	buy	0.10	eurusd	1.30405	0.00000	1.30560	2013.03.06 01:38	1.30568	0.00	0.00	-8.60	318.38
457096	2013.03.06 10:17	buy	0.05	silvers	28.702	0.000	28.760	2013.03.06 13:31	28.764	0.00	0.00	0.00	303.55
457078	2013.03.06 10:12	sell	0.10	audusd	1.02701	0.00000	1.02470	2013.03.06 18:00	1.02469	0.00	0.00	0.00	455.93
446905	2013.03.04 00:41	buy	0.10	usdjpy	93.627	0.000	93.727	2013.03.06 18:14	93.728	0.00	0.00	-13.17	211.53
466071	2013.03.07 18:51	buy	0.10	eurusd	1.31024	0.00000	1.31140	2013.03.08 11:42	1.31141	0.00	0.00	-8.52	226.30
466633	2013.03.08 00:30	buy	0.14	gbpusd	1.50218	0.00000	1.50470	2013.03.14 16:59	1.50470	0.00	0.00	-62.09	694.14
452694	2013.03.05 10:35	buy	0.10	gbpusd	1.51918	0.00000	0.00000	2013.03.15 12:20	1.51531	0.00	0.00	-73.90	-755.04
498797	2013.03.15 08:09	buy	0.10	gbpusd	1.51082	0.00000	0.00000	2013.03.15 12:20	1.51531	0.00	0.00	0.00	876.00
503935	2013.03.17 23:03	buy	0.10	eurusd	1.29118	0.00000	1.29220	2013.03.18 08:52	1.29225	0.00	0.00	0.00	211.95
505950	2013.03.18 09:36	buy	0.14	eurusd	1.29507	1.29600	1.29910	2013.03.18 17:15	1.29920	0.00	0.00	0.00	1 140.10
509652	2013.03.18 19:21	buy	0.19	gbpusd	1.51033	0.00000	1.52000	2013.03.19 13:35	1.51279	0.00	0.00	-14.21	925.13
509581	2013.03.18 19:07	buy	0.19	eurusd	1.29611	0.00000	1.29910	2013.03.19 13:35	1.29439	0.00	0.00	-16.38	-646.80
514536	2013.03.19 16:33	buy limit	0.10	eurusd	1.29140	0.00000	0.00000	2013.03.19 16:38	1.29133				cancelled
514729	2013.03.19 16:48	buy limit	0.10	eurusd	1.28850	0.00000	0.00000	2013.03.19 16:58	1.28907				cancelled
515108	2013.03.19 17:06	buy	0.10	eurusd	1.28667	1.28648	0.00000	2013.03.19 17:16	1.28648	0.00	0.00	0.00	-435.44
515771	2013.03.19 18:11	buy	0.10	eurusd	1.28670	0.00000	0.00000	2013.03.19 19:12	1.28673	0.00	0.00	0.00	5.97
516174	2013.03.19 19:18	buy	0.10	eurusd	1.28605	0.00000	0.00000	2013.03.19 19:42	1.28787	0.00	0.00	0.00	361.47
517884	2013.03.20 08:24	buy	0.10	eurusd	1.29022	1.28946	1.29170	2013.03.20 09:04	1.28946	0.00	0.00	0.00	-150.95
521961	2013.03.20 18:58	buy	0.10	usdjpy	95.645	0.000	0.000	2013.03.20 19:24	95.961	0.00	0.00	0.00	652.82
521485	2013.03.20 16:57	sell	0.10	eurusd	1.29502	0.00000	1.29160	2013.03.21 09:28	1.29120	0.00	0.00	-6.64	762.13
524711	2013.03.21 09:31	sell	0.20	eurusd	1.28939	0.00000	1.28710	2013.03.21 15:04	1.28985	0.00	0.00	0.00	-184.10
529299	2013.03.21 18:20	buy limit	0.10	eurusd	1.28872	0.00000	0.00000	2013.03.21 18:23	1.28912				cancelled
529324	2013.03.21 18:24	buy	0.10	eurusd	1.28889	1.28876	1.29346	2013.03.22 07:04	1.28876	0.00	0.00	-8.70	-25.94
533386	2013.03.22 12:22	sell limit	0.10	eurusd	1.29700	1.29700	1.29100	2013.03.22 13:09	1.29520				cancelled
533049	2013.03.22 12:17	sell	0.10	eurusd	1.29565	1.29706	1.29060	2013.03.22 15:12	1.29706	0.00	0.00	0.00	-280.96
536190	2013.03.22 17:07	sell	0.10	eurusd	1.29631	0.00000	1.29610	2013.03.22 18:23	1.29841	0.00	0.00	0.00	-19.91
										0.00	0.00	-235.76	6 162.59
Closed P/L:													5 926.83

Open Trades:

Ticket	Open Time	Type	Size	Item	Price	S / L	T / P	Market Price	Price	Commission	Taxes	Swap	Profit
No transactions													
										0.00	0.00	0.00	0.00
Floating P/L:													0.00

Working Orders:

Ticket	Open Time	Type	Size	Item	Price	S / L	T / P	Market Price
No transactions								

Summary:

Deposit/Withdrawal:	20 000.00	Credit Facility:	0.00
Closed Trade P/L:	5 926.83	Floating P/L:	0.00
Balance:	25 926.83	Equity:	25 926.83
		Free Margin:	25 926.83

Details:

